

ഉപനിഷത്തുകൾ -9

ചരണോദ്യോഗപരിഷത്ത്

സാമവേദം

മുഖ്യ ഉപനിഷദ്

താളിളക്കം

2020

പേര്: **ചരണോദ്യോഗപനിഷത്ത്**

ഭാഷ Malayalam

വിഭാഗം: ഉപനിഷത്ത്

പ്രസാധകർ: **താളിളക്കം**

ഡിസംബർ 2020

Layout Design: പ്രവീൺ വർമ്മ

Copyleft:

ലാടെക്കിൽ നിർമ്മിച്ചതാണിത്.
ഓൺലൈൻ വായനയ്ക്ക് വേണ്ടി.
ഉബുണ്ടു ഓപ്പറേറ്റിങ്ങ് സിസ്റ്റത്തിലൂടെ.
കുടപ്പാട്: വികിപീഡിയ.

ഛാന്ദോഗ്യോപനിഷത്ത്

സാമവേദം

മുഖ്യ ഉപനിഷദ്

ഓം ആപ്യായതു മമാംഗാനി വാക്പ്രാണശ്ചക്ഷുഃ
 ശ്രോത്രമഥോ ബലമിന്ദ്രിയാണി ച സർവാണി |
 സർവം ബ്രഹ്മാപനിഷദം മാഹം ബ്രഹ്മ നിരാകര്യാം മാ മാ ബ്രഹ്മ
 നിരാകരോദനികാരണമസ്ത്വനികാരണം മേഘ്സു |
 തദാത്മനി നിരതേ യ ഉപനിഷത്സു ധർമാന്യേ
 മയി സതു തേ മയി സതു ||
 || ഓം ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ ||

|| പ്രഥമോഽധ്യായഃ ||

|| പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഓമിത്യേതദക്ഷരമുദ്ഗീഥമുപാസീത |

ഓമിതി ഹൃദ്ഗായതി തസ്യോപവ്യാഖ്യാനം || 1. 1. 1||

ഏഷാം ഭൂതാനാം പൃഥിവീ രസഃ പൃഥിവ്യാ അപോ രസഃ |

അപാമോഷധയോ രസ ഓഷധീനാം പുരുഷോ രസഃ

പുരുഷസ്യ വാഗ്രസോ വാച ജഗ്രസ ജഃ സാമ രസഃ

സാമ ഉദ്ഗീഥോ രസഃ || 1. 1. 2||

സ ഏഷ രസാനാം ഹൃദസതമഃ പരമഃ പരാർധ്യോഽഷ്ടമോ

യദ്ദുദ്ഗീഥഃ || 1. 1. 3||

കതമാ കതമർക്കതമത്കതമത്സാമ കതമഃ കതമ ഉദ്ഗീഥ

ഇതി വിമൃഷ്ടം ഭവതി || 1. 1. 4||

വാഗേവർക്പ്രാണഃ സാമോമിത്യേതദക്ഷരമുദ്ഗീഥഃ |

തദ്യാ ഏതന്മിഥുനം യദ്യാക്ച പ്രാണശ്ചർക്ച സാമ ച || 1. 1. 5||

തദേതന്മിഥുനമോമിത്യേതസ്തിന്നക്ഷരേ സംസൃജ്യതേ

യദാ വൈ മിഥുനൗ സമാഗച്ഛത ആപയതോ വൈ

താവന്യോന്യസ്യ കാമം || 1. 1. 6||

ആപയിതാ ഹ വൈ കാമാനാം ഭവതി യ ഏതദേവം

വിദ്യാനക്ഷരമുദ്ഗീഥമുപാന്യേ || 1. 1. 7||

തദ്വാ ഏതദനുജ്ഞാക്ഷരം യദ്ധി കിഞ്ചാനുജാനായോമിത്യേവ
തദാഹൈഷോ ഏവ സമൃദ്ധിര്യദനുജ്ഞാ സമർധയിതാ ഹ വൈ
കാമാനാം ഭവതി യ ഏതദേവം വിദ്വാനക്ഷരമുദ്ഗീഥമുപാസ്മേ || 1. 1. 8||
തേനേയം ത്രയിവിദ്യാ വർതതേ ഓമിത്യാശ്രാവയത്യോമിതി
ശം ||സത്യോമിത്യുദ്ഗായത്യേതസ്യൈവാക്ഷരസ്യോപചിന്ത്യൈ മഹിമ്നാ
രസേന || 1. 1. 9||

തേനോഭ്യ കരുതോ യശ്ചൈതദേവം വേദ യശ്ച ന വേദ |
നാനാ തു വിദ്യാ ചാവിദ്യാ ച യദേവ വിദ്യയാ കരോതി
ശ്രദ്ധയോപനിഷദാ തദേവ വീര്യവത്തരം ഭവതിതി
ഖലേതസ്യൈവാക്ഷരസ്യോപവ്യാഖ്യാനം ഭവതി || 1. 1. 10||

|| ഇതി പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

ദേവാസുരാ ഹ വൈ യത്ര സംയേതിരേ ഉഭയേ പ്രാജാപത്യോസ്തഥ
ദേവാ ഉദ്ഗീഥമാജഹ്രരണേനൈനാനഭിഭവിഷ്യാമ ഇതി || 1. 2. 1||
തേ ഹ നാസിക്യം പ്രാണമുദ്ഗീഥമുപാസാഞ്ചക്രിരേ
തം || ഹാസുരാഃ പാപ്മനാ വിവിധ്യസ്തസ്മാത്തേനോഭയം ജിലൃതി
സുരഭി ച ദുർഗന്ധി ച പാപ്മനാ ഹ്യേഷ വിദ്ധഃ || 1. 2. 2||
അഥ ഹ വാചമുദ്ഗീഥമുപാസാഞ്ചക്രിരേ താം || ഹാസുരാഃ പാപ്മനാ
വിവിധ്യസ്തസ്മാത്തയോഭയം വദതി സത്യം ചാനൃതം ച
പാപ്മനാ ഹ്യേഷാ വിദ്ധാ || 1. 2. 3||
അഥ ഹ ചക്ഷുരുദ്ഗീഥമുപാസാഞ്ചക്രിരേ തദ്ധാസുരാഃ
പാപ്മനാ വിവിധ്യസ്തസ്മാത്തേനോഭയം പശ്യതി ദർശനീയം
ചാദർശനീയം ച പാപ്മനാ ഹ്യേതദിദ്ധം || 1. 2. 4||
അഥ ഹ ശ്രോത്രമുദ്ഗീഥമുപാസാഞ്ചക്രിരേ തദ്ധാസുരാഃ
പാപ്മനാ വിവിധ്യസ്തസ്മാത്തേനോഭയം || ശൃണോതി ശ്രവണീയം
ചാശ്രവണീയം ച പാപ്മനാ ഹ്യേതദിദ്ധം || 1. 2. 5||
അഥ ഹ മന ഉദ്ഗീഥമുപാസാഞ്ചക്രിരേ തദ്ധാസുരാഃ
പാപ്മനാ വിവിധ്യസ്തസ്മാത്തേനോഭയം ||സങ്കൽപതേ സങ്കൽപനീയഞ്ച
ചാസങ്കൽപനീയം ച പാപ്മനാ ഹ്യേതദിദ്ധം || 1. 2. 6||
അഥ ഹ യ ഏവായം മുഖ്യഃ പ്രാണസ്തമുദ്ഗീഥമുപാസാഞ്ചക്രിരേ

തം ഹാസുരാ ജ്യാ വിദ്യാസുര്യമാശ്ശാനമാഖണമുത്യാ
വിദ്യാം സേതൈവം || 1. 2. 7||

യഥാശ്ശാനമാഖണമുത്യാ വിദ്യാം സത ഏവം ഹൈവ
സ വിദ്യാം സതേ യ ഏവംവിദി പാപം കായതേ
യശ്ശൈനമഭിദാസതി സ ഏഷ്ഠോശ്ശാഖണം || 1. 2. 8||

നൈവൈതേന സുരഭി ന ദുർഗന്ധി വിജാനാത്യപഹതപാപ്മാ ഹ്യേഷ
തേന യദശ്ശാതി യത്പിബതി തേനേതരാൻപ്രാണാനവതി ഏതമു
ഏവാന്തതോഴ്വിത്തോക്രമതി വ്യാദദാത്യേവാനത ഇതി || 1. 2. 9||

തം ഹാംഗിരാ ഉദ്ഗീമമുപാസാഞ്ചക്ര ഏതമു ഏവാംഗിരസം
മന്യന്തേംഗാനാം യദ്രസഃ || 1. 2. 10||

തേന തം ഹ ബൃഹസ്പതിരുദ്ഗീമമുപാസാഞ്ചക്ര ഏതമു ഏവ ബൃഹസ്പതിം
മന്യന്തേ വാശി ബൃഹതീ തസ്യ ഏഷ പതിഃ || 1. 2. 11 ||

തേന തം ഹായാസ്യ ഉദ്ഗീമമുപാസാഞ്ചക്ര ഏതമു ഏവായാസ്യം
മന്യന്ത ആസ്യദ്യദതേ || 1. 2. 12||

തേന തം ഹ ബകോ ദാൽഭ്യോ വിദാഞ്ചകാര |
സ ഹ നൈമിശീയാനാമുദ്ഗാതാ ബഭ്രവ സ ഹ സൈഭ്യഃ
കാമാനാഗായതി || 1. 2. 13||

ആഗാതാ ഹ വൈ കാമാനാം ഭവതി യ ഏതദേവം
വിദ്വാനക്ഷരമുദ്ഗീമമുപാസ്തു ഇത്യധ്യാത്ഥം || 1. 2. 14||

|| ഇതി ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥാധിദൈവതം യ ഏവാസൗ തപതി
തമുദ്ഗീമമുപാസീതോദ്യന്വാ ഏഷ പ്രജാഭ്യ ഉദ്ഗായതി |
ഉദ്യം സ്മൃമോ ഭയമപഹന്ത്യപഹന്താ ഹ വൈ ഭയസ്യ
തമസോ ഭവതി യ ഏവം വേദ || 1. 3. 1||

സമാന ഉ ഏവായം ചാസൗ ചോഷ്ണോഴ്മുഷ്ണോഴസൗ
സ്വര ഇതീമമാചക്ഷതേ സ്വര ഇതി പ്രത്യംസ്വര ഇത്യമു
തസ്മാദ്വാ ഏതമീമമും ചോദ്ഗീമമുപാസീത || 1. 3. 2||

അഥ ഖലു വ്യാനമേവോദ്ഗീമമുപാസീത യദ്വൈ പ്രാണിതി
സ പ്രാണോ യദപാനിതി സോഴ്പാനഃ |

അഥ യഃ പ്രാണാപാനയോഃ സന്ധിഃ സ വ്യാനോ യോ വ്യാനഃ
സാ വാക് |

തസ്മാദപ്രാണനനപാനന്യാചമഭിവിദ്യാഹരതി || 1. 3. 3||

യാ വാക്സർക്കതസ്മാദപ്രാണനനപാനന്യാചമഭിവിദ്യാഹരതി
യർക്കതസാമ തസ്മാദപ്രാണനനപാനന്സാമ ഗായതി

യസാമ സ ഉദ്ഗീമസ്തസ്മാദപ്രാണനനപാനന്ദഗായതി || 1. 3. 4||

അതോ യാന്യന്യാനി വിദ്യവന്തി കർമാണി യഥാശേർമന്മന്മനമാജേഃ

സരണം ദൃശ്യേ യനുഷ്ഠ ആയമനമപ്രാണനനപാനം || സ്താനി

കരോത്യേതസ്യ ഹേതോർവ്യാനമേവോദ്ഗീമമുപാസീത || 1. 3. 5||

അഥ ഖലുദ്ഗീമാക്ഷരാണുപാസീതോദ്ഗീമ ഇതി

പ്രാണ ഏവോത്പ്രാണേന ഹൃത്തിഷ്ഠതി വാഗ്ഗീർവാചോ ഹ

ഗിര ഇത്യാചക്ഷതേന്നം മമനേ ഹീദം || സർവം || സ്ഥിതം || 1. 3. 6||

ദ്യൗരേവോദന്തരിക്ഷം ഗീഃ പൃഥിവീ മമാദിത്യ

ഏവോദ്യായുർഗീരഗ്നിസഥം || സാമവേദ ഏവോദ്യജുർവേദോ

ഗീരൂഗ്വേദസഥം ദുഗ്ധ്യേസ്മൈ വാശോഹം യോ വാചോ

ദോഹോന്നവാനനാദോ ഭവതി യ ഏതാന്യേവം

വിദ്യാന്ദഗീമാക്ഷരാണുപാസ്ത ഉദ്ഗീമ ഇതി || 1. 3. 7||

അഥ ഖലുഗാഃസമുദ്ധിരപസരണാനീത്യുപാസീത

യേന സാമ്നാ സ്തോഷ്യൻസ്യാന്തസാമോപധാവേത് || 1. 3. 8||

യസ്യാമുച്ഛി താമുച്ഛം യദർഷേയം തമുഷിം യാം

ദേവതാമഭിഷ്ടോഷ്യൻസ്യാന്താം ദേവതാമുപധാവേത് || 1. 3. 9||

യേന ചൂന്ദസാ സ്തോഷ്യൻസ്യാന്തചൂന്ദ ഉപധാവേദ്യേന

സ്തോമേന സ്തോഷ്യമാണഃ സ്യാന്തം || സ്തോമമുപധാവേത് || 1. 3. 10||

യാം ദിശമഭിഷ്ടോഷ്യൻസ്യാന്താം ദിശമുപധാവേത് || 1. 3. 11||

ആത്മാനമന്തത ഉപസൃത്യ സ്തുവീത കാമം

ധ്യായനപ്രമത്തോദ്ഭ്യാശോ ഹ യദസ്മൈ സ കാമഃ സമുദ്യേത

യത്കാമഃ സ്തുവീതേതി യത്കാമഃ സ്തുവീതേതി || 1. 3. 12||

|| ഇതി തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

ദാമിത്യേതദക്ഷരമുദ്ഗീമമുപാസീതോമിതി ഹൃദ്ഗായതി

തസ്യോപവ്യാഖ്യാനം || 1. 4. 1||

ദേവാ വൈ മൃത്യോർബിഭൃതസ്ത്രയീം വിദ്യാം പ്രാവിശം ഽസ്മൈ

ഛരണോഭിരച്ഛാദയന്യദേഭിരച്ഛാദയം ഽസ്മച്ഛന്ദസാം

ഛന്ദസ്സം || 1. 4. 2||

താനു തത്ര മൃത്യുര്യഥാ മത്സ്യമുദകേ പരിപശ്യേദേവം

പര്യപശ്യദ്വചി സാമ്നി യജുഷി |

തേ ന വിദിത്യോർധ്യാ ഋചഃ സാമ്നോ യജുഷഃ സ്വരമേവ

പ്രാവിശൻ || 1. 4. 3||

യദാ വാ ഋചമാഹ്നോത്യോമിത്യേവാതിസ്വരത്യേവം ഽസാമൈവം

യജുരേഷ ഉ സ്വരോ യദേതദക്ഷരമേതദമൃതമഭയം തത്പ്രവിശ്യ

ദേവാ അമൃതാ അഭയാ അഭവൻ || 1. 4. 4||

സ യ ഏതദേവം വിദ്വാനക്ഷരം പ്രണത്യേതദേവാക്ഷരം ഽ

സ്വരമമൃതമഭയം പ്രവിശതി തത്പ്രവിശ്യ യദമൃതാ

ദേവാസ്സമൃതോ ഭവതി || 1. 4. 5||

|| ഇതി ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ ഖലു യ ഉദ്ഗീമഃ സ പ്രണവോ യഃ പ്രണവഃ സ ഉദ്ഗീഥ

ഇത്യസൗ വാ ആദിത്യ ഉദ്ഗീഥ ഏഷ പ്രണവ ഓമിതി

ഹ്യേഷ സ്വരണേതി || 1. 5. 1||

ഏതമു ഏവാഹമഭ്യഗാസിഷം തസ്സാന്മമ ത്വമേകോഽസീതി

ഹ കൗഷീതകിഃ പുത്രമുവാച രശ്മീം ഽസ്മിം പര്യാവർതയാദ്ബഹവോ

വൈ തേ ഭവിഷ്യന്തീത്യധിദൈവതം || 1. 5. 2||

അഥാധ്യാതും യ ഏവായം മുഖ്യഃ

പ്രാണസ്തമുദ്ഗീഥമുപാസീതോമിതി ഹ്യേഷ സ്വരണേതി || 1. 5. 3||

ഏതമു ഏവാഹമഭ്യഗാസിഷം തസ്സാന്മമ ത്വമേകോഽസീതി ഹ

കൗഷീതകിഃ പുത്രമുവാച പ്രാണാം ഽസ്മിം

ഭ്രമാനമഭിഗായതാദ്ബഹവോ വൈ മേ ഭവിഷ്യന്തീതി || 1. 5. 4||

അഥ ഖലു യ ഉദ്ഗീമഃ സ പ്രണവോ യഃ പ്രണവഃ

സ ഉദ്ഗീഥ ഇതി ഹോതൃഷദനാമൈവാപി

ദൃഢദ്ഗീഥമനസമാഹരതീത്യനുസമാഹരതീതി || 1. 5. 5||

|| ഇതി പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഇയമേവർഗ്ഗനിഃ സാമ തദേതദേതസ്യാമുച്യധൃഡൂഃ || സാമ

തസ്യാദുച്യധൃഡൂഃ || സാമ ഗീയത ഇയമേവ

സാഗ്നിരമസ്തസാമ || 1. 6. 1||

അന്തരിക്ഷമേവർഗ്ഗായഃ സാമ തദേതദേതസ്യാമുച്യധൃഡൂഃ || സാമ

തസ്യാദുച്യധൃഡൂഃ || സാമ ഗീയതേന്തരിക്ഷമേവ സാ

വായുരമസ്തസാമ || 1. 6. 2||

ദ്യൗരേവർഗാദിത്യഃ സാമ തദേതദേതസ്യാമുച്യധൃഡൂഃ || സാമ

തസ്യാദുച്യധൃഡൂഃ || സാമ ഗീയതേ ദ്യൗരേവ

സാദിത്യോഽമസ്തസാമ || 1. 6. 3||

നക്ഷത്രാന്യേവർക്ഷദ്രമാഃ സാമ തദേതദേതസ്യാമുച്യധൃഡൂഃ || സാമ

തസ്യാദുച്യധൃഡൂഃ || സാമ ഗീയതേ നക്ഷത്രാന്യേവ സാ ചദ്രമാ

അമസ്തസാമ || 1. 6. 4||

അഥ യദേതദാദിത്യസ്യ ശുക്ലം ഭാഃ സൈവർഗഥ യന്നീലം പരഃ

കൃഷ്ണം തത്സാമ തദേതദേതസ്യാമുച്യധൃഡൂഃ || സാമ

തസ്യാദുച്യധൃഡൂഃ || സാമ ഗീയതേ || 1. 6. 5||

അഥ യദേവൈതദാദിത്യസ്യ ശുക്ലം ഭാഃ സൈവ

സാഥ യന്നീലം പരഃ കൃഷ്ണം തദമസ്തസാഥാഥ

യ ഏഷോന്തരാദിത്യേ ഹിരണ്യഃ പുരുഷോ ദൃശ്യതേ

ഹിരണ്യശ്ശശ്രൂർഹിരണ്യകേശ ആപ്രണസ്യാത്സർവ ഏവ

സുവർണഃ || 1. 6. 6||

തസ്യ യഥാ കപ്യാസം പുണ്യരീകമേവമക്ഷിണി

തസ്യാദിതി നാമ സ ഏഷ സർവേഭ്യഃ പാപ്മഭ്യ ഉദിത

ഉദേതി ഹ വൈ സർവേഭ്യഃ പാപ്മഭ്യോ യ ഏവം വേദ || 1. 6. 7||

തസ്യർക്ഷ സാമ ച ഗേഷ്ണഃ

തസ്യാദുദഗീഥസ്തസ്യാത്ത്വോദഗാതൈതസ്യ ഹി ഗാതാ

സ ഏഷ യേ ചാമുഷ്യാത്പരാഞ്ചോ ലോകാന്യേഷാം ചേഷ്ടേ

ദേവകാമാനാം ചേത്യധിദൈവതം || 1. 6. 8||

|| ഇതി ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| സപ്തമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥാധ്യാതം വാഗേവർക്പ്രാണഃ സാമ തദേതദേതസ്യാമുച്യധ്യൂഃ ||
സാമ തസ്മാദുച്യധ്യൂഃ ||സാമ ഗീയതേ|
വാഗേവ സാ പ്രാണോമസ്തസാമ || 1. 7. 1||

ചക്ഷുരേവർഗാത്മാ സാമ തദേതദേതസ്യാമുച്യധ്യൂഃ ||സാമ
തസ്മാദുച്യധ്യൂഃ ||സാമ ഗീയതേ |
ചക്ഷുരേവ സാത്മാമസ്തസാമ || 1. 7. 2||

ശ്രോത്രമേവർണ്മനഃ സാമ തദേതദേതസ്യാമുച്യധ്യൂഃ ||സാമ
തസ്മാദുച്യധ്യൂഃ ||സാമ ഗീയതേ |
ശ്രോത്രമേവ സാ മനോമസ്തസാമ || 1. 7. 3||

അഥ യദേതദക്ഷ്ണഃ ശുക്ലം ഭാഃ സൈവർഗഥ യന്നീലം പരഃ
കൃഷ്ണം തസാമ തദേതദേതസ്യാമുച്യധ്യൂഃ ||സാമ
തസ്മാദുച്യധ്യൂഃ ||സാമ ഗീയതേ |
അഥ യദേവൈതദക്ഷ്ണഃ ശുക്ലം ഭാഃ സൈവ സാമ യന്നീലം പരഃ
കൃഷ്ണം തദമസ്തസാമ || 1. 7. 4||

അഥ യ ഏഷോന്തരക്ഷിണി പുരുഷോ ദൃശ്യതേ സൈവർക്കതസാമ
തദക്ഥം തദൃജുസ്തദബ്രഹ്മ തസൈത്യതസ്യ തദേവ രൂപം യദൃഷ്യേ രൂപം
യാവമുഷ്യ ഗേഷ്ണൗ തൗ ഗേഷ്ണൗ യന്നാമ തന്നാമ || 1. 7. 5||

സ ഏഷ യേ ചൈതസ്മാദർവാഞ്ചോ ലോകാന്തേഷാം ചേഷ്ടേ മനുഷ്യകാമാനാം
ചേതി തദ്യ ഇമേ വീണായാം ഗായന്ത്യേതം തേ ഗായതി
തസ്മാത്തേ ധനസനയഃ || 1. 7. 6||

അഥ യ ഏതദേവം വിദ്വാൻസാമ ഗായത്യേഽൗ സ ഗായതി
സോമമനൈവ സ ഏഷ ചാമുഷ്ണാത്പരാഞ്ചോ
ലോകാന്താം ||ശ്യാപ്നോതി ദേവകാമാം ||ശ്യാ || 1. 7. 7||

അഥാനൈവ യേ ചൈതസ്മാദർവാഞ്ചോ ലോകാന്താം ||ശ്യാപ്നോതി
മനുഷ്യകാമാം ||ശ്യാ തസ്മാദു ഹൈവംവിദുദ്ഗാതാ ബ്രൂയാത് || 1. 7. 8||

കം തേ കാമമാഗായാനീത്യേഷ ഹ്യേവ കാമാഗാനസ്യേഷേ യ
ഏവം വിദ്വാൻസാമ ഗായതി സാമ ഗായതി || 1. 7. 9||

|| ഇതി സപ്തമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

ത്രയോ ഹോദ്ഗീഥേ കശലാ ബഭ്രുഃ ശിലകഃ ശാലാവത്യശ്ചൈകിതായ നോ

ദാൽഭ്യഃ പ്രവാഹണോ ജൈവലിരിതി തേ ഹോച്ചുരുദ്ഗീഥേ വൈ കശലാഃ സ്തോ ഹനോദ്ഗീഥേ കഥാം വദാമ ഇതി || 1. 8. 1||

തഥേതി ഹ സമുപവിവിശുഃ സ ഹ പ്രാവഹണോ ജൈവലിരുവാച ഭഗവന്താവഗ്രേ വദതാം ബ്രാഹ്മണയോർവദതോർവാചം □ ശ്രോഷ്യാമീതി || 1. 8. 2||

സ ഹ ശിലകഃ ശാലാവത്യശ്ചൈകിതായനം ദാൽഭ്യമുവാച ഹന്ത ത്വാ പ്ലച്ഛാനീതി പ്ലച്ഛേതി ഹോവാച || 1. 8. 3||

കാ സാന്യോ ഗതിരിതി സ്വര ഇതി ഹോവാച സ്വരസ്യ കാ ഗതിരിതി പ്രാണ ഇതി ഹോവാച പ്രാണസ്യ കാ ഗതിരിത്യന്നമീതി ഹോവാചാന്നസ്യ കാ ഗതിരിത്യാപ ഇതി ഹോവാച || 1. 8. 4||

അപാം കാ ഗതിരിത്യസൗ ലോക ഇതി ഹോവാചാമുഷ്യ ലോകസ്യ കാ ഗതിരിതി ന സ്വർഗം ലോകമിതി നയേദിതി ഹോവാച സ്വർഗം വയം ലോകം □ സാമാഭിസംസ്ഥാപയാമഃ സ്വർഗസം □സ്താവം □ഹി സാമേതി || 1. 8. 5||

തം □ ഹ ശിലകഃ ശാലാവത്യശ്ചൈകിതായനം ദാൽഭ്യമുവാചാപ്രതിഷ്ഠിതം വൈ കില തേ ദാൽഭ്യ സാമ യസ്ത്വേതർഹി ബ്രൂയാന്തുർധാ തേ വിപതിഷ്യതീതി മൂർധാ തേ വിപതേദിതി || 1. 8. 6||

ഹന്താഹമേതദ്ഭഗവതോ വേദാനീതി വിദ്ധീതി ഹോവാചാമുഷ്യ ലോകസ്യ കാ ഗതിരിത്യയം ലോക ഇതി ഹോവാചാസ്യ ലോകസ്യ കാ ഗതിരിതി ന പ്രതിഷ്ഠാം ലോകമിതി നയേദിതി ഹോവാച പ്രതിഷ്ഠാം വയം ലോകം □ സാമാഭിസം □സ്ഥാപയാമഃ പ്രതിഷ്ഠാസം □സ്താവം □ ഹി സാമേതി || 1. 8. 7||

തം □ ഹ പ്രവാഹണോ ജൈവലിരുവാചാന്തവദ്വൈ കില തേ ശാലാവത്യ സാമ യസ്ത്വേതർഹി ബ്രൂയാന്തുർധാ തേ വിപതിഷ്യതീതി മൂർധാ തേ വിപതേദിതി ഹന്താഹമേതദ്ഭഗവതോ വേദാനീതി വിദ്ധീതി ഹോവാച || 1. 8. 8||

|| ഇതി അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അസ്യ ലോകസ്യ കാ ഗതിരിത്യാകാശ ഇതി ഹോവാച
സർവാണി ഹ വാ ഇമാനി ഭൂതാന്യാകാശാദേവ സമുത്പദ്യന്ത
ആകാശം പ്രത്യസ്തം യന്ത്യാകാശോ ഹ്യേവൈവേദ്യോ ജ്യായാനകാശഃ
പരായണം || 1. 9. 1||

സ ഏഷ പരോവരീയാനുദ്ഗീമഃ സ ഏഷോന്മനഃ പരോവരീയോ
ഹാസ്യ ഭവതി പരോവരീയസോ ഹ ലോകാഞ്ജയതി
യ ഏതദേവം വിദ്യാൻപരോവരീയാം സമുദ്ഗീമമുപാസ്തേ || 1. 9. 2||
തം ഹൈതമതിധന്വാ ശൗനക ഉദരശാബ്ധില്യായോക്തോവാച
യാവത്ത ഏനം പ്രജായാമുദ്ഗീമം വേദിഷ്യന്തേ പരോവരീയോ
ഹൈദ്യസ്താവദസ്മിം ല്ലോകേ ജീവനം ഭവിഷ്യതി || 1. 9. 3||
തഥാമുഷ്മിം ല്ലോകേ ലോക ഇതി സ യ ഏതമേവം വിദ്യാനുപാസ്തേ
പരോവരീയ ഏവ ഹാസ്യാസ്മിം ല്ലോകേ ജീവനം ഭവതി
തഥാമുഷ്മിം ല്ലോകേ ലോക ഇതി ലോകേ ലോക ഇതി || 1. 9. 4||

|| ഇതി നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

മടചീഹരതേഷു കുരുഷ്യാടികയാ സഹ ജായയോഷസ്തിർഹ
ചാക്രാ യണ ഇദ്യഗ്രാമേ പ്രദ്രാണക ഉവാസ || 1. 10. 1||
സ ഹേദ്യം കുൽമാഷാൻവാദന്തം ബിഭിക്ഷേ തം ഹോവാച |
നേതോന്യേ വിദ്യന്തേ യച്ച യേ മ ഇമ ഉപനിഹിതാ ഇതി
|| 1. 10. 2||

ഏതേഷാം മേ ദേഹീതി ഹോവാച താനസൈസ്തു പ്രദദൗ
ഹന്താനുപാനമിത്യച്ഛിഷ്ടം വൈ മേ പീതം സ്യാദിതി ഹോവാച
|| 1. 10. 3||

ന സ്വദേതേപ്യച്ഛിഷ്ടാ ഇതി ന വാ
അജീവിഷ്യമിമാനഖാദന്നിതി ഹോവാച കാമോ മ

ഉദപാനമിതി || 1. 10. 4||

സ ഹ ഖാദിത്യാതിശേഷാഞ്ജായായാ ആജഹാര സാഗ്ര ഏവ
സുഭിക്ഷാ ബഭ്രുവ താൻപ്രതിഗൃഹ്യ നിദധൗ || 1. 10. 5||

സ ഹ പ്രാതഃ സഞ്ജിഹാന ഉവാച യദ്ബതാനസ്യ ലഭേമഹി
ലഭേമഹി ധനമാത്രാം പരാജാസൗ യക്ഷ്യതേ സ മാ
സർവൈരാർത്രിജ്ജൈർവൃണീതേതി || 1. 10. 6||

തം ജായോവാച ഹന്ത പത ഇമ ഏവ കർമ്മാഷാ ഇതി
താൻഖാദിത്യാമു യജ്ഞം വിതതമേയായ || 1. 10. 7||

തത്രോദ്ഗാത്രനാസ്താവേ സ്തോഷ്യമാണാനപോപവിവേശ
സ ഹ പ്രസ്തോതാരമുവാച || 1. 10. 8||

പ്രസ്തോത്യോ ദേവതാ പ്രസ്താവമന്വായത്താ താം ചേദവിദ്വാൻപ്രസ്തോഷ്യസി
മൂർധാ തേ വിപതിഷ്യതീതി || 1. 10. 9||

ഏവമേവോദ്ഗാതാരമുവാചോദ്ഗാത്യോ ദേവതോദ്ഗീഥമന്വായത്താ
താം ചേദവിദ്വാൻഗാസ്യസി മൂർധാ തേ വിപതിഷ്യതീതി || 1. 10. 10||

ഏവമേവ പ്രതിഹർത്താരമുവാച പ്രതിഹർത്തോ ദേവതാ
പ്രതിഹാരമന്വായത്താ താം ചേദവിദ്വാൻപ്രതിഹരിഷ്യസി മൂർധാ തേ
വിപതിഷ്യതീതി തേ ഹ സമാരതാസ്തൃഷ്ണീമാസാഞ്ചക്രിരേ
|| 1. 10. 11||

|| ഇതി ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഏകാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ ഹൈനം യജമാന ഉവാച ഭഗവന്തം വാ അഹം
വിവിദിഷാണീത്യുഷസ്തീരസ്തി ചാക്രാ യണ ഇതി ഹോവാച || 1. 11. 1||
സ ഹോവാച ഭഗവന്തം വാ അഹമേഭിഃ സർവൈരാർത്രിജ്ജൈഃ
പരൈര്യഷിഷം ഭഗവതോ വാ അഹമവിത്യാന്യാനവൃഷി || 1. 11. 2||
ഭഗവാം പസ്തേവ മേ സർവൈരാർത്രിജ്ജൈരിതി തഥേത്യഥ
തർഹ്യേത ഏവ സമതിസൃഷ്ടാഃ സ്തുവതാം യാവത്തേദ്യോ ധനം
ദദ്യാസ്താവന്മമ ദദ്യാ ഇതി തഥേതി ഹ യജമാന ഉവാച
|| 1. 11. 3||

അഥ ഹൈനം പ്രസ്തോതോപസസാദ പ്രസ്തോത്യോ ദേവതാ
പ്രസ്താവമന്വായത്താ താം ചേദവിദ്വാൻപ്രസ്തോഷ്യസി മൂർധാ തേ

വിപതിഷ്യതീതി മാ ഭഗവാനവോചത്കതമാ സാ ദേവതേതി

|| 1. 11. 4||

പ്രാണ ഇതി ഹോവാച സർവാണി ഹ വാ ഇമാനി ഭൂതാനി
പ്രാണമേവാഭിസംവിശന്തി പ്രാണമഭ്യജ്ജിഹതേ സൈഷാ ദേവതാ
പ്രസ്താവമന്വായത്താ താം ചേദവിദ്വാൻപ്രാസ്തോഷ്യോ
മൂർധാ തേ വ്യപതിഷ്യത്തമോക്തസ്യ മയേതി || 1. 11. 5||

അഥ ഹൈനമുദ്ഗാതോപസസാദോദ്ഗാതര്യോ ദേവതോദ്ഗീഥമന്വായത്താ
താം ചേദവിദ്വാൻദ്ഗാസ്യസി മൂർധാ തേ വിപതിഷ്യതീതി
മാ ഭഗവാനവോചത്കതമാ സാ ദേവതേതി || 1. 11. 6||

ആദിത്യ ഇതി ഹോവാച സർവാണി ഹ വാ ഇമാനി
ഭൂതാന്യാദിത്യമുച്ഛൈഃ സന്തം ഗായന്തി സൈഷാ
ദേവതോദ്ഗീഥമന്വായത്താ താം ചേദവിദ്വാൻദ്ഗാസ്യോ
മൂർധാ തേ വ്യപതിഷ്യത്തമോക്തസ്യ മയേതി || 1. 11. 7||

അഥ ഹൈനം പ്രതിഹർതോപസസാദ പ്രതിഹർതര്യോ ദേവതാ
പ്രതിഹാരമന്വായത്താ താം ചേദവിദ്വാൻപ്രതിഹരിഷ്യസി
മൂർധാ തേ വിപതിഷ്യതീതി മാ ഭഗവാനവോചത്കതമാ
സാ ദേവതേതി || 1. 11. 8||

അന്നമിതി ഹോവാച സർവാണി ഹ വാ ഇമാനി ഭൂതന്യന്നമേവ
പ്രതിഹരമാണാനി ജീവന്തി സൈഷാ ദേവതാ പ്രതിഹാരമന്വായത്താ
താം ചേദവിദ്വാൻപ്രത്യഹരിഷ്യോ മൂർധാ തേ വ്യപതിഷ്യത്തമോക്തസ്യ
മയേതി തമോക്തസ്യ മയേതി || 1. 11. 9||

|| ഇതി ഏകാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥാതഃ ശൗവ ഉദ്ഗീഥസ്തുഖ ഖങ്കോ ദാൽഭ്യോ സ്താവോ വാ
മൈത്രേയഃ സാധ്യായമുദ്വപ്രാജ || 1. 12. 1||

തസ്മൈ ശ്വാ ശ്വേതഃ പ്രാദുർബഭ്രവ തമന്യേ ശ്യാന
ഉപസമേത്യോച്ചരണം നോ ഭഗവാനാഗായത്വശനായാമവാ
ഇതി || 1. 12. 2||

താൻഹോവാചേഹൈവ മാ പ്രാതരൂപസമീയാതേതി തഖ ഖങ്കോ ദാൽഭ്യോ
സ്താവോ വാ മൈത്രേയഃ പ്രതിപാലയാഞ്ചകാര || 1. 12. 3||

തേ ഹ യമൈവേദം ബഹിഷ്ഠവമാനേന സ്തോഷ്യമാണഃ സം റബ്ധഃ
 സർപന്തീത്യേവമാസസ്യപുസ്തേ ഹ സമുപവിശ്യ
 ഹിം ചക്രഃ || 1. 12. 4||
 ഓ3മദാ3മോ3പിബാ3മോ3 ദേവോ വരണഃ
 പ്രജപതിഃ സവിതാ2ന്നമിഹാ2ഹരദനപതേ3ന്നമിഹാ
 2ഹരാ2ഹരോ3മിതി || 1. 12. 5||

|| ഇതി ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ത്രയോദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അയം വാവ ലോകോ ഹാഉകാരഃ വായുർഹാഇകാരശ്ചന്ദ്രമാ
 അഥകാരഃ | ആത്മേഹകാരോഽഗ്നിരീകാരഃ || 1. 13. 1||
 ആദിത്യ ഉകാരോ നിഹവ ഏകാരോ വിശ്വേ ദേവാ
 ഔഹോയികാരഃ പ്രജപതിർഹികാരഃ പ്രാണഃ സ്വരോഽന്നം യാ
 വാഗ്നിരാഽ || 1. 13. 2||
 അനിരക്തസ്തുയോദശഃ സ്തോഭഃ സഞ്ചരോ ഇകാരഃ || 1. 13. 3||
 ദുഗ്ധേഽസ്മൈ വാദോഹം യോ വാചോ ദോഹോഽന്നവാനന്നാദോ ഭവതി
 യ ഏതാമേവം സാമ്നാമുപനിഷദം വേദോപനിഷദം വേദേതി || 1. 13. 4||

|| ഇതി ത്രയോദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഇതി പ്രഥമോഽധ്യായഃ ||

|| ദ്വിതീയോഽധ്യായഃ ||

|| പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

സമസ്തസ്യ ഖലു സാമ്ന ഉപാസനം സാധു യത്ഖലു സാധു
 തത്സാമേത്യാചക്ഷതേ യദസാധു തദസാമേതി || 2. 1. 1||
 തദുതാപ്യാഹഃ സാമ്നൈനമുപാഗാദിതി സാധുനൈനമുപാഗാദിത്യേവ
 തദാഹരസാമ്നൈനമുപാഗാദിത്യസാധുനൈനമുപാഗാദിത്യേവ

തദാഹുഃ || 2. 1. 2||

അഥോതാപ്യാഹുഃ സാമ നോ ബതേതി യത്സാധു ഭവതി സാധു ബതേത്യേവ
തദാഹുരസാമ നോ ബതേതി യദസാധു ഭവത്യസാധു ബതേത്യേവ

തദാഹുഃ || 2. 1. 3||

സ യ ഏതദേവം വിദ്വാനസാധു സാമേത്യുപാസ്തേദ്ഭ്യാശോ ഹ യദേനം □
സാധവോ ധർമാ ആ ച ഗച്ഛേയുരപ ച നമേയുഃ || 2. 1. 4||

|| ഇതി പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

ലോകേഷു പഞ്ചവിധം □ സാമോപാസീത പൃഥിവീ ഹികാരഃ |

അഗ്നിഃ പ്രസ്താവോന്തരിക്ഷമുദ്ഗീഥ ആദിത്യഃ പ്രതിഹാരോ

ദ്യാൗർന്നിധനമിത്യർധേഷു || 2. 2. 1||

അഥാവൃത്തേഷു ദ്യാൗർഹികാര ആദിത്യഃ

പ്രസ്താവോന്തരിക്ഷമുദ്ഗീഥോന്തരിഃ പ്രതിഹാരഃ പൃഥിവീ

ന്നിധനം || 2. 2. 2||

കൽപന്തേ ഹാസൈസ്ത ലോകാ ഉൗർധ്വായാവൃത്താശ്ച യ ഏതദേവം

വിദ്വാം □ ലോകേഷു പഞ്ചവിധം സാമോപാസ്തേ || 2. 2. 3||

|| ഇതി ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

വൃഷ്ടൗ പഞ്ചവിധം □ സാമോപാസീത പുരോവാതോ ഹികാരോ

മേഘോ ജായതേ സ പ്രസ്താവോ വർഷതി സ ഉദ്ഗീഥോ വിദ്വോതതേ

സ്തനയതി സ പ്രതിഹാര ഉദ്ഗൃഹ്ണാതി തന്നിധനം || 2. 3. 1||

വർഷതി ഹാസൈസ്ത വർഷയതി ഹ യ ഏതദേവം വിദ്വാന്വൃഷ്ടൗ

പഞ്ചവിധം □ സാമോപാസ്തേ || 2. 3. 2||

|| ഇതി തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

സർവാസ്വപ്ത പഞ്ചവിയം സാമോപാസീത മേഘോ യസസ്സുവതേ
സ ഹികാരോ യദർഷതി സ പ്രസ്താവോ യഃ പ്രാച്യഃ സ്യന്ദനേ
സ ഉദ്ഗീമോ യഃ പ്രതീച്യഃ സ പ്രതിഹാരഃ
സമുദ്രോ നിയനം || 2. 4. 1||

ന ഹാപ്ത പ്രൈത്യപ്തമാൻവേതി യ ഏതദേവം വിദ്വാൻസർവാസ്വപ്ത
പഞ്ചവിയം സാമോപാസ്തേ || 2. 4. 2||

|| ഇതി ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഋതുഷ്യ പഞ്ചവിയം സാമോപാസീത വസന്തോ ഹികാരഃ
ഗ്രീഷ്മഃ പ്രസ്താവോ വർഷാ ഉദ്ഗീഥഃ ശരത്പ്രതിഹാരോ
ഹേമന്തോ നിയനം || 2. 5. 1||

കൽപന്തേ ഹാസ്താ ഋതവ ഋതമാൻവേതി യ ഏതദേവം
വിദ്വാന്തുതുഷ്യ പഞ്ചവിയം സാമോപാസ്തേ || 2. 5. 2||

|| ഇതി പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

പശുഷ്യ പഞ്ചവിയം സാമോപാസീതാജാ ഹികാരോവയഃ
പ്രസ്താവോ ഗാവ ഉദ്ഗീഥോശ്വാഃ പ്രതിഹാരഃ
പുരുഷോ നിയനം || 2. 6. 1||

ഭവന്തി ഹാസ്യ പശവഃ പശുമാൻവേതി യ ഏതദേവം
വിദ്വാൻപശുഷ്യ പഞ്ചവിയം സാമോപാസ്തേ || 2. 6. 2||

|| ഇതി ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| സപ്തമഃ ഖണ്ഡഃ ||

പ്രാണേഷ്യ പഞ്ചവിയം പരോവരിയഃ സാമോപാസീത പ്രാണോ

ഹികാരോ വാക്പ്രസ്താവശ്യക്ഷുരദംഗീമഃ ശ്രോത്രം പ്രതിഹാരോ
 മനോ നിധനം പരോവരീയാം സി വാ ഏതാനി || 2. 7. 1||
 പരോവരീയോ ഹാസ്യ ഭവതി പരോവരീയസോ ഹ ലോകാഞ്ജയതി
 യ ഏതദേവം വിദ്വാൻപ്രാണേഷു പഞ്ചവീധം പരോവരീയഃ
 സാമോപാസ്മ ഇതി തു പഞ്ചവീധസ്യ || 2. 7. 2||

|| ഇതി സപ്തമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ സപ്തവീധസ്യ വാചി സപ്തവീധം സാമോപാസീത
 യത്കിഞ്ച വാചോ ഹുമിതി സ ഹികാരോ യത്പ്രേതി സ പ്രസ്താവോ
 യദേതി സ ആദിഃ || 2. 8. 1||
 യദുദിതി സ ഉദംഗീമോ യത്പ്രതിതി സ പ്രതിഹാരോ
 യദുപേതി സ ഉപദ്രവോ യന്നിതി തന്നിധനം || 2. 8. 2||
 ദുഗ്ധ്യേന്യൈ വാദോഹം യോ വാചോ ദോഹോഽനവാനന്നാദോ ഭവതി
 യ ഏതദേവം വിദ്വാന്വാചി സപ്തവീധം സാമോപാസ്മേ || 2. 8. 3||

|| ഇതി അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ ഖലമുമാദിത്യം സപ്തവീധം സാമോപാസീത സർവദാ
 സമസ്തേന സാമ മാം പ്രതി മാം പ്രതിതി സർവേണ
 സമസ്തേന സാമ || 2. 9. 1||
 തസ്മിന്നിമാനി സർവാണി ഭൂതാനുന്വായത്താനിതി
 വിദ്യാത്തസ്യ യത്പരോദയാത്സ ഹികാരസ്തദസ്യ
 പശവോഽന്വായത്താസ്തസ്മാത്തേ ഹിം കുർവതി
 ഹികാരഭാജീനോ ഹ്യേതസ്യ സാമഃ || 2. 9. 2||
 അഥ യത്പ്രഥമോദിതേ സ പ്രസ്താവസ്തദസ്യ മനുഷ്യാ
 അന്വായത്താസ്തസ്മാത്തേ പ്രസ്തുതികാമാഃ പ്രശം സാകാമാഃ
 പ്രസ്താവഭാജീനോ ഹ്യേതസ്യ സാമഃ || 2. 9. 3||
 അഥ യത്സംഗവവേലായാം സ ആദിസ്തദസ്യ വയാം സ്യന്വായത്താനി

തസ്മാത്താനൃതരിക്ഷേപ്നാരംബണാന്യാദായാത്മാനം
 പരിപതന്ത്യാദിഭാജീനി ഹ്യേതസ്യ സാമ്നഃ || 2. 9. 4||
 അഥ യത്സമ്പ്രതിമധൃന്ദിനേ സ ഉദ്ഗീമസ്തദസ്യ
 ദേവാ അന്വായത്താസ്തസ്മാന്തേ സത്തമാഃ
 പ്രാജാപത്യാനാമുദ്ഗീമഭാജീനോ ഹ്യേതസ്യ സാമ്നഃ || 2. 9. 5||
 അഥ യദൂർധ്വം മധൃന്ദിനാത്പ്രാഗപരാഹ്ണാത്സ
 പ്രതിഹാരസ്തദസ്യ ഗർഭാ അന്വായത്താസ്തസ്മാന്തേ
 പ്രതിഹൃതാനാവപദ്യന്തേ പ്രതിഹാരഭാജീനോ
 ഹ്യേതസ്യ സാമ്നഃ || 2. 9. 6||
 അഥ യദൂർധ്വമപരാഹ്ണാത്പ്രാഗസ്തമയാത്സ
 ഉപദ്രവസ്തദസ്യാരണ്യാ അന്വായത്താസ്തസ്മാന്തേ പുരുഷം
 ദൃഷ്ട്വാ കക്ഷം ശ്വദ്രമിത്യുപദ്രവന്യുപദ്രവഭാജീനോ
 ഹ്യേതസ്യ സാമ്നഃ || 2. 9. 7||
 അഥ യത്പ്രഥമാസ്തമിതേ തന്നിധനം തദസ്യ
 ചിതരോപ്നായത്താസ്തസ്മാന്താനിദധതി നിധനഭാജീനോ
 ഹ്യേതസ്യ സാമ്നഃ ഏവം ഖലമുമാദിത്യം സപ്തവിധം
 സാമോപാസ്തേ || 2. 9. 8||

|| ഇതി നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ ഖലാത്മസംമിതമതിമൃത്യു സപ്തവിധം
 സാമോപാസീത ഹികാര ഇതി ത്ര്യക്ഷരം പ്രസ്താവ
 ഇതി ത്ര്യക്ഷരം തത്സമം || 2. 10. 1||
 ആദിരിതി ദ്യക്ഷരം പ്രതിഹാര ഇതി ചതുരക്ഷരം
 തത ഇഹൈകം തത്സമം || 2. 10. 2||
 ഉദ്ഗീമ ഇതി ത്ര്യക്ഷരമുപദ്രവ ഇതി ചതുരക്ഷരം
 ത്രിഭിസ്ത്രിഭിഃ സമം ഭവത്യക്ഷരമതിശിഷ്യതേ
 ത്ര്യക്ഷരം തത്സമം || 2. 10. 3||
 നിധനമിതി ത്ര്യക്ഷരം തത്സമമേവ ഭവതി
 താനി ഹ വാ ഏതാനി ദ്വാവിം ശതിരക്ഷരാണി || 2. 10. 4||
 ഏകവിം ശതയാദിത്യമാപ്നോത്യേകവിം ശോ വാ

ഇതോഽസാവാദിത്യോ ദ്വാവിം ||ശേന പരമാദിത്യജ്ജയതി
 തന്നാകം തദിശോകം || 2. 10. 5||
 ആപ്ലോതീ ഹാദിത്യസ്യ ജയം പരോ ഹാസ്യാദിത്യജ്ജയാജ്ജയോ
 ഭവതി യ ഏതദേവം വിദ്വാനാത്മസംമിതമതിമൃത്യു
 സപ്തവിധം || സാമോപാസ്തേ സാമോപാസ്തേ || 2. 10. 6||

|| ഇതി ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഏകാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

മനോ ഹികാരോ വാക്പ്രസ്താവശ്ചക്ഷുരുഽഗീമഃ ശ്രോത്രം പ്രതിഹാരഃ
 പ്രാണോ നിധനമേതദഗായത്രം പ്രാണേഷു പ്രോതം || 2. 11. 1||
 സ ഏവമേതദഗായത്രം പ്രാണേഷു പ്രോതം വേദ പ്രാണീ ഭവതി
 സർവമായുരേതി ജ്യോഗ്ജീവതി മഹാൻപ്രജയാ പശുഭിർഭവതി
 മഹാൻകീർത്യാ മഹാമനാഃ സ്യുന്തദ്രൂതം || 2. 11. 2||

|| ഇതി ഏകദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഭിമന്ഥതി സ ഹികാരോ ധൃമോ ജായതേ സ പ്രസ്താവോ
 ജലതി സ ഉഽഗീമോഽഗാരാ ഭവന്തി സ പ്രതിഹാര
 ഉപശാമ്യതി തന്നിധനം || സം ||ശാമ്യതി
 തന്നിധനമേതദ്രഥന്തരമൗഘം പ്രോതം || 2. 12. 1||
 സ യ ഏവമേതദ്രഥന്തരമൗഘം പ്രോതം വേദ ബ്രഹ്മവർചസ്യന്നാദോ
 ഭവതി സർവമായുരേതി ജ്യോഗ്ജീവതി മഹാൻപ്രജയാ
 പശുഭിർഭവതി മഹാൻകീർത്യാ ന പ്രത്യങ്ങസിമാചാമേന
 നിഷ്ഠിവേന്തദ്രൂതം || 2. 12. 2||

|| ഇതി ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ത്രയോദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഉപമന്ത്രയതേ സ ഹികാരോ ജ്ഞപയതേ സ പ്രസ്താവഃ
സ്ത്രീയാ സഹ ശേതേ സ ഉദ്ഗീഥഃ പ്രതി സ്ത്രീം സഹ ശേതേ
സ പ്രതിഹാരഃ കാലം ഗച്ഛതി തന്നിധനം പാരം ഗച്ഛതി
തന്നിധനമേതദ്ദാമദേവ്യം മിഥുനേ പ്രോതം || 2. 13. 1||
സ യ ഏവമേതദ്ദാമദേവ്യം മിഥുനേ പ്രോതം വേദ
മിഥുനീ ഭവതി മിഥുനാമ്പിഥുനാത്പ്രജായതേ
സർവമായുരേതി ജ്യോഗ്ജീവതി മഹാൻപ്രജയാ പശുഭിർഭവതി
മഹാൻകീർത്യാ ന കാഞ്ചന പരിഹരേത്തദ്രൂതം || 2. 13. 2||

|| ഇതി ത്രയോദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഉദ്യൻഹികാര ഉദിതഃ പ്രസ്താവോ മധ്യന്ദിന ഉദ്ഗീഥോപരാഹ്ണഃ
പ്രതിഹാരോസ്ത്രം യന്നിധനമേതദ്ബൃഹദാദിത്യേ പ്രോതം || 2. 14. 1||
സ യ ഏവമേതദ്ബൃഹദാദിത്യേ പ്രോതം വേദ തേജസ്യന്നാദോ
ഭവതി സർവമായുരേതി ജ്യോഗ്ജീവതി മഹാൻപ്രജയാ
പശുഭിർഭവതി മഹാൻകീർത്യാ തപന്തം ന നിന്ദേത്തദ്രൂതം
|| 2. 14. 2||

|| ഇതി ചതുർദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അദ്രാണി സസ്തുവന്തേ സ ഹികാരോ മേഘോ ജായതേ
സ പ്രസ്താവോ വർഷതി സ ഉദ്ഗീഥോ വിദ്യോതതേ സ്തനയതി
സ പ്രതിഹാര ഉദ്ഗൃഹ്ണാതി തന്നിധനമേതദ്ദൈത്രൂപം പർജന്യേ പ്രോതം
|| 2. 15. 1||
സ യ ഏവമേതദ്ദൈത്രൂപം പർജന്യേ പ്രോതം വേദ
വിത്രൂപാം ഽശ്വ സൂത്രൂപം ഽശ്വ പശുനവരസേ
സർവമായുരേതി ജ്യോഗ്ജീവതി മഹാൻപ്രജയാ പശുഭിർഭവതി
മഹാൻകീർത്യാ വർഷന്തം ന നിന്ദേത്തദ്രൂതം || 2. 15. 2||

|| ഇതി പഞ്ചദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഷോഡശഃ ഖണ്ഡഃ ||

വസന്തോ ഹികാരോ ഗ്രീഷ്മഃ പ്രസ്താവോ വർഷാ ഉദ്ഗീമഃ
ശരത്പ്രതിഹാരോ ഹേമന്തോ നിയനമേതദ്ദൈരാജമുതുഷ്യ പ്രോതം

|| 2. 16. 1||

സ യ ഏവമേതദ്ദൈരാജമുതുഷ്യ പ്രോതം വേദ വിരാജതി
പ്രജയാ പശുഭിർബ്രഹ്മവർചസേന സർവമായുരേതി
ജ്യോഗ്ജീവതി മഹാൻപ്രജയാ പശുഭിർഭവതി
മഹാൻകീർത്യർജുന നിന്ദേത്തദ്രൂതം || 2. 16. 2||

|| ഇതി ഷോഡശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| സപ്തദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

പൃഥിവീ ഹികാരോന്തരിക്ഷം പ്രസ്താവോ ദ്യൗരുദ്ഗീമോ
ദിശഃ പ്രതിഹാരഃ സമുദ്രോ നിയനമേതഃ ശക്വര്യോ
ലോകേഷു പ്രോതഃ || 2. 17. 1||

സ യ ഏവമേതഃ ശക്വര്യോ ലോകേഷു പ്രോതഃ വേദ ലോകീ ഭവതി
സർവമായുരേതി ജ്യോഗ്ജീവതി മഹാൻപ്രജയാ പശുഭിർഭവതി
മഹാൻകീർത്യോ ലോകാന നിന്ദേത്തദ്രൂതം || 2. 17. 2||

|| ഇതി സപ്തദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| അഷ്ടാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അജാ ഹികാരോവയഃ പ്രസ്താവോ ഗാവ ഉദ്ഗീമോഽശ്വാഃ പ്രതിഹാരഃ
പുരുഷോ നിയനമേതാ രേവത്യഃ പശുഷു പ്രോതഃ || 2. 18. 1||

സ യ ഏവമേതാ രേവത്യഃ പശുഷു പ്രോതഃ വേദ
പശുമാൻഭവതി സർവമായുരേതി ജ്യോഗ്ജീവതി
മഹാൻപ്രജയാ പശുഭിർഭവതി മഹാൻകീർത്യോ
പശുന നിന്ദേത്തദ്രൂതം || 2. 18. 2||

|| ഇതി അഷ്ടാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഏകോനവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ലോമ ഹികാരസ്ത്വക്പ്രസ്താവോ മാം ||സമുദ്ഗീമോസ്ഥി
പ്രതിഹാരോ മജ്ജാ നിധനമേതദ്യജ്ഞായജ്ഞീയമംഗേഷു
പ്രോതം || 2. 19. 1||

സ യ ഏവമേതദ്യജ്ഞായജ്ഞീയമംഗേഷു പ്രോതം വേദാംഗി ഭവതി
നാംഗേന വിഹൃദരതി സർവമായുരേതി ജ്യോഗ്ജീവതി
മഹാൻപ്രജയാ പശുഭിർഭവതി മഹാൻകീർത്യാ സംവത്സരം
മജ്ജ്ഞോ നാശ്ശീയാത്തദ്രുതം മജ്ജ്ഞോ
നാശ്ശീയാദിതി വാ || 2. 19. 2||

|| ഇതി ഏകോനവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| വിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഗ്നിർഹികാരോ വായുഃ പ്രസ്താവ ആദിത്യ ഉദ്ഗീമോ
നക്ഷത്രാണി പ്രതിഹാരശ്ചക്രമാ നിധനമേതദ്ദ്രാജ്ഞം
ദേവതാസു പ്രോതം || 2. 20. 1||

സ യ ഏവമേതദ്ദ്രാജ്ഞം ദേവതാസു പ്രോതം വേദൈതാസാമേവ
ദേവതാനാം ||സലോകതാം ||സർഷ്ടിതാം ||സായുജ്യം ഗച്ഛതി
സർവമായുരേതി ജ്യോഗ്ജീവതി മഹാൻപ്രജയാ പശുഭിർഭവതി
മഹാൻകീർത്യാ ബ്രാഹ്മണാന നിന്ദേത്തദ്രുതം || 2. 20. 2||

|| ഇതി വിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഏകവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ത്രയീ വിദ്യാ ഹികാരസ്തു ഇമേ ലോകാഃ സ
പ്രസ്താവോഽഗ്നിർവായുരാദിത്യഃ സ ഉദ്ഗീമോ നക്ഷത്രാണി
വയാം ||സി മരീചയഃ സ പ്രതിഹാരഃ സർപാ ഗന്ധർവാഃ

പിതരസ്തന്നിധനമേതത്സാമ സർവസ്മിൻപ്രോതം || 2. 21. 1||
സ യ ഏവമേതത്സാമ സർവസ്മിൻപ്രോതം വേദ സർവം || ഹ
ഭവതി || 2. 21. 2||

തദേഷ ശ്ലോകോ യാനി പഞ്ചധാ ത്രീണി ത്രീണി
തേഭ്യോ ന ജ്യായഃ പരമന്യദസ്മി || 2. 21. 3||
യസ്തദ്വേദ സ വേദ സർവം || സർവാ ദിശോ ബലിമണ്ണൈ ഹരന്തി
സർവമസ്മിത്യുപാസിത തദ്രാതം തദ്രാതം || 2. 21. 4||

|| ഇതി ഏകവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വാവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

വിനർദി സാമ്നോ വൃണേ പശവ്യമിത്യന്യേരുദഗീമോനിരുക്തഃ
പ്രജാപതേര്മിരുക്തഃ സോമസ്യ മൃദു ശ്ലക്ഷ്ണം വായോഃ
ശ്ലക്ഷ്ണം ബലവദിന്ദ്രസ്യ ക്രൗഞ്ചം ബൃഹസ്പതേരപധാന്തം
വരുണസ്യ താൻസർവാനേവോപസേവേത വാരണം ത്വേവ വർജയേത് || 2.
22. 1||

അമൃതത്വം ദേവേഭ്യ ആഗായാനിത്യാഗായേത്വധാം
പിതൃഭ്യ ആശാം മനുഷ്യേഭ്യസ്തന്നോദകം പശുഭ്യഃ
സ്വർഗം ലോകം യജമാനായാനമാത്മന ആഗായാനിത്യേതാനി
മനസാ ധ്യായന്നപ്രമത്തഃ സ്തുവീത || 2. 22. 2||

സർവേ സ്വരാ ഇന്ദ്രസ്യാന്താനഃ സർവ ഊഷ്മാണഃ
പ്രജാപതേരാത്മാനഃ സർവേ സ്വർശാ മൃത്യോരാത്മാനസ്തം
യദി സ്വരേഷുപാലഭേതേന്ദ്രം || ശരണം പ്രപന്നോദ്ഭ്രവം
സ ത്വാ പ്രതി വക്ഷ്യതീത്യേനം ബ്രൂയാത് || 2. 22. 3||

അഥ യദ്യേനമുഷ്ടസുപാലഭേതേ പ്രജാപതിം || ശരണം
പ്രപന്നോദ്ഭ്രവം സ ത്വാ പ്രതി വേഷ്യതീത്യേനം
ബ്രൂയാദഥ യദ്യേനം || സ്വർശേഷുപാലഭേതേ മൃത്യം || ശരണം
പ്രപന്നോദ്ഭ്രവം സ ത്വാ പ്രതി ധക്ഷ്യതീത്യേനം ബ്രൂയാത്
|| 2. 22. 4||

സർവേ സ്വരാ ഘോഷവന്തോ ബലവന്തോ വക്തവ്യാ ഇന്ദ്രേ ബലം
ദദാനീതി സർവ ഊഷ്മാണോദ്ഗ്രസ്താ അനിരസ്താ വിവൃതാ
വക്തവ്യാഃ പ്രജാപതേരാത്മാനം പരിദദാനീതി സർവേ സ്വർശാ

ലേശനാനിനിഹിതാ വക്ത്രവ്യാ മുത്യോരാത്മാനം
പരിഹരാണീതി || 2. 22. 5||

|| ഇതി ദ്വാവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ത്രയോവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ത്രയോ ധർമ്മസ്തസ്മാ യജ്ഞോദ്യയനം ദാനമിതി പ്രഥമസ്തപ
ഏവ ദിതീയോ ബ്രഹ്മചാര്യചാര്യകലവാസി
തൃതീയോദ്യനമാത്മാനമാചാര്യകലേവസാദയൻസർവ
ഏതേ പുണ്യലോകാ ഭവന്തി ബ്രഹ്മസം ഘ്നേമാദ്യതത്വമേതി || 2. 23. 1||
പ്രജാപതിർലോകാനഭ്യതപത്തേദ്യോഭിതപ്ലേദ്യസ്മയീ വിദ്യാ
സമ്പ്രാസ്രവത്താമഭ്യതപത്തസ്മാ അഭിതപ്ലായാ ഏതാനൃക്ഷരാണി
സമ്പ്രാസ്രന്ത ഭൂർഭുവഃ സ്വരീതി || 2. 23. 2||
താനൃദ്യതപത്തേദ്യോഭിതപ്ലേദ്യ ഓങ്കാരഃ
സമ്പ്രാസ്രവത്തദ്യഥാ ശങ്കനാ സർവാണി പർണാനി
സന്തുണ്ണാന്യേവമോങ്കാരേണ സർവാ വാക്സന്തുണ്ണോങ്കാര ഏവേദം
സർവമോങ്കാര ഏവേദം സർവം || 2. 23. 3||

|| ഇതി ത്രയോവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി യദ്യസ്മിനാ പ്രാതഃ സവനം ഘ്നദ്രാണാം
മാധ്യന്തിനം സവനമാദിത്യാനാം ച വിശ്വേഷാം ച
ദേവാനാം തൃതീയസവനം || 2. 24. 1||
ക്വ തർഹി യജമാനസ്യ ലോക ഇതി സ യസ്തം ന വിദ്യാത്കഥം
കര്യാദഥ വിദ്യാൻകര്യാത് || 2. 24. 2||
പുരാ പ്രാതരനുവാകസ്യോപാകരണാജ്ജഘ്നേന
ഗാർഹപത്യസ്യോദാങ്മുഖ ഉപവിശ്യ സ വാസവം
സാമാദിഗായതി || 2. 24. 3||
ലോകദ്രാമപാവാദർണ്ണ 33 പശ്യേമ ത്യാ വയം
രാ 33333 ഹ 3 ാ 33 33 ജ്യാ 3 യോ 3 ആ 32111

ഇതി || 2. 24. 4||

അഥ ജഹോതി നമോഽനയേ പൃഥിവീക്ഷിതേ ലോകക്ഷിതേ
ലോകം മേ യജമാനായ വിന്ദൈഷ വൈ യജമാനസ്യ ലോക

ഏതാസ്തി || 2. 24. 5||

അത്ര യജമാനഃ പരസ്താദായുഷഃ സ്വാഹാപജഹി
പരിഘമിത്യുക്തോത്തിഷ്ഠതി തസ്മൈ വസവഃ പ്രാതഃസവനം ||
സന്ദ്രയച്ഛന്തി || 2. 24. 6||

പുരാ മാധ്യന്ദിനസ്യ
സവനസ്യോപാകരണാജ്ജഘനേനാഗ്നീധ്രിയസ്യോദങ്മുഖ
ഉപവിശ്യ സ രഘ്രം ||സാമാദിഗായതി || 2. 24. 7||

ലോകദാരമപവാവാ3ർണു33 പശ്യേമ ത്വാ വയം
വൈരാ33333 ഹൃ3ം ആ33ജ്യോ 3യോ3ആ32111ഇതി
|| 2. 24. 8||

അഥ ജഹോതി നമോ വായവേഽന്തരീക്ഷക്ഷിതേ ലോകക്ഷിതേ
ലോകം മേ യജമാനായ വിന്ദൈഷ വൈ യജമാനസ്യ ലോക
ഏതാസ്തി || 2. 24. 9||

അത്ര യജമാനഃ പരസ്താദായുഷഃ സ്വാഹാപജഹി
പരിഘമിത്യുക്തോത്തിഷ്ഠതി തസ്മൈ അദ്രാ
മാധ്യന്ദിനം ||സവനം ||സന്ദ്രയച്ഛന്തി || 2. 24. 10||

പുരാ തൃതീയസവനസ്യോപാകരണാജ്ജഘനേനാഹവനീയസ്യോദങ്മുഖ
ഉപവിശ്യ സ ആദിത്യം ||സ വൈശ്വദേവം || സാമാദിഗായതി
|| 2. 24. 11||

ലോകദാരമപവാവാ3ർണു33പശ്യേമ ത്വാ വയം || സ്വാരാ
33333 ഹൃ3ം ആ33 ജ്യോ3 യോ3ആ 32111 ഇതി
|| 2. 24. 12||

ആദിത്യമഥ വൈശ്വദേവം ലോകദാരമപവാവാ3ർണു33 പശ്യേമ
ത്വാ വയം ||സാമ്രാ33333 ഹൃ3ം ആ33 ജ്യോ3യോ3ആ 32111
ഇതി || 2. 24. 13||

അഥ ജഹോതി നമ ആദിത്യേഭ്യശ്ച വിശ്വേഭ്യശ്ച ദേവേഭ്യോ
ദിവിക്ഷിദ്ഭ്യോ ലോകക്ഷിദ്ഭ്യോ ലോകം മേ യജമാനായ
വിന്ദത || 2. 24. 14||

ഏഷ വൈ യജമാനസ്യ ലോക ഏതാസ്ത്യത്ര യജമാനഃ
പരസ്താദായുഷഃ സ്വാഹാപഹത പരിഘമിത്യുക്തോത്തിഷ്ഠതി

|| 2. 24. 15||

തസ്യാ ആദിത്യാശ്ച വിശ്വേ ച ദേവാസ്തുതീയസവനം |
സന്ദ്രയച്ഛന്ത്യേഷ ഹ വൈ യജ്ഞസ്യ മാത്രാം വേദ യ ഏവം വേദ
യ ഏവം വേദ || 2. 24. 16||

|| ഇതി ചതുർവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഇതി ദ്വിതീയോഽധ്യായഃ ||

|| തൃതീയോഽധ്യായഃ ||

|| പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അസൗ വാ ആദിത്യോ ദേവമധു തസ്യ ദ്യൗരേവ
തിരശ്ചീനവം | ശോഭന്തരീക്ഷമപൂപോ മരീചയഃ പുത്രാഃ || 3. 1. 1||
തസ്യ യേ പ്രാഞ്ചോ രശ്മയസ്താ ഏവാസ്യ പ്രാച്യോ മധുനാഡ്യഃ |
ഋച ഏവ മധുകൃത ഋഗേദ ഏവ പുഷ്പം താ അമൃതാ
ആപസ്താ വാ ഏതാ ഋചഃ || 3. 1. 2||
ഏതമൃഗേദമദ്യതപം | സ്തസ്യാദിതപ്തസ്യ യശന്യേജ
ഇന്ദ്രിയം വിര്യമനാദ്യം | രസോഽജായത || 3. 1. 3||
തദ്യക്ഷരത്തദാദിത്യമഭിതോഽശ്രയത്തദാ
ഏതദ്യദേതദാദിത്യസ്യ രോഹിതം | രൂപം || 3. 1. 4||

|| ഇതി പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യേസ്യ ദക്ഷിണാ രശ്മയസ്താ ഏവാസ്യ ദക്ഷിണാ
മധുനാഡ്യോ യജ്ഞം | ഷ്യേവ മധുകൃതോ യജുർവേദ ഏവ പുഷ്പം
താ അമൃത ആപഃ || 3. 2. 1||
താനി വാ ഏതാനി യജ്ഞം | ഷ്യേതം
യജുർവേദമദ്യതപം | സ്തസ്യാദിതപ്തസ്യ യശന്യേജ ഇന്ദ്രിയം

വീര്യമന്നാദ്യം || രസോജായത || 3. 2. 2||
തദ്യക്ഷരത്തദാദിത്യമഭിതോഽശ്രയത്തദാ
ഏതദ്യദേതദാദിത്യസ്യ കൃഷ്ണം || രൂപം || 3. 2. 3||

|| ഇതി ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യേസ്യ പ്രത്യഞ്ചോ രശ്മയസ്താ ഏവാസ്യ പ്രതീച്യോ
മധുനാധ്യഃ സാമാന്യേവ മധുകൃതഃ സാമവേദ ഏവ പുഷ്പം
താ അമൃതാ ആപഃ || 3. 3. 1||

താനി വാ ഏതാനി സാമാന്യേതം ||
സാമവേദമദ്യേതപം || സ്തസ്യാദിതപ്തസ്യ യശസ്തേജ ഇന്ദ്രിയം
വീര്യമന്നാദ്യം || രസോഽജായത || 3. 3. 2||
തദ്യക്ഷരത്തദാദിത്യമഭിതോഽശ്രയത്തദാ
ഏതദ്യദേതദാദിത്യസ്യ കൃഷ്ണം || രൂപം || 3. 3. 3||

|| ഇതി തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യേസ്യോദഞ്ചോ രശ്മയസ്താ ഏവാസ്യോദീച്യോ
മധുനാധ്യോഽഥർവാംഗിരസ ഏവ മധുകൃത
ഇതിഹാസപുരാണം പുഷ്പം താ അമൃതാ ആപഃ || 3. 4. 1||
തേ വാ ഏതേഽഥർവാംഗിരസ ഏതദിതിഹാസപുരാണമദ്യേതപം ||
സ്തസ്യാദിതപ്തസ്യ യശസ്തേജ ഇന്ദ്രിയാം
വീര്യമന്നാദ്യം || രസോഽജായത || 3. 4. 2||
തദ്യക്ഷരത്തദാദിത്യമഭിതോഽശ്രയത്തദാ
ഏതദ്യദേതദാദിത്യസ്യ പരം കൃഷ്ണം || രൂപം || 3. 4. 3||

|| ഇതി ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യേ്സ്യോർധ്യാ രശ്മയസ്താ ഏവാസ്യോർധ്യാ
 മധുനാവ്യോ ഗുഹ്യാ ഏവാദേശാ മധുകൃതോ ബ്രഹ്മൈവ
 പൃഷ്ഠം താ അമൃതാ ആപഃ || 3. 5. 1||
 തേ വാ ഏതേ ഗുഹ്യാ ആദേശാ ഏതദ്ബ്രഹ്മാഭ്യുതപം ||
 സ്തസ്യാദിതപ്തസ്യ യശസ്തേജ ഇന്ദ്രിയം
 വീര്യമന്നാദ്യം || രസോഽജായത || 3. 5. 2||
 തദ്വ്യക്ഷരത്തദാദിത്യമഭിതോഽശ്രയത്തദ്വാ
 ഏതദ്യദേതദാദിത്യസ്യ മധ്യേ ക്ഷോഭത ഇവ || 3. 5. 3||
 തേ വാ ഏതേ രസാനാം || രസാ വേദാ ഹി രസാസ്തേഷാമേതേ
 രസാസ്താനി വാ ഏതാനുമൃതാനാമമൃതാനി വേദാ
 ഹ്യമൃതാസ്തേഷാമേതാനുമൃതാനി || 3. 5. 4||

|| ഇതി പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

തദ്യത്പ്രഥമമമൃതം തദ്വസവ ഉപജീവന്ത്യഗ്നിനാ മുഖേന ന വൈ
 ദേവാ അശ്നന്തി ന പിബന്ത്യേതദേവാമൃതം ദൃഷ്ട്വാ
 തൃപ്യന്തി || 3. 6. 1||
 ത ഏതദേവ രൂപമഭിസംവിശന്ത്യേതസ്താദ്രൂപാദുദ്യന്തി || 3. 6. 2||
 സ യ ഏതദേവമമൃതം വേദ വസൂനാമേവൈകോ ഭൂത്യാഗ്നിനൈവ
 മുഖേനൈതദേവാമൃതം ദൃഷ്ട്വാ തൃപ്യതി സ യ ഏതദേവ
 രൂപമഭിസംവിശന്ത്യേതസ്താദ്രൂപാദുദ്യന്തി || 3. 6. 3||
 സ യാവദാദിത്യഃ പുരസ്താദുദ്യന്തോ പശ്ചാദസ്തമേതാ
 വസൂനാമേവ താവദാധിപത്യം || സ്വാരാജ്യം പരേത്യതാ || 3. 6. 4||

|| ഇതി ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| സപ്തമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യദിതിയമമൃതം തദ്ദ്രോ ഉപജീവന്തീന്ദ്രേണ
 മുഖേന ന വൈ ദേവാ അശ്നന്തി ന പിബന്ത്യേതദേവാമൃതം

ദൃഷ്ട്യാ തൃപ്യന്തി || 3. 7. 1||

ത ഏതദേവ രൂപമഭിസംവിശന്ത്യേതസ്മാദ്രൂപാദുദ്യന്തി || 3. 7. 2||
സ യ ഏതദേവമമൃതം വേദ ഭദ്രാണാമേവൈകോ ഭൂത്യേന്ദ്രേണൈവ
മുഖേനൈതദേവാമൃതം ദൃഷ്ട്യാ തൃപ്യതി സ ഏതദേവ
രൂപമഭിസംവിശന്ത്യേതസ്മാദ്രൂപാദുദ്യന്തി || 3. 7. 3||
സ യാവദാദിത്യഃ പുരസ്താദുദ്യന്തി പശ്ചാദന്ത്യേത
ദിസ്താവദക്ഷിണത ഉദേതോത്തരതോസ്തമേതാ ഭദ്രാണാമേവ
താവദാധിപത്യം സാധാജ്യം പര്യേതാ || 3. 7. 4||

|| ഇതി സപ്തമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യന്ത്രതീയമമൃതം തദാദിത്യാ ഉപജീവന്തി വരുണേന
മുഖേന ന വൈ ദേവാ അശ്നന്തി ന പിബന്ത്യേതദേവാമൃതം
ദൃഷ്ട്യാ തൃപ്യന്തി || 3. 8. 1||
ത ഏതദേവ രൂപമഭിസംവിശന്ത്യേതസ്മാദ്രൂപാദുദ്യന്തി || 3. 8. 2||
സ യ ഏതദേവമമൃതം വേദാദിത്യാനാമേവൈകോ ഭൂത്യാ വരുണേനൈവ
മുഖേനൈതദേവാമൃതം ദൃഷ്ട്യാ തൃപ്യതി സ ഏതദേവ
രൂപമഭിസംവിശന്ത്യേതസ്മാദ്രൂപാദുദ്യന്തി || 3. 8. 3||
സ യാവദാദിത്യോ ദക്ഷിണത ഉദേതോത്തരതോസ്തമേതാ
ദിസ്താവത്പശ്ചാദുദ്യന്തി പുരസ്താദന്ത്യേതാദിത്യാനാമേവ
താവദാധിപത്യം സാധാജ്യം പര്യേതാ || 3. 8. 4||

|| ഇതി അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യച്ചതുർഥമമൃതം തന്മരുത ഉപജീവന്തി സോമേന
മുഖേന ന വൈ ദേവാ അശ്നന്തി ന പിബന്ത്യേതദേവാമൃതം
ദൃഷ്ട്യാ തൃപ്യന്തി || 3. 9. 1||
ത ഏതദേവ രൂപമഭിസംവിശന്ത്യേതസ്മാദ്രൂപാദുദ്യന്തി || 3. 9. 2||
സ യ ഏതദേവമമൃതം വേദ മരുതാമേവൈകോ ഭൂത്യാ സോമേനൈവ

മുഖേനൈതദേവാമൃതം ദൃഷ്ട്യാ തൃപ്യതി സ ഏതദേവ
 രൂപമഭിസംവിശത്യേതസ്മാദ്രൂപാദുദേതി || 3. 9. 3||
 സ യാവദാദിത്യഃ പശ്ചാദുദേതാ പുരസ്താദസ്തമേതാ
 ദിസ്താവദുത്തരത ഉദേതാ ദക്ഷിണതോഽസ്തമേതാ മരുതാമേവ
 താവദാധിപത്യം ||സപാരാജ്യം പര്യേതാ || 3. 9. 4||

|| ഇതി നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യത്പഞ്ചമമൃതം തസാധ്യാ ഉപജീവന്തി ബ്രഹ്മണാ
 മുഖേന ന വൈ ദേവാ അശ്നന്തി ന പിബന്ത്യേതദേവാമൃതം
 ദൃഷ്ട്യാ തൃപ്യതി || 3. 10. 1||
 ത ഏതദേവ രൂപമഭിസംവിശത്യേതസ്മാദ്രൂപാദുദേതി || 3. 10. 2||
 സ യ ഏതദേവമൃതം വേദ സാധ്യാനാമേവൈകോ ഭൂത്വാ
 ബ്രഹ്മണൈവ മുഖേനൈതദേവാമൃതം ദൃഷ്ട്യാ തൃപ്യതി സ ഏതദേവ
 രൂപമഭിസംവിശത്യേതസ്മാദ്രൂപാദുദേതി || 3. 10. 3||
 സ യാവദാദിത്യ ഉത്തരത ഉദേതാ ദക്ഷിണതോഽസ്തമേതാ
 ദിസ്താവദുർധം ഉദേതാർവാഗസ്തമേതാ സാധ്യാനാമേവ
 താവദാധിപത്യം ||സപാരാജ്യം പര്യേതാ || 3. 10. 4||

|| ഇതി ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഏകാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ തത ഊർധ്വ ഉദേത്യ നൈവോദേതാ നാസ്തമേതൈകല ഏവ
 മധ്യേ സ്ഥാതാ തദേഷ ശ്ലോകഃ || 3. 11. 1||
 ന വൈ തത്ര ന നിശ്ലോച നോദിയായ കദാചന |
 ദേവാസ്തേനാഹം ||സത്യേന മാ വിരാധിഷി ബ്രഹ്മണേതി || 3. 11. 2||
 ന ഹ വാ അസ്മാ ഉദേതി ന നിശ്ലോചതി സകൃദിവാ ഹൈവാസൈ
 ഭവതി യ ഏതാമേവം ബ്രഹ്മോപനിഷദം വേദ || 3. 11. 3||
 തലൈതദ്ബ്രഹ്മാ പ്രജാപതയ ഉവാച പ്രജാപതിർമനവേ
 മനഃ പ്രജാഭ്യസ്തലൈതദുദാലകായാരുണയേ ജ്യേഷ്ഠായ പുത്രായ

പിതാ ബ്രഹ്മ പ്രോവാച || 3. 11. 4||

ഇദം വാവ തജേജ്യഷ്ടായ പുത്രായ പിതാ ബ്രഹ്മ

പ്രബൃതാത്പ്രണായായ വാനേവാസിനേ || 3. 11. 5||

നാന്യസ്മൈ കസ്മൈചന യദ്യപ്യസ്മാ ഇമാമദ്ഭിഃ പരിഗൃഹീതാം

ധനസ്യ പൂർണാം ദദ്യാദേതദേവ തതോ ഭൂയ ഇത്യേതദേവ

തതോ ഭൂയ ഇതി || 3. 11. 6||

|| ഇതി ഏകാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഗായത്രീ വാ ഇദം സർവം ഭൂതം യദിദം കിം ച വാഗ്വൈ ഗായത്രീ

വാഗ്വാ ഇദം സർവം ഭൂതം ഗായത്രി ച ത്രായതേ ച || 3. 12. 1||

യാ വൈ സാ ഗായത്രീയം വാവ സാ യേയം പൃഥിവ്യസ്യാം ഹീദം സർവം

ഭൂതം പ്രതിഷ്ഠിതമേതാമേവ നാതിശീയതേ || 3. 12. 2||

യാ വൈ സാ പൃഥിവീയം വാവ സാ യദിദമസ്മിൻപുരുഷേ

ശരീരമസ്മിൻഹീമേ പ്രാണാഃ പ്രതിഷ്ഠിതാ ഏതദേവ

നാതിശീയതേ || 3. 12. 3||

യദ്വൈ തത്പുരുഷേ ശരീരമിദം വാവ തദ്യദിദമസ്മിന്നന്തഃ

പുരുഷേ ഹൃദയമസ്മിൻഹീമേ പ്രാണാഃ പ്രതിഷ്ഠിതാ ഏതദേവ

നാതിശീയതേ || 3. 12. 4||

സൈഷാ ചതുഷ്പദാ ഷഡ്വിധാ ഗായത്രീ തദേതദുചാഭ്യന്തക്തം

|| 3. 12. 5||

താവാനസ്യ മഹിമാ തതോ ജ്യായാം ശ്വ പുരുഷഃ |

പാദോഽസ്യ സർവാ ഭൂതാനി ത്രിപാദസ്യായുതം ദിവീതി || 3. 12. 6||

യദ്വൈ തദ്ബ്രഹ്മേതീദം വാവ തദ്യോയം ബഹിർധാ

പുരുഷാദാകാശോ യോ വൈ സ ബഹിർധാ പുരുഷാദാകാശഃ || 3. 12. 7||

അയം വാവ സ യോഽയമന്തഃ പുരുഷ അകാശോ യോ വൈ സോഽന്തഃ

പുരുഷ ആകാശഃ || 3. 12. 8||

അയം വാവ സ യോഽയമന്തർഹൃദയ ആകാശസ്തദേതത്പൂർണമപ്രവർതി

പൂർണമപ്രവർതിനീം ശ്രീയം ലഭതേ യ ഏവം വേദ || 3. 12. 9||

|| ഇതി ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ത്രയോദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

തസ്യ ഹ വാ ഏതസ്യ ഹൃദയസ്യ പഞ്ച ദേവസുഷയഃ
സ യോസ്യ പ്രാങ്സുഷിഃ സ പ്രാണസ്തച്ചക്ഷുഃ
സ ആദിത്യസ്തദേതേതേജോന്നാദൃമിത്യുപാസീത
തേജസ്യന്നാദോ ഭവതി യ ഏവം വേദ || 3. 13. 1||

അഥ യോസ്യ ദക്ഷിണഃ സുഷിഃ സ വ്യാനസ്തച്ഛോത്രം □
സ ചന്ദ്രമാസ്തദേതച്ഛിശ്വ യശ്ശേത്യുപാസീത
ശ്രീമാന്യശസീ ഭവതി യ ഏവം വേദ || 3. 13. 2||

അഥ യോസ്യ പ്രത്യങ്സുഷിഃ സോപാനഃ
സാ വാക്ലോഗ്നിസ്തദേതദ്ബ്രഹ്മവർചസമന്നാദൃമിത്യുപാസീത
ബ്രഹ്മവർചസ്യന്നാദോ ഭവതി യ ഏവം വേദ || 3. 13. 3||

അഥ യോസ്യോദങ്സുഷിഃ സ സമാനസ്തന്മനഃ
സ പർജന്യസ്തദേതത്കീർതിശ്വ വ്യുഷ്ടീശ്വേത്യുപാസീത
കീർതിമാന്വ്യുഷ്ടീമാൻഭവതി യ ഏവം വേദ || 3. 13. 4||

അഥ യോസ്യോർധഃ സുഷിഃ സ ഉദാനഃ സ വായുഃ
സ ആകാശസ്തദേതദോജശ്വ മഹശ്വേത്യുപാസീതൗജസീ
മഹസ്യാൻഭവതി യ ഏവം വേദ || 3. 13. 5||

തേ വാ ഏതേ പഞ്ച ബ്രഹ്മപുരുഷാഃ സ്വർഗസ്യ ലോകസ്യ
ദ്വാരപാഃ സ യ ഏതാനേവം പഞ്ച ബ്രഹ്മപുരുഷാൻസ്വർഗസ്യ
ലോകസ്യ ദ്വാരപാന്വേഷാസ്യ കലേ വീരോ ജായതേ പ്രതിപദ്യതേ
സ്വർഗം ലോകം യ ഏതാനേവം പഞ്ച ബ്രഹ്മപുരുഷാൻസ്വർഗസ്യ
ലോകസ്യ ദ്വാരപാന്വേഷ || 3. 13. 6||

അഥ യദതഃ പരോ ദിവോ ജ്യോതിർദീപ്യതേ വിശ്വതഃ പൃഷ്ഠേഷു
സർവതഃ പൃഷ്ഠേഷ്വന്തമേഷുത്തമേഷു ലോകേഷ്വിദം വാവ
തദ്യദിദമസ്മിന്നതഃ പുരുഷേ ജ്യോതിഃ || 3. 13. 7||

തസ്യൈഷാ ദൃഷ്ടീര്യത്രിതദസ്മിണ്മരീരേ സം □സ്തർശേനോഷ്ണിമാനം
വിജാനാതി തസ്യൈഷാ ശ്രുതിര്യത്രൈതത്കർണാവപിഗൃഹ്യ നിനദമിവ
നദഗൃഹിവാഗേരിവ ജലത ഉപശൃണോതി തദേതദൃഷ്ടും ച
ശ്രുതം ചേത്യുപാസീത ചക്ഷുഷ്യഃ ശ്രുതോ ഭവതി യ ഏവം വേദ
യ ഏവം വേദ || 3. 13. 8||

|| ഇതി ത്രയോദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

സർവം ഖലിദം ബ്രഹ്മ തജജലാനിതി ശാന്ത ഉപാസീത |
അഥ ഖലു ക്രതുമയഃ പുരുഷോ യഥാക്രതുരസ്മിം ലോകേ
പുരുഷോ ഭവതി തഥേതഃ പ്രേത്യ ഭവതി സ ക്രതും കർവീത
|| 3. 14. 1||

മനോമയഃ പ്രാണശരീരോ ഭാരൂപഃ സത്യസങ്കൽപ
ആകാശാന്താ സർവകർമാ സർവകാമഃ സർവഗന്ധഃ സർവരസഃ
സർവമിദമദ്യത്തോവാക്യനാദരഃ || 3. 14. 2||

ഏഷ മ ആത്മാന്തർഹൃദയേണീയാന്ദ്രീഹേർവാ യവാദ്വാ
സർഷപാദ്വാ ശ്യാമാകാദ്വാ ശ്യാമാകതണ്ഡുലാദ്വൈഷ
മ ആത്മാന്തർഹൃദയേ ജ്യായാൻപൃഥിവ്യാ
ജ്യായാനന്തരിക്ഷാജ്ജ്യായാൻദിവോ ജ്യായാനേദ്യോ
ലോകേഭ്യഃ || 3. 14. 3||

സർവകർമാ സർവകാമഃ സർവഗന്ധഃ സർവരസഃ
സർവമിദമദ്യത്തോവാക്യനാദരഃ ഏഷ മ ആത്മാന്തർഹൃദയ
ഏതദ്ബ്രഹ്മൈതമിതഃ പ്രേത്യാദിസംഭവിതാസ്സീതി യസ്യ സ്യാദദ്ധാ
ന വിചികിത്സാസ്സീതി ഹ സ്മാഹ ശാബ്ദില്യഃ ശാബ്ദില്യഃ
|| 3. 14. 4||

|| ഇതി ചതുർദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അന്തരിക്ഷോദരഃ കോശോ ഭൂമിബുധ്നോ ന ജീര്യതി ദിശോ
ഹൃസ്യ സ്രക്തയോ ദ്യൗരന്യോത്തരം ബിലം സ ഏഷ കോശോ
വസുധാനസ്തസ്മിന്നിശ്വമിദം ശ്രീതം || 3. 15. 1||
തസ്യ പ്രാചീ ദിഗ്ജഹ്വർനാമ സഹമാനാ നാമ ദക്ഷിണാ
രാജന്തി നാമ പ്രതീചീ സുഭൃതാ നാമോദീചീ താസാം
വായുർവസുഃ സ യ ഏതമേവം വായും ദിശാം വസുഃ വേദ ന
പുത്രരോദം രോദിതി സോഹമേതമേവം വായും ദിശാം വസുഃ

വേദ മാ പുത്രരോദം || 3. 15. 2||

അരിഷ്ടം കോശം പ്രപദ്യേമുനാമുനാമുനാ
പ്രാണം പ്രപദ്യേമുനാമുനാമുനാ ഭൂഃ പ്രപദ്യേമുനാമുനാമുനാ
ഭൂവഃ പ്രപദ്യേമുനാമുനാമുനാ സ്വഃ പ്രപദ്യേമുനാമുനാമുനാ
|| 3. 15. 3||

സ യദവോചം പ്രാണം പ്രപദ്യ ഇതി പ്രാണോ വാ ഇദം || സർവം
ഭൂതം യദിദം കിഞ്ച തമേവ തത്പ്രാപത്സി || 3. 15. 4||

അഥ യദവോചം ഭൂഃ പ്രപദ്യ ഇതി പൃഥിവിം പ്രപദ്യേന്തരിക്ഷം
പ്രപദ്യേ ദിവം പ്രപദ്യ ഇത്യേവ തദവോചം || 3. 15. 5||

അഥ യദവോചം ഭൂവഃ പ്രപദ്യ ഇത്യഗ്നിം പ്രപദ്യേ വായു
പ്രപദ്യ ആദിത്യം പ്രപദ്യ ഇത്യേവ തദവോചം || 3. 15. 6||

അഥ യദവോചം || സ്വഃ പ്രപദ്യ ഇത്യഗ്നേദം പ്രപദ്യേ യജുർവേദം പ്രപദ്യേ
സാമവേദം പ്രപദ്യ ഇത്യേവ തദവോചം തദവോചം || 3. 15. 7||

|| ഇതി പഞ്ചദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഷോഡശഃ ഖണ്ഡഃ ||

പുരുഷോ വാവ യജ്ഞസ്തസ്യ യാനി ചതുർവിംശതി വർഷാണി
തത്പ്രാതഃസവനം ചതുർവിംശതിശ്ചക്ഷരാ ഗായത്രീ ഗായത്രം
പ്രാതഃസവനം തദസ്യ വസവോന്വായത്താഃ പ്രാണാ വാവ വസവ
ഏതേ ഹീദം || സർവം വാസയന്തി || 3. 16. 1||

തം ചേദേതസ്തിന്വയസി കിഞ്ചിദുപതപേത്സ ബ്രൂയാത്പ്രാണാ
വസവ ഇദം മേ പ്രാതഃസവനം മാധ്യന്ദിനം || സവനമനുസന്തനുതേതി
മാഹം പ്രാണാനാം വസുനാം മധ്യേ യജ്ഞോ വിലോപ്തീയേത്യുദ്ധൈവ
തത ഏത്യഗദോ ഹ വേതി || 3. 16. 2||

അഥ യാനി ചതുശ്ചത്വാരീം || ശദർഷാണി തന്മാധ്യന്ദിനം ||
സവനം ചതുശ്ചത്വാരീം || ശദർഷാണി ത്രിഷ്ടൈപ്രേഷ്ടം
മാധ്യന്ദിനം || സവനം തദസ്യ ഭദ്രാ അന്വായത്താഃ പ്രാണാ
വാവ ഭദ്രാ ഏതേ ഹീദം || സർവം || രോദയന്തി || 3. 16. 3||

തം ചേദേതസ്തിന്വയസി കിഞ്ചിദുപതപേത്സ ബ്രൂയാത്പ്രാണാ ഭദ്രാ
ഇദം മേ മാധ്യന്ദിനം || സവനം തൃതീയസവനമനുസന്തനുതേതി
മാഹം പ്രാണാനാം || ഭദ്രാണാം മധ്യേ യജ്ഞോ വിലോപ്തീയേത്യുദ്ധൈവ

തത ഏത്യഗദോ ഹ ഭവതി || 3. 16. 4||
 അഥ യാനൃഷ്ടാചത്വാരിം ||ശദർഷാണി
 തത്തൃതീയസവനമഷ്ടാചത്വാരിം ||ശദക്ഷരാ
 ജഗതി ജാഗതം തൃതീയസവനം തദസ്യാദിത്യാ അന്വായത്താഃ
 പ്രാണാ വാവാദിത്യാ ഏതേ ഹീദം ||സർവമാദദതേ || 3. 16. 5||
 തം ചേദേതസ്മിന്വയസി കിഞ്ചിദുപതപേത്സ ബ്രൂയാത്പ്രാണാ
 അദിത്യാ ഇദം മേ തൃതീയസവനമായുരന്തസന്തന്തരേതി മാഹം
 പ്രാണാനമാദിത്യാനാം മധ്യേ യജ്ഞോ വിലോപ്തീയേത്യുഖൈവ
 തത ഏത്യഗദോ ഹൈവ ഭവതി || 3. 16. 6||
 ഏതദ്ധ സു വൈ തദിദാനാഹ മഹിദാസ ഐതരേയഃ
 സ കിം മ ഏതദുപതപസി യോഹമനേന ന പ്രേഷ്യാമിതി
 സ ഹ ഷോഡശം വർഷശതമജീവത്പ്ര ഹ ഷോഡശം
 വർഷശതം ജീവതി യ ഏവം വേദ || 3. 16. 7||

|| ഇതി ഷോഡശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| സപ്തദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

സ യദശീശിഷ്യാതി യത്പിപാസതി യന്ന രമതേ താ അസ്യ
 ദീക്ഷാഃ || 3. 17. 1||
 അഥ യദശ്ലാതി യത്പിബതി യദ്രമതേ തദുപസദൈരേതി || 3. 17. 2||
 അഥ യദ്ധസതി യജ്ജക്ഷതി യമൈലുനം ചരതി സ്മൃതശസ്മൈരേവ
 തദേതി || 3. 17. 3||
 അഥ യത്തപോ ദാനമാർജവമഹിം ||സാ സത്യവചനമിതി
 താ അസ്യ ദക്ഷിണാഃ || 3. 17. 4||
 തസ്മാദാഹുഃ സോഷ്യത്യസോഷ്യേതി പുനരുത്പാദനമേവാസ്യ
 തന്മരണമേവാവദ്ദമഃ || 3. 17. 5||
 തഖൈതദ്ഘോർ ആംഗിരസഃ കൃഷ്ണായ
 ദേവകീപുത്രായോക്തോവാചാപിപാസ ഏവ സ ബഭ്രവ
 സോന്തവേലായാമേതന്ത്രയം പ്രതിപദ്യേതാക്ഷിതമസ്യച്യുതമസി
 പ്രാണസം ||ശിതമസീതി തത്രൈതേ ദേവ ജ്യാൗ ഭവതഃ || 3. 17. 6||
 ആദിത്പ്രതസ്യ രേതസഃ |
 ഉദായം തമസസ്മിരി ജ്യോതിഃ പശ്യന്ത ഉത്തരം ||സഃ

പശ്യന്ത ഉത്തരം ദേവം ദേവത്രാ സൂര്യമഗന്ധ
ജ്യോതിരന്തമമിതി ജ്യോതിരന്തമമിതി || 3. 17. 7||

|| ഇതി സപ്തദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| അഷ്ടാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

മനോ ബ്രഹ്മേത്യുപാസീതേത്യധ്യാത്മമഥാധിദൈവതമാകാശോ
ബ്രഹ്മേത്യഭയമാദിഷ്ടം ഭവത്യധ്യാത്മം ചാധിദൈവതം ച
|| 3. 18. 1||

തദേതച്ചതുഷ്ഠാദ്ബ്രഹ്മ വാക്പാദഃ പ്രാണഃ പാദശ്ചക്ഷുഃ
പാദഃ ശ്രോത്രം പാദ ഇത്യധ്യാത്മമഥാധിദൈവതമഗ്നിഃ
പാദോ വായുഃ പാദാ അദിത്യഃ പാദോ ദിശഃ പാദ
ഇത്യഭയമേവാദിഷ്ടം ഭവത്യധ്യാത്മം ചൈവാധിദൈവതം ച
|| 3. 18. 2||

വാഗേവ ബ്രഹ്മണശ്ചതുർഥഃ പാദഃ സോഽഗ്നിനാ ജ്യോതിഷാ
ഭാതി ച തപതി ച ഭാതി ച തപതി ച കീർത്യാ യശസാ
ബ്രഹ്മവർചസേന യ ഏവം വേദ || 3. 18. 3||

പ്രാണ ഏവ ബ്രഹ്മണശ്ചതുർഥഃ പാദഃ സ വായുനാ ജ്യോതിഷാ
ഭാതി ച തപതി ച ഭാതി ച തപതി ച കീർത്യാ യശസാ
ബ്രഹ്മവർചസേന യ ഏവം വേദ || 3. 18. 4||

ചക്ഷുരേവ ബ്രഹ്മണശ്ചതുർഥഃ പാദഃ സ ആദിത്യേന ജ്യോതിഷാ
ഭാതി ച തപതി ച ഭാതി ച തപതി ച കീർത്യാ യശസാ
ബ്രഹ്മവർചസേന യ ഏവം വേദ || 3. 18. 5||

ശ്രോത്രമേവ ബ്രഹ്മണശ്ചതുർഥഃ പാദഃ സ ദിഗ്ഭിർജ്യോതിഷാ
ഭാതി ച തപതി ച ഭാതി ച തപതി ച കീർത്യാ യശസാ
ബ്രഹ്മവർചസേന യ ഏവം വേദ യ ഏവം വേദ || 3. 18. 6||

|| ഇതി അഷ്ടാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഏകോനവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ആദിത്യോ ബ്രഹ്മേത്യാദേശസ്തസ്യോപവ്യാഖ്യാനമസദേവേദമഗ്ര

ആസീത് | തത്സദാസീത്തത്സമഭവത്തദാഞ്ചം നിരവർതത
തത്സംവത്സരസ്യ മാത്രാമശയത തന്നിരഭിദ്യത തേ ആണ്യകപാലേ
രജതം ച സുവർണം ചാഭവതാം || 3. 19. 1||

തദ്യദ്രജതം □ സേയം പൃഥിവീ യത്സുവർണം □ സാ ദ്യാൗര്യജ്ജരായു
തേ പർവതാ യദുൽബം □ സമേഘോ നീഹാരോ യാ ധമനയസ്തോ
നദ്യോ യദ്യാസ്തേയമുദകം □ സ സമുദ്രഃ || 3. 19. 2||

അഥ യത്തദജായത സോഽസാവാദിത്യസ്തം ജായമാനം ഘോഷാ
ഉല്പലവോഽന്തുദതിഷ്ഠന്തസർവാണി ച ഭൂതാനി സർവേ ച
കാമാസ്തസ്മാത്തസ്യോദയം പ്രതി പ്രത്യായനം പ്രതി ഘോഷാ
ഉല്പലവോഽന്തുദതിഷ്ഠന്തി സർവാണി ച ഭൂതാനി സർവേ ച കാമാഃ
|| 3. 19. 3||

സ യ ഏതമേവം വിദ്വാനാദിത്യം ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്തോഽഭ്യോശോ ഹ
യദേനം □ സാധവോ ഘോഷാ ആ ച ഗച്ഛേയുരപ ച
നിശ്രേയേരന്നിശ്രേയേരൻ || 3. 19. 4||

|| ഇതി ഏകോനവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഇതി തൃതിയോഽധ്യായഃ ||

|| ചതുർഥോഽധ്യായഃ ||

|| പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

ജാനശ്രുതിർഹ പൗത്രായണഃ ശ്രദ്ധാദേയോ ബഹുദായീ ബഹുപാക്യ ആസ
സ ഹ സർവത ആവസഥാന്യാപയാഞ്ചക്രേ സർവത ഏവ
മേഘനമത്യന്തീതി || 4. 1. 1||

അഥ ഹം □ സാ നിശായാമതിപേതുസ്തദൈവം □ ഹം □ സോഹം □ സമദ്യുവാദ
ഹോ ഹോഽയി ഭല്ലാക്ഷ ഭല്ലാക്ഷ ജാനശ്രുതേഃ പൗത്രായണസ്യ
സമം ദിവാ ജ്യോതിരാതതം തന്മാ പ്രസാക്ഷീ സ്തത്താ
മാ പ്രധാക്ഷീരിതി || 4. 1. 2||

തമു ഹ പരഃ പ്രത്യുവാച കമര ഏനമേതത്സന്തം □ സയുഗ്ധാനമീവ
രൈകപമാത്ഥേതി യോ ന കഥം □ സയുഗ്ധാ റൈക ഇതി || 4. 1. 3||

യഥാ കൃതായവിജിതായായരേയാഃ സംയന്ത്യേവമേനം ഘ സർവം
തദഭിസമൈതി യത്കിഞ്ച പ്രജാഃ സാധു കർവന്തി യസ്തുഭ്യേദ
യസു വേദ സ മയൈതദുക്ത ഇതി || 4. 1. 4||

തദു ഹ ജാനശ്രുതിഃ പൗത്രായണ ഉപശ്രുശ്രാവ
സ ഹ സഞ്ജിഹാന ഏവ ക്ഷത്താരമുവാചാംഗാരേ ഹ സയുഗ്ഗാനമിവ
രൈക്വമാത്മേതി യോ ന കഥം ഘ സയുഗ്ഗാ രൈക്വ ഇതി || 4. 1. 5||

യഥാ കൃതായവിജിതായായരേയാഃ സംയന്ത്യേവമേനം ഘ സർവം
തദഭിസമൈതി യത്കിഞ്ച പ്രജാഃ സാധു കർവന്തി യസ്തുഭ്യേദ
യസു വേദ സ മയൈതദുക്ത ഇതി || 4. 1. 6||

സ ഹ ക്ഷത്താനിഷ്യ നാവിദമിതി പ്രത്യേയായ തം ഘ ഹോവാച
യത്രാരേ ബ്രാഹ്മണസ്യാന്വേഷണാ തദേനമർച്ഛേതി || 4. 1. 7||

സോഢ്യസ്താച്ഛകസ്യ പാമാനം ക്ഷമാണമുപോപവിവേശ
തം ഘ ഹാഭ്യുവാദ ത്വം ന ഭഗവഃ സയുഗ്ഗാ രൈക്വ
ഇത്യഹം ഘ ഹൃദാഽ ഇതി ഹ പ്രതിജ്ജേതേ സ ഹ ക്ഷത്താവിദമിതി
പ്രത്യേയായ || 4. 1. 8 ||

|| ഇതി പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

തദു ഹ ജാനശ്രുതിഃ പൗത്രായണഃ ഷട്ശതാനി ഗവാം
നിഷ്കൃമശ്വതരീരഥം തദാദായ പ്രതിചക്രമേ തം ഘ ഹാഭ്യുവാദ
|| 4. 2. 1||

രൈക്വേമാനി ഷട്ശതാനി ഗവാമയം നിഷ്കൃഢ്വയമശ്വതരീരഥോഢ്വ
മ ഏതാം ഭഗവോ ദേവതാം ഘ ശാധി യാം ദേവതാമുപാസ്തു ഇതി
|| 4. 2. 2||

തമു ഹ പരഃ പ്രത്യുവാചാഹ ഹാരേത്യാ ശൂദ്ര തവൈവ സഹ
ഗോഭിരസ്തിതി തദു ഹ പുനരേവ ജാനശ്രുതിഃ പൗത്രായണഃ
സഹസ്രം ഗവാം നിഷ്കൃമശ്വതരീരഥം ദുഹിതരം തദാദായ
പ്രതിചക്രമേ || 4. 2. 3||

തം ഘ ഹാഭ്യുവാദ രൈക്വേദം ഘ സഹസ്രം ഗവാമയം
നിഷ്കൃഢ്വയമശ്വതരീരഥ ഇയം ജായായം ഗ്രാമോ
യസ്തിന്നാസ്തേഢ്വേവ മാ ഭഗവഃ ശാധിതി || 4. 2. 4 ||

തസ്യ ഹ മുഖമുപോദ്ഗൃഹ്ണന്നവാചാജഹാരോമോ ശുദ്രാനേനൈവ
മുഖേനാലാപയിഷ്യഥാ ഇതി തേ ഹൈതേ ദൈകൃപർണാ നാമ
മഹാവൃഷേഷു യത്രാസ്മാ ഉവാസ സ തസ്മൈ ഹോവാച || 4. 2. 5 ||

|| ഇതി ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

വായുർവാവ സംവർഗോ യദാ വാ അഗ്നിരുദ്വായതി വായുമേവാപ്യേതി
യദാ സൂര്യോസ്തമേതി വായുമേവാപ്യേതി യദാ ചന്ദ്രോസ്തമേതി
വായുമേവാപ്യേതി || 4. 3. 1||

യദാപ ഉച്ഛിഷ്യന്തി വായുമേവാപിയന്തി
വായുർഹ്യേവൈതാൻസർവാൻസംവൃക്ത ഇത്യധിദൈവതം || 4. 3. 2||
അഥാധ്യാതമം പ്രാണോ വാവ സംവർഗഃ സ യദാ സ്വപിതി പ്രാണമേവ
വാഗപ്യേതി പ്രാണം ചക്ഷുഃ പ്രാണം □ ശ്രോത്രം പ്രാണം മനഃ പ്രാണോ
ഹ്യേവൈതാൻസർവാൻസംവൃക്ത ഇതി || 4. 3. 3||

തൗ വാ ഏതൗ ദ്വൗ സമർഗൗ വായുരേവ ദേവേഷു പ്രാണഃ പ്രാണേഷു
|| 4. 3. 4||

അഥ ഹ ശൗനകം ച കാപേയമഭിപ്രതാരിണം ച കാക്ഷസേനീം
പരിവിഷ്യമാണൗ ബ്രഹ്മചാരി ബിഭിക്ഷേ തസ്മാ ഉ ഹ ന ദദതുഃ
|| 4. 3. 5||

സ ഹോവാച മഹാത്മനശ്ചതുരോ ദേവ ഏകഃ കഃ സ ജഗാര
ഭുവനസ്യ ഗോപാസ്തം കാപേയ നാഭിപശ്യന്തി മർത്യോ
അഭിപ്രതാരിൻബഹുധാ വസന്തം യസ്മൈ വാ ഏതദന്നം തസ്മാ
ഏതന്ന ദത്തമിതി || 4. 3. 6||

തദു ഹ ശൗനകഃ കാപേയഃ പ്രതിമന്യാനഃ പ്രത്യേയായാത്മാ ദേവാനാം
ജനിതാ പ്രജാനാം □ ഹിരണ്യദം □ ഷ്ലോ ബഭസോഽനസ്മിരിർമഹാത്മസ്യ
മഹിമാനമാഹുരനദ്യമാനോ യദന്നമത്തിതി വൈ വയം
ബ്രഹ്മചാരിണേദമുപാസ്മഹേ ദത്താസ്മൈ ഭിക്ഷാമിതി || 4. 3. 7||

തസ്മു ഉ ഹ ദദസ്മൈ വാ ഏതേ പഞ്ചാന്യേ പഞ്ചാന്യേ ദശ
സന്തസ്തക്ത്രതം തസ്മാത്സർവാസു ദിക്ഷ്യന്നമേവ ദശ കൃതം □ സൈഷാ
വിരാഡന്നാദീ തയേദം □ സർവം ദൃഷ്ടം □ സർവമസ്യേദം ദൃഷ്ടം
ഭവത്യന്നാദോ ഭവതി യ ഏവം വേദ യ ഏവം വേദ || 4. 3. 8||

|| ഇതി തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

സത്യകാമോ ഹ ജാബാലോ ജബാലാം മാതരമാമത്രയാഞ്ചക്ര
ബ്രഹ്മചര്യം ഭവതി വിവത്സയാമി കിംഗോത്രോ ന്യഹമസ്തിതി

|| 4. 4. 1||

സാ ഹൈനമുവാച നാഹമേതദ്ദേദ താത യദ്ഗോത്രസ്തഥസി
ബഹുഹം ചരന്തീ പരിചാരിണീ യൗവനേ ത്യാമലഭേ
സാഹമേതന്ന വേദ യദ്ഗോത്രസ്തഥസി ജബാലാ തു നാമാഹമസ്തി
സത്യകാമോ നാമ ത്യാമസി സ സത്യകാമ ഏവ ജാബാലോ
ബ്രവീമാ ഇതി || 4. 4. 2||

സ ഹ ഹാരിദ്രമതം ഗൗതമമേത്യോവാച ബ്രഹ്മചര്യം ഭവതി
വത്സ്യമ്യപേയാം ഭഗവന്തമിതി || 4. 4. 3||

തം ഹോവാച കിംഗോത്രോ ന സോമ്യാസീതി സ ഹോവാച
നാഹമേതദ്ദേദ ഭോ യദ്ഗോത്രോഹമസ്ത്യപ്ലക്ലം മാതരം
സാ മാ പ്രത്യബ്രവീദ്ബഹുഹം ചരന്തീ പരിചാരിണീ യൗവനേ
ത്യാമലഭേ സാഹമേതന്ന വേദ യദ്ഗോത്രസ്തഥസി ജബാലാ തു
നാമാഹമസ്തി സത്യകാമോ നാമ ത്യാമസീതി സോഹം
സത്യകാമോ ജാബാലോസ്തി ഭോ ഇതി || 4. 4. 4||

തം ഹോവാച നൈതദബ്രാഹ്മണോ വിവർത്തമർഹതി സമീധം
സോമ്യാഹരോപ ത്യാ നേഷ്യേ ന സത്യാദഗാ ഇതി തമുപനീയ
കൃശാനാമഖലാനാം ചതുശതാ ഗാ നിരാകൃത്യോവാചേമാഃ
സോമ്യാനസംബ്രജേതി താ അഭിപ്രസമാപയന്നവാച
നാസഹസ്രേണാവർതേയേതി സ ഹ വർഷഗണം പ്രോവാസ താ യദാ
സഹസ്രം സമ്പേദഃ || 4. 4. 5||

|| ഇതി ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ ഹൈനമുഷഭോദ്യോവാദ സത്യകാമഃ ഇതി

ഭഗവ ഇതി ഹ പ്രതിശുശ്രാവ പ്രാപ്താഃ സോമ്യ സഹസ്രം ഽ സുഃ
പ്രാപയ ന ആചാര്യകലം || 4. 5. 1||

ബ്രഹ്മണശ്ച തേ പാദം ബ്രവാണീതി ബ്രവീതു മേ ഭഗവാനിതി
തസ്മൈ ഹോവാച പ്രാചീ ദിക്കലാ പ്രതീചീ ദിക്കലാ
ദക്ഷിണാ ദിക്കലോദീചീ ദിക്കലൈഷ വൈ സോമ്യ ചതുഷ്കലഃ
പാദോ ബ്രഹ്മണഃ പ്രകാശവാനനാമ || 4. 5. 2||

സ യ ഏതമേവം വിദ്വാം ഽശ്വതുഷ്കലം പാദം ബ്രഹ്മണഃ
പ്രകാശവാനിത്യുപാസ്മൈ പ്രകാശവാനസ്മിം ഽല്ലോകേ ഭവതി
പ്രകാശവതോ ഹ ലോകാഞ്ജയതി യ ഏതമേവം വിദ്വാം ഽശ്വതുഷ്കലം
പാദം ബ്രഹ്മണഃ പ്രകാശവാനിത്യുപാസ്മൈ || 4. 5. 3||

|| ഇതി പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഗ്നിഷ്ടേ പാദം വശേതീ സ ഹ ശ്യാഭൂതേ ഗ
ആഭിപ്രസമാപയാഞ്ചകാര താ യത്രാഭി സായം
ബഭ്രുവുസ്ത്രാഗ്നിമുപസമാധായ ഗാ ഉപര്യധ്യ സമീധമാധായ
പശ്യാദഗ്നേഃ പ്രാഞ്ചപോപവിവേശ || 4. 6. 1||

തമഗ്നിരഭ്യവാദ സത്യകാമ3 ഇതി ഭഗവ ഇതി
ഹ പ്രതിശുശ്രാവ || 4. 6. 2||

ബ്രഹ്മണഃ സോമ്യ തേ പാദം ബ്രവാണീതി ബ്രവീതു മേ ഭഗവാനിതി
തസ്മൈ ഹോവാച പൃഥിവീ കലാന്തരീക്ഷം കലാ ദ്യൗഃ കലാ
സമുദ്രഃ കലൈഷ വൈ സോമ്യ ചതുഷ്കലഃ പാദോ
ബ്രഹ്മണോന്തവാന്നാമ || 4. 6. 3||

സ യ ഏതമേവം വിദ്വാം ഽശ്വതുഷ്കലം പാദം
ബ്രഹ്മണോന്തവാന്തിത്യുപാസ്മൈന്തവാന്തിസ്മിം ഽല്ലോകേ
ഭവത്യന്തവതോ ഹ ലോകാഞ്ജയതി യ ഏതമേവം വിദ്വാം ഽശ്വതുഷ്കലം
പാദം ബ്രഹ്മണോന്തവാന്തിത്യുപാസ്മൈ || 4. 6. 4||

|| ഇതി ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| സപ്തമഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഹം സന്തേ പാദം വശേതി സ ഹ ശോഭതേ ഗാ
അഭിപ്രസ്ഥാപയാഞ്ചകാര താ യത്രാഭി സായം
ബഭ്രുവുസ്തുത്രാഗ്നിമുപസമായായ ഗാ ഉപത്യ സമീധമായായ
പശ്യാദഗ്നേഃ പ്രാങ്ങ്വപോപവിവേശ || 4. 7. 1||

തം ഹം സ ഉപനിപത്യാഭ്യവാദ സത്യകാമ3 ഇതി ഭഗവ
ഇതി ഹ പ്രതിശുശ്രാവ || 4. 7. 2||

ബ്രഹ്മണം സോമ്യ തേ പാദം ബ്രവാണീതി ബ്രവീതു മേ ഭഗവാനിതി
തസ്മൈ ഹോവാചാഗ്നിഃ കലാ സൂര്യഃ കലാ ചന്ദ്രഃ കലാ
വിദ്യുത്കലൈഷ വൈ സോമ്യ ചതുഷ്കലഃ പാദോ ബ്രഹ്മണോ
ജ്യോതിഷ്യാന്നാമ || 4. 7. 3||

സ യ ഏതമേവം വിദ്വാം ശ്ചതുഷ്കലം പാദം ബ്രഹ്മണോ
ജ്യോതിഷ്യാനിത്യപാസ്തേ ജ്യോതിഷ്യാനസ്മിം ല്ലോകേ ഭവതി
ജ്യോതിഷ്യാതോ ഹ ലോകാഞ്ജയതി യ ഏതമേവം വിദ്വാം ശ്ചതുഷ്കലം
പാദം ബ്രഹ്മണോ ജ്യോതിഷ്യാനിത്യപാസ്തേ || 4. 7. 4||

|| ഇതി സപ്തമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

മദ്ഗുഷ്ടേ പാദം വശേതി സ ഹ ശോഭതേ ഗാ അഭിപ്രസ്ഥാപയാഞ്ച
കാര

താ യത്രാഭി സായം ബഭ്രുവുസ്തുത്രാഗ്നിമുപസമായായ ഗാ
ഉപത്യ സമീധമായായ പശ്യാദഗ്നേഃ പ്രാങ്ങ്വപോപവിവേശ || 4. 8. 1||

തം മദ്ഗുരപനിപത്യാഭ്യവാദ സത്യകാമ3 ഇതി ഭഗവ ഇതി
ഹ പ്രതിശുശ്രാവ || 4. 8. 2||

ബ്രഹ്മണം സോമ്യ തേ പാദം ബ്രവാണീതി ബ്രവീതു മേ ഭഗവാനിതി
തസ്മൈ ഹോവാച പ്രാണഃ കലാ ചക്ഷുഃ കലാ ശ്രോത്രം കലാ മനഃ
കലൈഷ വൈ സോമ്യ ചതുഷ്കലഃ പാദോ ബ്രഹ്മണ ആയതനവാനാമ
|| 4. 8. 3||

സ യൈ ഏതമേവം വിദ്വാം ശ്ചതുഷ്കലം പാദം ബ്രഹ്മണ
ആയതനവാനിത്യപാസ്തേ ആയതനവാനസ്മിം ല്ലോകേ
ഭവത്യായതനവതോ ഹ ലോകാഞ്ജയതി യ ഏതമേവം

വിദ്യാർത്ഥിശാസ്ത്രം പാദം ബ്രഹ്മണ ആയതനവാതിത്യപാണ്ഡ്യേ
|| 4. 8. 4||

|| ഇതി അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

പ്രാപ ഹാചര്യകലം തമാചര്യോദ്യോഗാദ സത്യകാമഃ ഇതി
ഭഗവ ഇതി ഹ പ്രതിശ്രുശ്രാവ || 4. 9. 1||
ബ്രഹ്മവിദിവ വൈ സോമ്യ ഭാസി കോ ന ത്യാനശശാസേത്യന്യേ
മനുഷ്യേഭ്യ ഇതി ഹ പ്രതിജ്ജേതേ ഭഗവാം ഹ്നേവ മേ കാമേ ബ്രൂയാത്
|| 4. 9. 2||

ശ്രുതം ഹ്നേവ മേ ഭഗവദുശേഭ്യ ആചാര്യാഭൈവ വിദ്യാ വിദിതാ
സാധിഷ്ഠം പ്രാപതീതി തസ്മൈ ഹൈതദേവോവാചാശ്ര ഹ ന കിഞ്ചന
വീരായേതി വീരായേതി || 4. 9. 3||

|| ഇതി നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഉപകോസലോ ഹ വൈ കാമലായനഃ സത്യകാമേ ജാബാലേ
ബ്രഹ്മചാര്യമുവാസ തസ്യ ഹ ദ്വാദശ വാർഷാബ്ധിഗ്നീപരിചചാര
സ ഹ സ്മാനന്യാനന്തേവാസിനഃ സമാവർത്തയം ഹ്നം ഹ സ്മൈവ ന
സമാവർത്തയതി || 4. 10. 1||

തം ജായോവാച തപ്തോ ബ്രഹ്മചാരി കശലമഗ്നീപരിചചാരിന്മാ
ത്യാഗയഃ പരിപ്രവോചൻപ്രബ്രൂഹ്യസ്മാ ഇതി തസ്മൈ ഹാപ്രോചൈവ
പ്രവാസാഞ്ചക്രേ || 4. 10. 2||

സ ഹ വ്യാധിനാനശിതും ദദ്രേ തമാചാര്യജായോവാച
ബ്രഹ്മചാരിനശാന കിം ന നാശ്ലാസീതി സ ഹോവാച
ബഹവ ഇമേസ്മിൻപുരുഷേ കാമാ നാനാത്യയാ വ്യാധിഭിഃ
പ്രതിപൂർണോസ്തി നാശിഷ്യാമിതി || 4. 10. 3||

അഥ ഹാഗയഃ സമുദിരേ തപ്തോ ബ്രഹ്മചാരി കശലം നഃ
പര്യചാരിജനാസ്മൈ പ്രബ്രവോചേതി തസ്മൈ ഹോചഃ പ്രാണോ ബ്രഹ്മ

കം ബ്രഹ്മ ഖം ബ്രഹ്മേതി || 4. 10. 4||

സ ഹോവാച വിജാനാമ്യഹം യത്പ്രാണോ ബ്രഹ്മ കം ച തു ഖം ച ന
വിജാനാമീതി തേ ഹോചുര്യദ്വാവ കം തദേവ ഖം യദേവ ഖം തദേവ
കമീതി പ്രാണം ച ഹാസ്മൈ തദാകാശം ചോച്ഛഃ || 4. 10. 5||

|| ഇതി ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഏകാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ ഹൈനം ഗാർഹപത്യോന്മശശാസ പൃഥിവ്യഗ്നിരന്നമാദിത്യ
ഇതി യ ഏഷ ആദിത്യേ പുരുഷോ ദൃശ്യതേ സോഹമസ്മി സ
ഏവാഹമസ്മിതി || 4. 11. 1||

സ യ ഏതമേവം വിദ്വാൻപാസ്തേപഹതേ പാപകൃത്യം ലോകീ ഭവതി
സർവമായുരേതി ജ്യോത്ജീവതി നാസ്യാവരപുരുഷാഃ ക്ഷീയന്ത ഉപ
വയം തം ഭുജ്ഞാമോസ്മിം ഽശ്വ ലോകേമുഷ്മിം ഽശ്വ യ ഏതമേവം
വിദ്വാൻപാസ്തേ || 4. 11. 2||

|| ഇതി ഏകാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ ഹൈനമന്യാഹാര്യപചനോന്മശശാസാപോ ദിശോ നക്ഷത്രാണി
ചന്ദ്രമാ ഇതി യ ഏഷ ചന്ദ്രമസി പുരുഷോ ദൃശ്യതേ സോഹമസ്മി
സ ഏവാഹമസ്മിതി || 4. 12. 1||

സ യ ഏതമേവം വിദ്വാൻപാസ്തേപഹതേ പാപകൃത്യം ലോകീ ഭവതി
സർവമായുരേതി ജ്യോത്ജീവതി നാസ്യാവരപുരുഷാഃ ക്ഷീയന്ത ഉപ
വയം തം ഭുജ്ഞാമോസ്മിം ഽശ്വ ലോകേമുഷ്മിം ഽശ്വ യ ഏതമേവം
വിദ്വാൻപാസ്തേ || 4. 12. 2||

|| ഇതി ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ത്രയോദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ ഹൈനമാഹവനീയോഽനുശാസ പ്രാണ ആകാശോ ദൃഢവിദ്യുദി
തി

യ ഏഷ വിദ്യുതി പുരുഷോ ദൃശ്യതേ സോഽഹമസ്മി സ

ഏവാഹമസ്മിതി || 4. 13. 1||

സ യ ഏതമേവം വിദ്യാനുപാസ്തേഽപഹതേ പാപകൃത്യം ലോകീ ഭവതി

സർവമയുരേതി ജ്യോഗ്ജീവതി നാസ്യാവരപുരുഷാഃ ക്ഷീയന്ത ഉപ

വയം തം ഭുജാമോഽസ്മിം ശ്ച ലോകേഽമൃഷ്ടിം ശ്ച യ ഏതമേവം

വിദ്യാനുപാസ്തേ || 4. 13. 2||

|| ഇതി ത്രയോദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

തേ ഹോചുരുപകോസലൈഷാ സോമ്യ തേഽസ്മദിദ്യാത്മവിദ്യാ

ചാചാര്യസ്തു തേ ഗതിം വശേതയാജഗാമ

ഹാസ്യാചാര്യസ്തമാചാര്യോഽഭ്യവാദോപകോസല3 ഇതി

|| 4. 14. 1||

ഭഗവ ഇതി ഹ പ്രതിശുശ്രൂവ ബ്രഹ്മവിദ ഇവ സോമ്യ തേ മുഖം ഭാതി

കോ ന ത്യാനുശാസേതി കോ ന മാനശിഷ്യാദഭോ ഇതീഹാപേവ

നിഹന്ത ഇമേ നൃനമീദൃശാ അന്യാദൃശാ ഇതീഹാഗീനഭൃദേ

കിം ന സോമ്യ കില തേഽവോചന്നിതി || 4. 14. 2||

ഇദമിതി ഹ പ്രതിജ്ഞേണ ലോകാന്യാവ കില സോമ്യ തേഽവോചന്നഹം

തു തേ തദ്വക്ഷ്യാമി യഥാ പുഷ്കരപലാശ ആപോ ന ശ്ലിഷ്യന്ത

ഏവമേവംവിദി പാപം കർമ്മ ന ശ്ലിഷ്യത ഇതി ബ്രവീതു മേ

ഭഗവാനിതി തസ്മൈ ഹോവാച || 4. 14. 3||

|| ഇതി ചതുർദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

യ ഏഷോഽക്ഷിണി പുരുഷോ ദൃശ്യത ഏഷ ആത്മേതി

ഹോവാചൈതദമൃതമഭയമേതദ്ബ്രഹ്മേതി

തദ്യദ്യപ്യസ്മിൻസർപിർവോദകം വാ സിഞ്ചതി വർത്തനീ ഏവ

ഗച്ഛതി || 4. 15. 1||

ഏതം സായദ്വ്യാമ ഇത്യാചക്ഷത ഏതം ഹി സർവാണി
വാമാന്യഭിസംയന്തി സർവാണ്യേനം വാമാന്യഭിസംയന്തി
യ ഏവം വേദ || 4. 15. 2||

ഏഷ ഉ ഏവ വാമനീരേഷ ഹി സർവാണി വാമാനി നയതി
സർവാണി വാമാനി നയതി യ ഏവം വേദ || 4. 15. 3||

ഏഷ ഉ ഏവ ഭാമനീരേഷ ഹി സർവേഷു ലോകേഷു ഭാതി
സർവേഷു ലോകേഷു ഭാതി യ ഏവം വേദ || 4. 15. 4||

അഥ യദു ചൈവാസ്തിജരവ്യം കർവന്തി യദി ച
നാർചിഷമേവാഭിസംഭവന്ത്യർചിഷോഘരഹ
ആപുര്യമാണപക്ഷമാപുര്യമാണപക്ഷാദ്യാൻഷഡുദങ്ങേതി
മാസാം സ്താനാസേഭ്യഃ സംവത്സരം
സംവത്സരാദാദിത്യമാദിത്യാച്ചന്ദ്രമസം ചന്ദ്രമസോ വിദ്യുതം
തത് പുരുഷോഘമാനവഃ സ ഏനാൻബ്രഹ്മ ഗമയത്യേഷ ദേവപഥോ
ബ്രഹ്മപഥ ഏതേന പ്രതിപദ്യമാനാ ഇമം മാനവമാവർതം നാവർതന്തേ
നാവർതന്തേ || 4. 15. 5||

|| ഇതി പഞ്ചദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഷോഡശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഏഷ ഹ വൈ യജ്ഞോ യോഘ്യം പവതേ ഏഷ ഹ യന്നിദം സർവം
പുനാതി

യദേഷ യന്നിദം സർവം പുനാതി തസ്മാദേഷ ഏവ യജ്ഞസ്സത്യ
മനശ്ച വാക്ച വർതനീ || 4. 16. 1||

തയോരന്യതരാം മനസാ സംസ്കരോതി ബ്രഹ്മാ വാചാ
ഹോതാധര്യരുദഗ്ഹാതാന്യതരാം സ യത്രോപാകൃതേ പ്രാതരനുവാകേ
പുരാ പരിധാനീയായാ ബ്രഹ്മാ വ്യവദതി || 4. 16. 2||

അന്യതരാമേവ വർതനീം സംസ്കരോതി ഹീയതേന്യതരാ
സ യഥൈകപാദ്രജന്ത്രഥോ വൈകേന ചക്രേണ വർതമാനോ
രിഷ്യത്യേവമസ്യ യജ്ഞോരിഷ്യതി യജ്ഞം റിഷ്യന്തം
യജമാനോന്രിഷ്യതി സ ഇഷ്ട്യാ പാപീയാൻഭവതി || 4. 16. 3||

അഥ യത്രോപാകൃതേ പ്രാതരനുവാകേ ന പുരാ പരിധാനീയായാ ബ്രഹ്മാ

വ്യവദത്യഭേ ഏവ വർതനീ സം സ്മർവന്തി ന ഹീയതേന്യതരാ
|| 4. 16. 4||

സ യഥോഭയപാദ്രജന്ത്രഥോ വോഭാഭ്യോ ചക്രാഭ്യോ വർതമാനഃ
പ്രതിതിഷ്ഠത്യേവമസ്യ യജ്ഞഃ പ്രതിതിഷ്ഠതി യജ്ഞം പ്രതിതിഷ്ഠന്തം
യജമാനോഽനപ്രതിതിഷ്ഠതി സ ഇഷ്ട്യാ ശ്രോയാൻഭവതി || 4. 16. 5||

|| ഇതി ഷോഡശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| സപ്തദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

പ്രജാപതിർലോകാനഭ്യുതപത്തേഷാം തപ്യമാനാനാം |
രസാൻപ്രാവൃഹദഗ്നിം പൃഥിവ്യാ വായുമന്തരിക്ഷാതാദിത്യം ദിവഃ
|| 4. 17. 1||

സ ഏതാസ്തിസ്രോ ദേവതാ അഭ്യുതപത്താസാം തപ്യമാനാനാം |
രസാൻപ്രാവൃഹദഗ്നേഽപോ വായോര്യജ്ഞം ഷി സാമാന്യാദിത്യായ്
|| 4. 17. 2||

സ ഏതാം ത്രയീം വിദ്യാമഭ്യുതപത്തസ്യാസ്തപ്യമാനായാ
രസാൻപ്രാവൃഹദദ്ഭ്രിത്യഗ്ഭ്യോ ഭുവരിതി യജുർഭ്യഃ സ്വരിതി
സാമഭ്യഃ || 4. 17. 3||

തദ്യദുക്തോ രിഷ്യേദ്ഭൂഃ സ്വാഹേതി ഗാർഹപത്യേ ജുഹ്വയാദചാമേവ
തദ്രസേനർചാം വീര്യേണർചാം യജ്ഞസ്യ വിരിഷ്ടം | സന്ധാതി
|| 4. 17. 4||

സ യദി യജുഷ്യോ രിഷ്യേദ്ഭുവഃ സ്വാഹേതി ദക്ഷിണാഗൗ
ജുഹ്വയാദ്യജുഷാമേവ തദ്രസേന യജുഷാം വീര്യേണ യജുഷാം യജ്ഞസ്യ
വിരിഷ്ടം | സന്ധാതി || 4. 17. 5||

അഥ യദി സാമതോ രിഷ്യേത്സഃ സ്വാഹേത്യാഹവനീയേ
ജുഹ്വയാത്സാമേവ തദ്രസേന സാമ്നാം വീര്യേണ സാമ്നാം യജ്ഞസ്യ
വിരിഷ്ടം സന്ധാതി || 4. 17. 6||

തദ്യഥാ ലവണേന സുവർണം | സന്ധ്യാത്സുവർണേന രജതം |
രജതേന ത്രപ ത്രപണാ സീസം | സീസേന ലോഹം ലോഹേന ദാത
ദാത ചർമണാ || 4. 17. 7||

ഏവമേഷാം ലോകാനാമാസാം ദേവതാനാമസ്യാസ്തൃയാ വിദ്യായാ
വീര്യേണ യജ്ഞസ്യ വിരിഷ്ടം | സന്ധാതി ഭേഷജകൃതോ ഹ വാ

ഏഷ യജ്ഞോ യത്രൈവംവിദ്ബ്രഹ്മാ ഭവതി || 4. 17. 8||
 ഏഷ ഹ വാ ഉദക്പ്രവണോ യജ്ഞോ യത്രൈവംവിദ്ബ്രഹ്മാ ഭവത്യേവംവിദം ||
 ഹ വാ ഏഷാ ബ്രഹ്മാണമനുഗാഥാ യതോ യത ആവർതതേ
 തത്തദ്ഗച്ഛതി || 4. 17. 9||
 മാനവോ ബ്രഹ്മൈവൈക ഋത്വിക്സരൂനശ്യാഭിരക്ഷത്യേവംവിദു
 വൈ ബ്രഹ്മാ യജ്ഞം യജമാനം || സർവാം ||ശ്ചർത്വിജോഭിരക്ഷതി
 തസ്മാദേവംവിദമേവ ബ്രഹ്മാണം കുർവീത നാനേവംവിദം നാനേവംവിദം
 || 4. 17. 10||

|| ഇതി ചതുർഥോദ്യായഃ ||

|| പഞ്ചമോദ്യായഃ ||

|| പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

യോ ഹ വൈ ജ്യേഷ്ഠം ച ശ്രേഷ്ഠം ച വേദ ജ്യേഷ്ഠശ്ച ഹ വൈ ശ്രേഷ്ഠ
 ശ്ച
 ഭവതി പ്രാണോ വാവ ജ്യേഷ്ഠശ്ച ശ്രേഷ്ഠശ്ച || 5. 1. 1||
 യോ ഹ വൈ വസീഷ്ഠം വേദ വസീഷ്ഠോ ഹ സ്യാനാം ഭവതി
 വാഗ്യാവ വസീഷ്ഠഃ || 5. 1. 2||
 യോ ഹ വൈ പ്രതിഷ്ഠാം വേദ പ്രതി ഹ തിഷ്ഠത്യസ്മിം ||ശ്ച
 ലോകേമുഷ്മിം ||ശ്ച ചക്ഷുർവാവ പ്രതിഷ്ഠാ || 5. 1. 3||
 യോ ഹ വൈ സമ്പദം വേദ സം ||ഹാസൈ കമാഃ പദ്യന്തേ
 ദൈവാശ്ച മാനുഷാശ്ച ശ്രോത്രം വാവ സമ്പത് || 5. 1. 4||
 യോ ഹ വാ ആയതനം വേദായതനം || ഹ സ്യാനാം ഭവതി
 മനോ ഹ വാ ആയതനം || 5. 1. 5||
 അഥ ഹ പ്രാണാ അഹം ||ശ്രോയസി വ്യുദിരോഹം ||ശ്രോയാനസ്മൂഹം ||
 ശ്രോയാനസ്മൂഹീതി || 5. 1. 6||
 തേ ഹ പ്രാണാഃ പ്രജാപതിം പിതരമേത്യോച്ഛർഭഗവൻകോ നഃ
 ശ്രേഷ്ഠ ഇതി താൻഹോവാച യസ്മിന്വ ഉത്ക്രാന്തേ ശരീരം
 പാപിഷ്ഠതരമിവ ദൃശ്യേത സ വഃ ശ്രേഷ്ഠ ഇതി || 5. 1. 7||
 സാ ഹ വാഉച്ഛക്രാമ സാ സംവത്സരം പ്രോഷ്യ പര്യേത്യോവാച

കഥമശകതർതേ മജ്ജീവീതുമിതി യഥാ കലാ അവദന്തഃ
 പ്രാണന്തഃ പ്രാണേന പശ്യന്തശ്ചക്ഷുഷാ ശൃണ്വന്തഃ ശ്രോത്രേണ
 ധ്യായന്തോ മനസൈവമിതി പ്രവിവേശ ഹ വാക് || 5. 1. 8||
 ചക്ഷുർഹോച്ഛക്രാമ തത്സംവത്സരം പ്രോഷ്യ പര്യേത്യോവാച
 കഥമശകതർതേ മജ്ജീവീതുമിതി യഥാസാ അപശ്യന്തഃ
 പ്രാണന്തഃ പ്രാണേന വദന്തോ വാചാ ശൃണ്വന്തഃ ശ്രോത്രേണ
 ധ്യായന്തോ മനസൈവമിതി പ്രവിവേശ ഹ ചക്ഷുഃ || 5. 1. 9||
 ശ്രോത്രം □ ഹോച്ഛക്രാമ തത്സംവത്സരം പ്രോഷ്യ പര്യേത്യോവാച
 കഥമശകതർതേ മജ്ജീവീതുമിതി യഥാ ബധിരാ അശൃണ്വന്തഃ
 പ്രാണന്തഃ പ്രാണേന വദന്തോ വാചാ പശ്യന്തശ്ചക്ഷുഷാ
 ധ്യായന്തോ മനസൈവമിതി പ്രവിവേശ ഹ ശ്രോത്രം || 5. 1. 10||
 മനോ ഹോച്ഛക്രാമ തത്സംവത്സരം പ്രോഷ്യ പര്യേത്യോവാച
 കഥമശകതർതേ മജ്ജീവീതുമിതി യഥാ ബാലാ അമനസഃ
 പ്രാണന്തഃ പ്രാണേന വദന്തോ വാചാ പശ്യന്തശ്ചക്ഷുഷാ
 ശൃണ്വന്തഃ ശ്രോത്രേണൈവമിതി പ്രവിവേശ ഹ മനഃ || 5. 1. 11||
 അഥ ഹ പ്രാണ ഉച്ഛിക്രമീഷൻസ യഥാ സുഹയഃ
 പഡ്ധീശശങ്കൻസംഖിദേദേവമിതരാൻപ്രാണാൻസമഖിദന്തം □
 ഹാദിസമേത്യോച്ഛർഭേവനേധി ത്വം നഃ ശ്രേഷ്ഠോസി
 മോത്ക്രമീരീതി || 5. 1. 12||
 അഥ ഹൈനം വാഗുവാച യദഹം വസിഷ്ഠോസി ത്വം
 തദ്വസിഷ്ഠോസിത്യഥ ഹൈനം ചക്ഷുഃപവാച യദഹം
 പ്രതിഷ്ഠാസി ത്വം തത്പ്രതിഷ്ഠാസിതി || 5. 1. 13||
 അഥ ഹൈനം □ശ്രോത്രമുവാച യദഹം സമ്പദസ്മി ത്വം
 തത്സമ്പദസ്മിത്യഥ ഹൈനം മന ഉവാച യദഹമായതനമസ്മി
 ത്വം തദായതനമസ്മിതി || 5. 1. 14||
 ന വൈ വാചോ ന ചക്ഷുഃ □ഷി ന ശ്രോത്രാണി ന
 മനാം □സീത്യാചക്ഷതേ പ്രാണാ ഇത്യേവാചക്ഷതേ പ്രാണോ
 ഹ്യേവൈതാനി സർവാണി ഭവതി || 5. 1. 15||

|| ഇതി പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

സ ഹോവാച കിം മേഘ്നം ഭവിഷ്യതിതി യത്കിഞ്ചിദിദമാ
ശ്വഭൃ ആ ശകനിഭൃ ഇതി ഹോച്ചസ്താദാ ഏതദനസ്യാനമനോ
ഹ വൈ നാമ പ്രത്യക്ഷം ന ഹ വാ ഏവംവിദി കിഞ്ചനാനനം
ഭവതിതി || 5. 2. 1||

സ ഹോവാച കിം മേ വാസോ ഭവിഷ്യതിത്യാപ ഇതി
ഹോച്ചസ്താദാ ഏതദശീഷ്യന്തഃ
പുരസ്താച്ഛോപരിഷ്കാച്ഛാദ്ഭിഃ പരിദധതി
ലംഭുകോ ഹ വാസോ ഭവത്യനന്തോ ഹ ഭവതി || 5. 2. 2||

തദ്ധൈതത്സത്യകാമോ ജാബാലോ ഗോശ്ശൃതയേ വൈയാഘ്രപദ്യായോക്തോ
വാച

യദ്യപ്യേനച്ഛ്യായ സ്ഥാണവേ ബ്രൂയാജ്ജായേരനേവാസ്തിഞ്ചരാഖാഃ
പ്രരോഹേയഃ പലാശാനീതി || 5. 2. 3||

അഥ യദി മഹജ്ജിഗമിഷേദമാവാസ്യായാം ദീക്ഷിത്യാ പൗർണ്ണമാസ്യാം
രാത്രൗ സർവൗഷധസ്യ മന്ഥം ദധിമധുനോരൂപമധ്യ ജ്യേഷ്ഠായ
ശ്രേഷ്ഠായ സ്വാഹേത്യഗ്നാവാജ്യസ്യ ഹൃത്യാ മന്ഥേ
സമ്പാതമവനയേത് || 5. 2. 4||

വസിഷ്ഠായ സ്വാഹേത്യഗ്നാവാജ്യസ്യ ഹൃത്യാ മന്ഥേ
സമ്പാതമവനയേത്പ്രതിഷ്ഠായൈ സ്വാഹേത്യഗ്നാവാജ്യസ്യ ഹൃത്യാ
മന്ഥേ സമ്പാതമവനയേത്സമ്പദേ സ്വാഹേത്യഗ്നാവാജ്യസ്യ ഹൃത്യാ
മന്ഥേ സമ്പാതമവനയേദായതനായ സ്വാഹേത്യഗ്നാവാജ്യസ്യ ഹൃത്യാ
മന്ഥേ സമ്പാതമവനയേത് || 5. 2. 5||

അഥ പ്രതിസൃപ്യാഞ്ചലൗ മന്ഥമാധായ ജപത്യമോ നാമാസ്യമാ
ഹി തേ സർവമിദം || സ ഹി ജ്യേഷ്ഠഃ ശ്രേഷ്ഠോ രാജാധിപതിഃ
സ മാ ജൈഷ്ഠ്യം || ശ്രേഷ്ഠം || രാജ്യമാധിപത്യം
ഗമയത്പഹമേവേദം || സർവമസാനീതി || 5. 2. 6||

അഥ ഖലേപതയർചാ പച്ഛ ആചാമതി തത്സവിതുർവൃണീമഹ
ഇത്യാചാമതി വയം ദേവസ്യ ഭോജനമിത്യാചാമതി ശ്രേഷ്ഠം ||
സർവയാതമമിത്യാചാമതി തുരം ഭഗസ്യ ധീമഹിതി സർവം പിബതി
നിർണിജ്യ കം || സം ചമസം വാ പശ്യാദഗ്നേഃ സംവിശതി ചർമണി വാ
സ്ഥണ്യലേ വാ വാചായമോഘപ്രസാഹഃ സ യദി സ്ത്രീയം
പശ്യേത്സമൃദ്ധം കർമ്മേതി വിദ്യാത് || 5. 2. 7||

തദേഷ ശ്ലോകോ യദാ കർമ്മസു കാമ്യേഷു സ്ത്രീയം || സ്വപ്നേഷു
പശ്യന്തി സമൃദ്ധിം തത്ര ജാനീയാത്തസ്തിൻസ്വപ്നനിദർശനേ

തസ്തിൻസ്വപ്നനിദർശനേ || 5. 2. 8||

|| ഇതി ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

ശ്വേതകേതുർഹാരുണേയഃ പഞ്ചാലാനാം സമിതിമേയാ യ
തം ഹ പ്രവാഹണോ ജൈവലിരുവാച കമാരാന
ത്യാശിഷത്പിതേത്യനു ഹി ഭഗവ ഇതി || 5. 3. 1||
വേതമ യദിതോദ്യഥി പ്രജാഃ പ്രയന്തീതി ന ഭഗവ ഇതി വേതമ
യഥാ പുനരാവർത്തതഃ ഇതി ന ഭഗവ ഇതി വേതമ
പഥോർദേവയാനസ്യ പിതൃയാണസ്യ ച വ്യാവർത്തതഃ ഇതി
ന ഭഗവ ഇതി || 5. 3. 2||

വേതമ യഥാസൗ ലോകോ ന സമ്പൂര്യതഃ ഇതി ന ഭഗവ ഇതി
വേതമ യഥാ പഞ്ചമ്യമാഹുതാവപഃ പുരുഷവചസോ
ഭവന്തീതി നൈവ ഭഗവ ഇതി || 5. 3. 3 ||

അഥാന കിമനുശിഷ്യോദ്യോചമാ യോ ഹീമാനി ന
വിദ്യാത്കഥം സോഽനുശിഷ്യോ ബ്രൂവീതേതി സ ഹായന്തുഃ
പിതൃരർധമേയാ തം ഹോവാചാനനുശിഷ്യ വാവ കില മാ
ഭഗവാനബ്രൂവീദനു ത്യാശിഷമിതി || 5. 3. 4 ||

പഞ്ച മാ രാജന്യബന്ധുഃ പ്രശ്നാനപ്രാക്ഷിത്തേഷാം
നൈകഞ്ചനാശകം വിവളുജിതി സ ഹോവാച യഥാ മാ ത്യാ
തദൈതാനവദോ യഥാഹമേഷാം നൈകഞ്ചന വേദ
യദ്യഹമിമാനവേദിഷ്യം കഥം തേ നാവക്ഷ്യമിതി || 5. 3. 5||

സ ഹ ഗൗതമോ രാജേന്യാർധമേയാ തസ്മൈ ഹ പ്രാപ്തയാർഹാം ചകാര
സ ഹ പ്രാതഃ സഭാഗ ഉദേയാ യ തം ഹോവാച മാനുഷസ്യ
ഭഗവൻഗൗതമ വിത്തസ്യ വരം വൃണീഥാ ഇതി സ ഹോവാച തവൈവ
രാജന്മാനുഷം വിത്തം യാമേവ കമാരസ്യാനേ
വാചമഭാഷമാസ്താമേവ മേ ബ്രൂഹീതി സ ഹ കൃഷ്ണീ ബഭ്രവ
|| 5. 3. 6||

തം ഹ ചിരം വസേത്യജ്ഞാപയാഞ്ചകാര തം ഹോവാച
യഥാ മാ ത്യാ ഗൗതമാവദോ യഥേയം ന പ്രാക്വത്തഃ പുരാ വിദ്യാ
ബ്രോഹ്മണാൻശ്ചിതി തസ്യാദു സർവേഷു ലോകേഷു ക്ഷത്രസൈവ

പ്രശ്നസന്ദർഭത്തിൽ തന്നെ ഹോവാച || 5. 3. 7

|| ഇതി തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

അസൗ വാവ ലോകോ ഗൗതമാഗ്നിസ്തസ്യാദിത്യ ഏവ
സമിദ്രശ്ലയോ ധൃമോഽഹരർചിശ്ചന്ദ്രമാ അംഗാരാ നക്ഷത്രാണി
വിസ്തൃലിംഗാഃ || 5. 4. 1||
തസ്മിന്നേതസ്മിന്നഗൗ ദേവാഃ ശ്രദ്ധാം ജുഹ്വതി
തസ്യ ഓഹൃതേഃ സോമോ രാജാ സംഭവതി || 5. 4. 2 ||

|| ഇതി ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

പർജന്യോ വാവ ഗൗതമാഗ്നിസ്തസ്യ വായുരേവ സമിദ്രം ധൃമോ
വിദ്യുദർചിരശനിരംഗാരാഹ്രാദനയോ വിസ്തൃലിംഗാഃ || 5. 5. 1||
തസ്മിന്നേതസ്മിന്നഗൗ ദേവാഃ സോമം രാജാനം ജുഹ്വതി
തസ്യ ഓഹൃതേർവർഷം സംഭവതി || 5. 5. 2||

|| ഇതി പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

പൃഥിവീ വാവ ഗൗതമാഗ്നിസ്തസ്യഃ സംവത്സര ഏവ
സമിദാകാശോ ധൃമോ രാത്രിരർചിർദിശോഽംഗാരാ
അവാന്തരദിശോ വിസ്തൃലിംഗാഃ || 5. 6. 1||
തസ്മിന്നേതസ്മിന്നഗൗ ദേവാ വർഷം ജുഹ്വതി
തസ്യ ഓഹൃതേരനം സംഭവതി || 5. 6. 2||

|| ഇതി ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| സപ്തമഃ ഖണ്ഡഃ ||

പുരുഷോ വാവ ഗൗതമാഗ്നിസ്തസ്യ വാഗേവ സമിത്പ്രാണോ ധൃമോ
ജിഹ്വാർചിശ്ചക്ഷുരംഗാരാഃ ശ്രോത്രം വിസ്തലിംഗാഃ || 5. 7. 1||
തസ്മിന്നേതസ്മിന്നഗൗ ദേവാ അന്നം ജുഹ്വതി തസ്യ
ആഹുതേ രേതഃ സംഭവതി || 5. 7. 2||

|| ഇതി സപതമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

യോഷാ വാവ ഗൗതമാഗ്നിസ്തസ്യ ഊപസ്മ ഏവ സമിദ്യദുപമന്ത്രയതേ
സ ധൃമോ യോനിരർചിര്യദന്തഃ കരോതി ത്വേംഗാരാ അഭിനന്ദാ
വിസ്തലിംഗാഃ || 5. 8. 1||
തസ്മിന്നേതസ്മിന്നഗൗ ദേവാ രേതോ ജുഹ്വതി
തസ്യ ആഹുതേരഗർഭഃ സംഭവതി || 5. 8. 2 ||

|| ഇതി അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഇതി ഇ പഞ്ചമ്യാമാഹുതാവപഃ പുരുഷവചസോ ഭവന്തീതി
സ ഉൽബാവൃതോ ഗർഭോ ദശ വാ നവ വാ മാസാനന്തഃ ശയിത്വാ
യാവദ്ദാമ ജായതേ || 5. 9. 1||
സ ജാതോ യാവദായുഷം ജീവതി തം പ്രേതം ദിഷ്ടമിതോഽഗൗ
ഏവ ഹരന്തി യത ഏവേതോ യതഃ സംഭൂതോ ഭവതി || 5. 9. 2||

|| ഇതി നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

തദ്യ ഇതഥം വിദുഃ| യേ ചേമേഢരണ്യേ ശ്രദ്ധാ തപ ഇത്യുപാസതേ
തേഢർചിഷമഭിസംഭവന്ത്യർചിഷോഽഹരഹ

ആപുര്യമാണപക്ഷമാപുര്യമാണപക്ഷാദ്യാൻഷഡുദങ്ങേതി
മാസാം സ്താൻ || 5. 10. 1||

മാസേഭ്യഃ സംവത്സരം സംവത്സരാദാദിത്യമാദിത്യാച്ചന്ദ്രമസം
ചന്ദ്രമസോ വിദ്യുതം തത്പുരുഷോഽമാനവഃ സ ഏനാൻബ്രഹ്മ
ഗമയത്യേഷ ദേവയാനഃ പന്ഥാ ഇതി || 5. 10. 2||

അഥ യ ഇമേ ഗ്രാമ ഇഷ്ടാപൂർത്തേ ദത്തമിത്യുപാസതേ തേ
ധൃമമഭിസംഭവന്തി ധൃമാദ്രാത്രീം

രാത്രേരപരപക്ഷമപരപക്ഷാദ്യാൻഷഡ്ദക്ഷിണൈതി
മാസാം സ്താണൈതേ സംവത്സരമഭിപ്രാപ്തവന്തി || 5. 10. 3||

മാസേഭ്യഃ പിതൃലോകം പിതൃലോകാദാകാശമാകാശാച്ചന്ദ്രമസമേഷ
സോമോ രാജാ തദ്ദേവാനാമന്നം തം ദേവാ ഭക്ഷയന്തി || 5. 10. 4||

തസ്മിന്യുവാത്സന്വാതമുഷിത്യാമൈതമേവാധ്യാനം പുനർനിവർത്തതേ
യഥേതമാകാശമാകാശാദ്വായം വായുർഭൂത്യാ ധൃമോ ഭവതി
ധൃമോ ഭൂത്യാദ്രം ഭവതി || 5. 10. 5||

അദ്രം ഭൂത്യാ മേഘോ ഭവതി മേഘോ ഭൂത്യാ പ്രവർഷതി
ത ഇഹ വ്രീഹീയവാ ഓഷധിവനസ്യതയസ്തിലമാഷാ ഇതി
ജായന്തേതോ വൈ ചലു ദുർനിഷ്പപതരം യോ യോ ഹ്യന്നമന്തി
യോ രേതഃ സിഞ്ചതി തദ്ഭൂയ ഏവ ഭവതി || 5. 10. 6||

തദ്യ ഇഹ രമണീയചരണാ അഭ്യാശോ ഹ യത്തേ രമണീയാം
യോനിമാപദ്യേരൻബ്രാഹ്മണയോനിം വാ ക്ഷത്രിയയോനിം വാ വൈശ്യയോ
നിം

വാഥ യ ഇഹ കപ്യചരണാ അഭ്യാശോ ഹ യത്തേ കപ്യയാം
യോനിമാപദ്യേരൻബ്രാഹ്മണയോനിം വാ സൂകരയോനിം വാ
ചണ്ഡാലയോനിം വാ || 5. 10. 7||

അമൈതയോഃ പഥോർന കതരേണചന താനീമാനി
ക്ഷുദ്രാണ്യസക്രാവർതീനി ഭൂതാനി ഭവന്തി ജായന്ധ
ഗ്രിയസ്യേത്യേതത്തൃതീയം സ്ഥാനം തേനാസു ലോകോ ന സമ്പുര്യതേ
തസ്മാജ്ജുപ്തേ തദേഷ ശ്ലോകഃ || 5. 10. 8||

സ്തേനോ ഹിരണ്യസ്യ സുരാം പിബം ശ്ച ഗുരോസ്തൽപമാവസൻബ്രഹ്മഹാ
ചൈതേ പതന്തി ചത്യാരഃ പഞ്ചമശ്യാചരം ബ്ലൈതി || 5. 10. 9||

അഥ ഹ യ ഏതാനേവം പഞ്ചാഗ്നീന്ദ്രേദ ന സഹ
തൈരപ്യാചരൻപാപ്മനാ ലിപ്യതേ ശുദ്ധഃ പൂതഃ പുണ്യലോകോ ഭവതി
യ ഏവം വേദ യ ഏവം വേദ || 5. 10. 10||

|| ഇതി ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഏകാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

പ്രാചീനശാല ഔപമന്യവഃ സത്യയജ്ഞഃ

പാലുഷിരിന്ദ്രദൃശ്ണോ ഭാല്യവേയോ ജനഃ ശാർകരാക്ഷേപാ

ബുധില ആശ്വതരാശിസ്തേ ഹൈതേ മഹാശാലാ മഹാശ്രോത്രീയാഃ

സമേത്യ മീമാംസാം ചക്രൂഃ കോ ന ആത്മാ കിം ബ്രഹ്മേതി || 5. 11. 1||

തേ ഹ സമ്പാദയാഞ്ചക്രദ്രാലകോ വൈ ഭഗവന്തോഽയമാരുണിഃ

സന്ദ്രതീമമാത്മാനം വൈശ്യാനരമധ്യേതി തം

ഹന്താഭ്യാഗച്ഛാമേതി തം ഹാഭ്യാജശ്വഃ || 5. 11. 2||

സ ഹ സമ്പാദയാഞ്ചകാര പ്രക്ഷ്യന്തി മാമിമേ

മഹാശാലാ മഹാശ്രോത്രീയാസ്തേഭ്യോ ന സർവമിവ പ്രതിപത്സ്യേ

ഹന്താഹമന്യമഭ്യന്തശാസാനീതി || 5. 11. 3||

താൻഹോവാചാശ്വപതിർവൈ ഭഗവന്തോഽയം കൈകേയഃ

സന്ദ്രതീമമാത്മാനം വൈശ്യാനരമധ്യേതി

തം ഹന്താഭ്യാഗച്ഛാമേതി തം ഹാഭ്യാജശ്വഃ || 5. 11. 4||

തേഭ്യോ ഹ പ്രാപ്തേഭ്യഃ പൃഥഗർഹാണി കാരയാഞ്ചകാര

സ ഹ പ്രാതഃ സഞ്ജിഹാന ഉവാച ന മേ സ്തേനോ ജനപദേ ന

കർദഭ്യോ ന മദ്യപോ നാനാഹിതാഗ്നിർനാവിദ്വാന സൈശി സൈശിണി

കതോ യക്ഷ്യമാണോ വൈ ഭഗവന്തോഽഹമസ്മി യാവദേകൈകസ്മാ

ഋതിജേ ധനം ദാസ്യാമി താവദ്ഭഗവദ്ഭ്യോ ദാസ്യാമി

വസന്തു ഭഗവന്ത ഇതി || 5. 11. 5||

തേ ഹോച്ഛര്യേന ഹൈവാർഥേന പുരുഷശ്വരേത്തം ഹൈവ

വദേദാത്മാനമേവേമം വൈശ്യാനരം സന്ദ്രത്യധ്യേഷി തമേവ നോ

ബ്രൂഹീതി || 5. 11. 6||

താൻഹോവാച പ്രാതർവഃ പ്രതിവക്താസ്മിതി തേ ഹ സമിത്പാണ്യഃ

പൂർവാഹ്ണേ പ്രതിചക്രമിരേ താൻഹാനപനീയൈവൈതദുവാച || 5. 11. 7||

|| ഇതി ഏകാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഔപമന്യവ കം ത്വമാത്മാനമുപാസ്സ ഇതി ദിവമേവ ഭഗവോ
രാജന്നിതി ഹോവാചൈഷ വൈ സുതേജാ ആത്മാ വൈശ്യാനരോ യം
ത്വമാത്മാനമുപാസ്സേ തസ്മാത്തവ സുതം പ്രസുതമാസുതം കലേ
ദൃശ്യതേ || 5. 12. 1||

അന്ത്യന്നം പശ്യസി പ്രിയമത്ത്യന്നം പശ്യതി പ്രിയം ഭവത്യസ്യ
ബ്രഹ്മവർചസം കലേ യ ഏതമേവമാത്മാനം വൈശ്യാനരമുപാസ്സേ
മുധാ ത്വേഷ ആത്മന ഇതി ഹോവാച മൂർധാ തേ
വ്യപതിഷ്യദ്യന്മാം നാഗമിഷ്യ ഇതി || 5. 12. 2||

|| ഇതി ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ത്രയോദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ ഹോവാച സത്യയജ്ഞം പൗലുഷിം പ്രാചീനയോഗ്യ കം
ത്വമാത്മാനമുപാസ്സ ഇത്യാദിത്യമേവ ഭഗവോ രാജന്നിതി
ഹോവാചൈഷ വൈ വിശ്വരൂപ ആത്മാ വൈശ്യാനരോ യം
ത്വമാത്മാനമുപാസ്സേ തസ്മാത്തവ ബഹു വിശ്വരൂപം കലേ
ദൃശ്യതേ || 5. 13. 1||

പ്രവൃത്തോഽശ്വതരീരഥോ ദാസീനിഷ്കോഽന്ത്യന്നം പശ്യസി
പ്രിയമത്ത്യന്നം പശ്യതി പ്രിയം ഭവത്യസ്യ ബ്രഹ്മവർചസം കലേ
യ ഏതമേവമാത്മാനം വൈശ്യാനരമുപാസ്സേ ചക്ഷുഷേതദാത്മന ഇതി
ഹോവാചാസോഽഭവീഷ്യോ യന്മാം നാഗമിഷ്യ ഇതി || 5. 13. 2||

|| ഇതി ത്രയോദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ ഹോവാചേന്ദ്രദൃക്തം ഭാല്യവേയം വൈയാലേപദ്യ കം
ത്വമാത്മാനമുപാസ്സ ഇതി വായുമേവ ഭഗവോ രാജന്നിതി
ഹോവാചൈഷ വൈ പൃഥഗർത്ഥാത്മാ വൈശ്യാനരോ യം
ത്വമാത്മാനമുപാസ്സേ തസ്മാത്ത്യാം പൃഥഗ്ബലയ ആയന്തി
പൃഥഗ്രഥശ്രോണയോഽനയന്തി || 5. 14. 1||

അത്യന്തം പശ്യസി പ്രിയമത്യന്തം പശ്യതി പ്രിയം ഭവത്യസ്യ
ബ്രഹ്മവർഷസം കലേ യ ഏതമേവമാത്മാനം വൈശ്യാനരമുപാസ്തേ
പ്രാണസ്തേഷു ആത്മന ഇതി ഹോവാച പ്രാണസ്തേ
ഉദക്രമിഷ്യദ്യന്മാം നാഗമിഷ്യ ഇതി || 5. 14. 2||

|| ഇതി ചതുർദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ ഹോവാച ജനം ശാർകരാക്ഷ്യ കം ത്വമാത്മാനമുപാസ്തു
ഇത്യുകാശമേവ ഭഗവോ രാജന്നിതി ഹോവാചൈഷ വൈ ബഹുല
ആത്മാ വൈശ്യാനരോ യം ത്വമാത്മാനമുപസ്തേ തസ്മാത്ത്വം
ബഹുലോഽസി പ്രജയാ ച ധനേന ച || 5. 15. 1||

അത്യന്തം പശ്യസി പ്രിയമത്യന്തം പശ്യതി പ്രിയം ഭവത്യസ്യ
ബ്രഹ്മവർഷസം കലേ യ ഏതമേവമാത്മാനം വൈശ്യാനരമുപാസ്തേ
സന്ദേഹസ്തേഷു ആത്മന ഇതി ഹോവാച സന്ദേഹസ്തേ വ്യശീര്യദ്യന്മാം
നാഗമിഷ്യ ഇതി || 5. 15. 2||

|| ഇതി പഞ്ചദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഷോഡശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ ഹോവാച ബുധിലമാശ്വതരാശിം വൈയാലുപദ്യ കം
ത്വമാത്മാനമുപാസ്തു ഇത്യപ ഏവ ഭഗവോ രാജന്നിതി ഹോവാചൈഷ
വൈ രയിരാത്മാ വൈശ്യാനരോ യം ത്വമാത്മാനമുപാസ്തേ
തസ്മാത്ത്വം രയിമാൻപുഷ്ടിമാനസി || 5. 16. 1||

അത്യന്തം പശ്യസി പ്രിയമത്യന്തം പശ്യതി പ്രിയം ഭവത്യസ്യ
ബ്രഹ്മവർഷസം കലേ യ ഏതമേവമാത്മാനം വൈശ്യാനരമുപാസ്തേ
ബന്ധിസ്തേഷു ആത്മന ഇതി ഹോവാച ബന്ധിസ്തേ വ്യഭേത്യദ്യന്മാം
നാഗമിഷ്യ ഇതി || 5. 16. 2||

|| ഇതി ഷോഡശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| സപ്തദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ ഹോവാചോദാലകമാരുണിം ഗൗതമ കം ത്വമാത്മാനമുപസ്തു
ഇതി പൃഥിവീമേവ ഭഗവോ രാജന്നിതി ഹോവാചൈഷ വൈ
പ്രതിഷ്ഠാത്മാ വൈശ്യാനരോ യം ത്വമാത്മാനമുപാസ്തേ
തസ്മാത്ത്വം പ്രതിഷ്ഠിതോസി പ്രജയാ ച പശുഭിശ്ച 5. 17. 1||
അത്യന്തം പശ്യസി പ്രിയമത്യന്തം പശ്യതി പ്രിയം ഭവത്യസ്യ
ബ്രഹ്മവർചസം കലേ യ ഏതമേവമാത്മാനം വൈശ്യാനരമുപാസ്തേ
പാദൗ ത്വേതാവാരത്ന ഇതി ഹോവാച പാദൗ തേ വ്യർമ്മാസ്യേതാം
യന്മാം നാഗമിഷ്യ ഇതി 5. 17. 2||

|| ഇതി സപ്തദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| അഷ്ടാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

താൻഹോവാചൈതേ വൈ ഖലു യുയം പൃഥഗിവേമമാത്മാനം
വൈശ്യാനരം വിദ്വാം സോന്നമതമ യസ്ത്യാതമേവം
പ്രാദേശമാത്രമഭിവിമാനമാത്മാനം വൈശ്യാനരമുപാസ്തേ സ സർവേഷു
ലോകേഷു സർവേഷു ഭൂതേഷു സർവേഷ്യാത്മസ്വന്നമത്തി || 5. 18. 1||
തസ്യ ഹ വാ ഏതസ്യാത്മനോ വൈശ്യാനരസ്യ മൂർധൈവ
സുതേജാശ്ചക്ഷുർവിശ്വരൂപഃ പ്രാണഃ പൃഥഗർത്മാത്മാ സന്ദേഹോ
ബഹുലോ ബസ്തിരേവ രയിഃ പൃഥിവ്യേവ പാദാവുര ഏവ വേദിർലോമാനി
ബർഹിർഹൃദയം ഗാർഹപത്യോ മനോന്വാഹാര്യപചന ആസ്യമാഹവനീയഃ
|| 5. 18. 2||

|| ഇതി അഷ്ടാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഏകോനവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

തദ്യദഭേതം പ്രഥമമാഗച്ഛേത്തദ്ധോമീയം സ യാം
പ്രഥമാമാഹുതിം ജ്ജഹുയാത്താം ജ്ജഹുയാത്പ്രാണായ സ്വാഹേതി
പ്രാണസ്പൃപ്യതി || 5. 19. 1||
പ്രാണേ തൃപ്യതി ചക്ഷുസ്പൃപ്യതി ചക്ഷുഷി

തൃപ്യത്യാദിത്യസ്തുപ്യത്യാദിത്യേ തൃപ്യതി ദ്യൗസ്തുപ്യതി
ദിവി തൃപ്യന്ത്യാം യത്കിഞ്ച ദ്യൗശ്ചാദിത്യശ്ചാധിതിഷ്വതസ്തന്തുപ്യതി
തസ്യാനതൃപ്തിം തൃപ്യതി പ്രജയാ പശുഭിരന്നാദ്യേന തേജസാ
ബ്രഹ്മവർചസേനേതി || 5. 19. 2||

|| ഇതി ഏകോനവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| വിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യാം ദിതീയാം ജുഹയാത്താം ജുഹയാദ്വാനായ സ്വാഹേതി
വ്യാനസ്തുപ്യതി || 5. 20. 1||

വ്യാനേ തൃപ്യതി ശ്രോത്രം തൃപ്യതി ശ്രോത്രേ തൃപ്യതി
ചന്ദ്രമാസ്തുപ്യതി ചന്ദ്രമസി തൃപ്യതി ദിശസ്തുപ്യതി
ദിക്ഷു തൃപ്യന്തീഷു യത്കിഞ്ച ദിശശ്ച ചന്ദ്രമാശ്ചാധിതിഷ്വന്തി
തന്തുപ്യതി തസ്യാന തൃപ്തിം തൃപ്യതി പ്രജയാ പശുഭിരന്നാദ്യേന
തേജസാ ബ്രഹ്മവർചസേനേതി || 5. 20. 2||

|| ഇതി വിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഏകവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യാം തൃതീയാം ജുഹയാത്താം ജുഹയാദ്വാനായ
സ്വാഹേത്യപാനസ്തുപ്യതി || 5. 21. 1||

അപാനേ തൃപ്യതി വാക്തൃപ്യതി വാചി തൃപ്യന്ത്യാമണിസ്തുപ്യത്യൗ
തൃപ്യതി പൃഥിവീ തൃപ്യതി പൃഥിവ്യാം തൃപ്യന്ത്യാം യത്കിഞ്ച
പൃഥിവീ ചാഗ്നിശ്ചാധിതിഷ്വതസ്തന്തുപ്യതി
തസ്യാന തൃപ്തിം തൃപ്യതി പ്രജയാ പശുഭിരന്നാദ്യേന തേജസാ
ബ്രഹ്മവർചസേനേതി || 5. 21. 2||

|| ഇതി ഏകവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വാവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യാം ചതുർഥീം ജ്ജഹയാത്താം ജ്ജഹയാത്സമാനായ സ്വാഹേതി സമാനസ്തുപ്യതി || 5. 22. 1||

സമാനേ തൃപ്യതി മനസ്തുപ്യതി മനസി തൃപ്യതി പർജന്യസ്തുപ്യതി പർജന്യേ തൃപ്യതി വിദ്യുത്തൃപ്യതി വിദ്യുതി തൃപ്യന്ത്യാം യത്കിഞ്ച വിദ്യുച്ഛ പർജന്യശ്ചാധിതിഷ്ഠതസ്തുത്തൃപ്യതി തസ്മാന തൃപ്തീം തൃപ്യതി പ്രജയാ പശുഭിരന്നാദ്യേന തേജസാ ബ്രഹ്മവർചസേനേതി || 5. 22. 2 ||

|| ഇതി ദ്വാവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ത്രയോവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യാം പഞ്ചമീം ജ്ജഹയാത്താം ജ്ജഹയാദ്ദുദ്ദാനായ സ്വാഹേത്യദാനസ്തുപ്യതി || 5. 23. 1||

ഉദാനേ തൃപ്യതി തപശൃപ്യതി തപചി തൃപ്യന്ത്യാം വായുസ്തുപ്യതി വായു തൃപ്യന്ത്യാകാശസ്തുപ്യന്ത്യാകാശേ തൃപ്യതി യത്കിഞ്ച വായുശ്ചാകാശശ്ചാധിതിഷ്ഠതസ്തുത്തൃപ്യതി തസ്മാന തൃപ്തീം തൃപ്യതി പ്രജയാ പശുഭിരന്നാദ്യേന തേജസാ ബ്രഹ്മവർചസേന || 5. 23. 2||

|| ഇതി ത്രയോവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

സ യ ഇദമവിദ്വാണിഹോത്രം ജ്ജഹോതി യഥാംഗാരാനപോഹ്യ ഭൂമിനീ ജ്ജഹയാത്താദുക്തത്യാത് || 5. 24. 1||

അഥ യ ഏതദേവം വിദ്വാനഗ്നിഹോത്രം ജ്ജഹോതി തസ്യ സർവേഷു ലോകേഷു സർവേഷു ഭൂതേഷു സർവേഷ്ചാത്മസു ഹൃതം ഭവതി || 5. 24. 2||

തദ്യഥേഷീകാതുലമൗഘം പ്രോതം പ്രദുയേതൈവം ഹാസ്യ സർവേ പാപ്മാനഃ പ്രദുയന്തേ യ ഏതദേവം വിദ്വാനഗ്നിഹോത്രം ജ്ജഹോതി || 5. 24. 3||

തസ്മാദു ഹൈവംവിദ്യദ്യപി ചണ്ഡാലായോച്ഛിഷ്ടം പ്രയച്ഛേദാത്മനി ഹൈവാസ്യ തദ്ദൈശ്യാനരേ ഹൃതം ഽ സ്മാദിതി

തദേഷ്യ ശ്ലോകഃ || 5. 24. 4||

യഥേഹ ക്ഷയിതാ ബാലാ മാതരം പര്യപാസത ഏവം □ സർവാണി
ഭൂതാനൃഗ്നിഹോത്രമുപാസത ഇത്യഗ്നിഹോത്രമുപാസത ഇതി || 5. 24. 5||

|| ഇതി ചതുർവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഇതി പഞ്ചമോദ്യോഗഃ ||

|| ഷഷ്ഠോദ്യോഗഃ ||

|| പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

ശ്വേതകേതുർഹാരണേയ ആസ തം □ ഹ പിതോവാച ശ്വേതകേതോ
വസ ബ്രഹ്മചര്യം ന വൈ സോമ്യാസ്മത്കലീനോഽനന്യച്യ
ബ്രഹ്മബന്ധുരിവ ഭവതീതി || 6. 1. 1||

സ ഹ ദ്വാദശവർഷ ഉപേത്യ ചതുർവിം □ ശതിവർഷഃ
സർവാന്വേദാനധിത്യ മഹാമനാ അന്യചാനമാനീ സ്മൃ
ഏയായ തം □ ഹ പിതോവാച || 6. 1. 2||

ശ്വേതകേതോ യന്ന സോമ്യേദം മഹാമനാ അന്യചാനമാനീ
സ്മൃണോഽസ്മൃത തമാദേശമപ്രാക്ഷ്യഃ യേനാശ്രുതം □ ശ്രുതം
ഭവത്യമതം മതമവിജ്ഞാതം വിജ്ഞാതമിതി കഥം ന ഭഗവഃ
സ ആദേശോ ഭവതീതി || 6. 1. 3||

യഥാ സോമ്യൈകേന മൃത്പിണ്ഡേന സർവം മൃന്മയം വിജ്ഞാതം □
സ്യാദ്വാചാരംഭണം വികാരോ നാമധേയം മൃത്തികേത്യേവ സത്യം
|| 6. 1. 4||

യഥാ സോമ്യൈകേന ലോഹമണിനാ സർവം ലോഹമയം വിജ്ഞാതം □
സ്യാദ്വാചാരംഭണം വികാരോ നാമധേയം ലോഹമിത്യേവ
സത്യം || 6. 1. 5||

യഥാ സോമ്യൈകേന നഖനികൃന്തനേന സർവം കാർഷ്ണായസം വിജ്ഞാതം □
സ്യാദ്വാചാരംഭണം വികാരോ നാമധേയം കൃഷ്ണായസമിത്യേവ
സത്യമേവം □ സോമ്യ സ ആദേശോ ഭവതീതി || 6. 1. 6||

ന വൈ നൂനം ഭഗവന്തസ്മ ഏതദവേദിഷ്യത്യേവേദിഷ്യൻകഥം

മേ നാവക്ഷ്യനിതി ഭഗവാം സ്തേവ മേ തദ്ബ്രവീത്പിതി തഥാ
സോമ്യേതി ഹോവാച || 6. 1. 7||

|| ഇതി പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

സദേവ സോമ്യേദമഗ്ര ആസീദേകമേവാദിതീയം |
തദ്ധൈക ആഹരസദേവേദമഗ്ര ആസീദേകമേവാദിതീയം
തസ്മാദസതഃ സജ്ജായത || 6. 2. 1||
കതസ്തു ലലു സോമ്യൈവം സ്യാദിതി ഹോവാച കഥമസതഃ
സജ്ജായേതേതി| സത്തേവ സോമ്യേദമഗ്ര
ആസീദേകമേവാദിതീയം || 6. 2. 2||
തദൈക്ഷത ബഹു സ്യാം പ്രജായേതേതി തത്തേജോഽസൃജത തത്തേജ
ഐക്ഷത ബഹു സ്യാം പ്രജായേതേതി തദപോഽസൃജത |
തസ്മാദ്യത്ര ക്വച ശോചതി സ്വേദതേ വാ പുരുഷസ്തേജസ ഏവ
തദധ്യാപോ ജായന്തേ || 6. 2. 3||
താ ആപ ഐക്ഷന്ത ബഹുഃ സ്യാമ പ്രജായേമഹീതി താ
അന്നമസൃജന്ത തസ്മാദ്യത്ര ക്വ ച വർഷതി തദേവ ഭൂമിഷ്ടമന്നം
ഭവത്യദ്ഭ്യ ഏവ തദധ്യന്നാദ്യം ജായന്തേ || 6. 2. 4||

|| ഇതി ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

തേഷാം ലലേഷാം ഭൂതാനാം ത്രീണ്യേവ ബീജാനി
ഭവന്ത്യാണ്യജം ജീവജമുദ്ഭിജമിതി || 6. 3. 1||
സേയം ദേവതൈക്ഷത ഹന്താഹമിമാസ്തിസ്രോ ദേവതാ അനേന
ജീവേനാത്മനാനപ്രവിശ്യ നാമരൂപേ വ്യാകരവാണീതി || 6. 3. 2||
താസാം ത്രിവൃതം ത്രിവൃതമേകൈകാം കരവാണീതി സേയം
ദേവതേമാസ്തിസ്രോ ദേവതാ അനേനൈവ ജീവേനാത്മനാനപ്രവിശ്യ
നാമരൂപേ വ്യാകരോത് || 6. 3. 3||
താസാം ത്രിവൃതം ത്രിവൃതമേകൈകാമകരോദ്യഥാ ഇ ലലു

സോമ്യോമാസ്തിസ്രോ ദേവതാസ്തിവൃത്തിവുദേകൈകാ ഭവതി
തന്മേ വിജാനീഹിതി || 6. 3. 4 ||

|| ഇതി തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

യദഗ്നേ രോഹിതം || രൂപം തേജസസ്തദ്രൂപം യച്ഛക്തം തദപാം
 യത്ക്രഷ്ണം തദന്നസ്യാപാഗാദഗ്നേരഗ്നിത്വം വാചാരംഭണം
 വികാരോ നാമധേയം ത്രീണി രൂപാണീത്യേവ സത്യം || 6. 4. 1||

യദാദിത്യസ്യ രോഹിതം || രൂപം തേജസസ്തദ്രൂപം യച്ഛക്തം തദപാം
 യത്ക്രഷ്ണം തദന്നസ്യാപാഗാദാദിത്യദാദിത്യത്വം വാചാരംഭണം
 വികാരോ നാമധേയം ത്രീണി രൂപാണീത്യേവ സത്യം || 6. 4. 2||

യച്ഛക്തമസോ രോഹിതം || രൂപം തേജസസ്തദ്രൂപം യച്ഛക്തം തദപാം
 യത്ക്രഷ്ണം തദന്നസ്യാപാഗാചന്ദ്രാചന്ദ്രത്വം വാചാരംഭണം
 വികാരോ നാമധേയം ത്രീണി രൂപാണീത്യേവ സത്യം || 6. 4. 3||

യദിദ്യുതോ രോഹിതം || രൂപം തേജസസ്തദ്രൂപം യച്ഛക്തം തദപാം
 യത്ക്രഷ്ണം തദന്നസ്യാപാഗാദിദ്യുതോ വിദ്യുത്തം വാചാരംഭണം
 വികാരോ നാമധേയം ത്രീണി രൂപാണീത്യേവ സത്യം || 6. 4. 4||

ഏതത്വ സു വൈ തദിദ്യാം || സ ആഹുഃ പൂർവേ മഹാശാലാ
 മഹാശ്രോത്രീയാ ന നോഽദൃ
 കശ്വനാശ്രുതമതമവിജ്ഞാതമുദാഹരിഷ്യതീതി ഹ്യേഭ്യോ
 വിദാഞ്ചക്രഃ || 6. 4. 5||

യദു രോഹിതമിവാഭൂദിതി തേജസസ്തദ്രൂപമിതി തദിദാഞ്ചക്ര്യദു
 ശ്കൃമിവാഭൂദിത്യപാം || രൂപമിതി തദിദാഞ്ചക്ര്യദു
 കൃഷ്ണമിവാഭൂദിത്യന്നസ്യ രൂപമിതി തദിദാഞ്ചക്രഃ || 6. 4. 6||

യദവിജ്ഞാതമിവാഭൂദിത്യേതാസാമേവ ദേവതാനാം || സമാസ ഇതി
 തദിദാഞ്ചക്ര്യഥാ ഇ ഖലു സോമ്യോമാസ്തിസ്രോ ദേവതാഃ
 പുരുഷം പ്രാപ്യ ത്രിവൃത്തിവുദേകൈകാ ഭവതി തന്മേ വിജാനീഹിതി
 || 6. 4. 7||

|| ഇതി ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അന്നമശിതം ത്രോധാ വിധീയതേ തസ്യ യഃ സ്ഥവിഷ്ഠോ
ധാതുസ്സുതപുരീഷം ഭവതി യോ മധ്യമസ്തന്മാം ||സം
യോഽന്നിഷ്ടസ്തന്മനഃ || 6. 5. 1||

ആപഃ പീതാസ്ത്രോധാ വിധീയതേ താസാം യഃ സ്ഥവിഷ്ഠോ
ധാതുസ്തന്മൂത്രം ഭവതി യോ മധ്യമസ്തല്ലോഹിതം യോഽന്നിഷ്ടഃ
സ പ്രാണഃ || 6. 5. 2||

തേജോഽശിതം ത്രോധാ വിധീയതേ തസ്യ യഃ സ്ഥവിഷ്ഠോ
ധാതുസ്സദസ്ഥി ഭവതി യോ മധ്യമഃ സ മജ്ജാ
യോഽന്നിഷ്ടഃ സാ വാക് || 6. 5. 3||

അന്നമയം ഹി സോമ്യ മനഃ ആപോമയഃ പ്രാണസ്തേജോമയീ
വാഗിതി ഭൂയ ഏവ മാ ഭഗവാനിജ്ഞാപയത്പിതി തഥാ
സോമ്യേതി ഹോവാച || 6. 5. 4||

|| ഇതി പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

ദധുഃ സോമ്യ മഥ്യമാനസ്യ യോഽന്നിമാ സ ഉർധഃ സമുദീഷതി
തത്സർപിർഭവതി || 6. 6. 1||

ഏവമേവ ഖലു സോമ്യാനസ്യോശ്യമാനസ്യ യോഽന്നിമാ സ ഉർധഃ
സമുദീഷതി തന്മനോ ഭവതി || 6. 6. 2||

അപാം സോമ്യ പീയമാനാനാം യോഽന്നിമാ സ ഉർധഃ സമുദീഷതി
സാ പ്രാണോ ഭവതി || 6. 6. 3 ||

തേജസഃ സോമ്യോശ്യമാനസ്യ യോഽന്നിമാ സ ഉർധഃ സമുദീഷതി
സാ വാഗ്ഭവതി || 6. 6. 4||

അന്നമയം ഹി സോമ്യ മനഃ ആപോമയഃ പ്രാണസ്തേജോമയീ വാഗിതി
ഭൂയ ഏവ മാ ഭഗവാനിജ്ഞാപയത്പിതി തഥാ സോമ്യേതി ഹോവാച
|| 6. 6. 6||

|| ഇതി ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| സ്കന്ധഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഷോഡശകലഃ സോമ്യ പുരുഷഃ പഞ്ചദശാഹാനി മാശീഃ
കാമമചഃ പിബാപോമയഃ പ്രാണോ നപിബതോ വിച്ഛേത്യത
ഇതി || 6. 7. 1||

സ ഹ പഞ്ചദശാഹാനി നശാമ ഹൈനമുപസസാദ കീം ബ്രവീമി
ഭോ ഇത്യുചഃ സോമ്യ യജം ഷി സാമാനീതി സ ഹോവാച ന വൈ
മാ പ്രതിഭാന്തി ഭോ ഇതി || 6. 7. 2||

തം ഹോവാച യഥാ സോമ്യ മഹതോദ്യോ ഹിതസ്യൈകോംഗാരഃ
ഖദ്യോതമാത്രഃ പരിശിഷ്ടഃ സ്യാന്തേന തതോപി ന ബഹു
ദഹേദേവം സോമ്യ തേ ഷോഡശാനാം കലാനാമേകോ കലാതിശിഷ്ടോ
സ്യാന്തയൈതർഹി വേദാനാനഭവസ്യശാനാമ മേ വിജ്ഞാസ്യസീതി
|| 6. 7. 3||

സ ഹശാമ ഹൈനമുപസസാദ തം ഹ യത്കിഞ്ച പപ്രച്ഛ
സർവം ഹ പ്രതിപേദേ || 6. 7. 4||

തം ഹോവാച യഥാ സോമ്യ മഹതോദ്യോഹിതസ്യൈകമംഗാരം
ഖദ്യോതമാത്രം പരിശിഷ്ടം തം തൃണൈരപസമാധായ
പ്രാജ്വലയേത്തേന തതോപി ബഹു ദഹേത് || 6. 7. 5||

ഏവം സോമ്യ തേ ഷോഡശാനാം കലാനാമേകോ
കലാതിശിഷ്ടാഭൃത്സാനേനോപസമാഹിതാ പ്രാജ്വലീ
തയൈതർഹി വേദാനാനഭവസ്യന്നമയം ഹി സോമ്യ മന ആപോമയഃ
പ്രാണസ്തേജോമയീ വാഗീതി തദ്ധാസ്യ വിജ്ജ്ഞാവിതി വിജ്ജ്ഞാവിതി
|| 6. 7. 6||

|| ഇതി സ്കന്ധഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഉദാലകോ ഹാരണിഃ ശ്വേതകേതുഃ പുത്രമുവാച സ്വപ്ലാതം മേ സോമ്യ
വിജാനീഹിതി യത്രൈതത്പുരുഷഃ സ്വപിതി നാമ സതാ സോമ്യ തദാ
സമ്പന്നോ ഭവതി സ്വമപീതോ ഭവതി തസ്മാദേനം
സ്വപിതീത്യാചക്ഷതേ സം ഹ്യപീതോ ഭവതി || 6. 8. 1||
സ യഥാ ശകുനിഃ സൂത്രേണ പ്രബദ്ധോ ദിശം ദിശം

പതിത്യാന്യത്രായതനമലബ്ധ്യാ ബന്ധനമേവോപശ്രയത
 ഏവമേവ ഖലു സോമ്യ തന്മനോ ദിശം ദിശം
 പതിത്യാന്യത്രായതനമലബ്ധ്യാ പ്രാണമേവോപശ്രയതേ
 പ്രാണബന്ധനം ഘ്നി സോമ്യ മന ഇതി || 6. 8. 2 ||
 അശനാപിപാസേ മേ സോമ്യ വിജാനീഹീതി
 യത്രൈതത്പുരുഷോഽശിശിഷതി നാമാപ ഏവ തദശിതം നയന്തേ
 തദ്യഥാ ഗോനായോഽശ്വനായഃ പുരുഷനായ ഇത്യേവം തദപ
 ആചക്ഷതേഽശനായേതി തത്രിതച്ഛംഗമുത്പതിതം ഘ്നോമ്യ
 വിജാനീഹി നേദമമൂലം ഭവിഷ്യതീതി || 6. 8. 3 ||
 തസ്യ ക്വ മൂലം ഘ്ന സ്യാദന്യത്രാനാദേവമേവ ഖലു സോമ്യാനേന
 ശ്രംഗേനാപോ മൂലമനിച്ചാദഭിഃ സോമ്യ ശ്രംഗേന തേജോ
 മൂലമനിച്ച തേജസാ സോമ്യ ശ്രംഗേന സന്മൂലമനിച്ച
 സന്മൂലാഃ സോമ്യേമാഃ സർവാഃ പ്രജാഃ സദായതനാഃ
 സത്പ്രതിഷ്ഠാഃ || 6. 8. 4 ||
 അഥ യത്രൈതത്പുരുഷഃ പിപാസതി നാമ തേജ ഏവ തത്പീതം നയന്തേ
 തദ്യഥാ ഗോനായോഽശ്വനായഃ പുരുഷനായ ഇത്യേവം തത്തേജ
 ആചക്ഷു ഉദന്ത്യേതി തത്രൈതദേവ ശ്രംഗമുത്പതിതം ഘ്നോമ്യ
 വിജാനീഹി നേദമമൂലം ഭവിഷ്യതീതി || 6. 8. 5 ||
 തസ്യ ക്വ മൂലം ഘ്ന സ്യാദന്യത്രാദഭ്യദഭിഃ സോമ്യ ശ്രംഗേന തേജോ
 മൂലമനിച്ച തേജസാ സോമ്യ ശ്രംഗേന സന്മൂലമനിച്ച
 സന്മൂലാഃ സോമ്യേമാഃ സർവാഃ പ്രജാഃ സദായതനാഃ സത്പ്രതിഷ്ഠാ
 യഥാ ഇ ഖലു സോമ്യേമാസ്തിന്ദ്രോ ദേവതാഃ പുരുഷം പ്രാപ്യ
 ത്രിവൃത്തിവുദേദൈകൈകാ ഭവതി തദുകതം പുരസ്താദേവ ഭവത്യസ്യ
 സോമ്യ പുരുഷസ്യ പ്രയതോ വാങ്മനസി സമ്പദ്യതേ മനഃ പ്രാണേ
 പ്രാണസ്തേജസി തേജഃ പരസ്യം ദേവതായാം || 6. 8. 6 ||
 സ യ ഏഷോഽണിമൈതദാത്മ്യമിദം ഘ്ന സർവം തത്സത്യം ഘ്ന
 ആത്മാ തത്ത്വമസി ശ്വേതകേതോ ഇതി ഭൂയ ഏവ മാ
 ഭഗവാനിജ്ഞാപയത്വതി തഥാ സോമ്യേതി ഹോവാച || 6. 8. 7 ||

|| ഇതി അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

യഥാ സോമ്യ മധു മധുകൃതോ നിസ്തിഷ്ഠന്തി നാനാത്യയാനാം
വൃക്ഷാണാം || രസാൻസമവഹാരമേകതാം || രസം ഗമയന്തി || 6. 9. 1||

തേ യഥാ തത്ര ന വിവേകം ലഭന്തേദ്വിഷ്യാഹം വൃക്ഷസ്യ
രസോദ്സ്മൃദ്വിഷ്യാഹം വൃക്ഷസ്യ രസോദ്സ്മൃത്യേവമേവ ഖലു
സോമ്യേമാഃ സർവാഃ പ്രജാഃ സതി സമ്പദ്യ ന വിദുഃ സതി
സമ്പദ്യാമഹ ഇതി || 6. 9. 2 ||

ത ഇഹ വ്യഘ്രോ വാ സിം || ഹോ വാ വൃകോ വാ വരാഹോ വാ കീടോ വാ
പതംഗോ വാ ദം || ശോ വാ മശകോ വാ യദ്യദ്ഭവന്തി തദാഭവന്തി
|| 6. 9. 3 ||

സ യ ഏഷോദ്ഗണിമൈതദാത്മ്യമിദം || സർവം തത്സത്യം || സ ആത്മാ
തത്ത്വമസി ശ്വേതകേതോ ഇതി ഭൂയ ഏവ മാ ഭഗവാന്വിജ്ഞാപയത്പിതി
തഥാ സോമ്യേതി ഹോവാച || 6. 9. 4||

|| ഇതി നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഇമാഃ സോമ്യ നദ്യഃ പുരസ്താത്പ്രാച്യഃ സ്യന്തേ
പശ്ചാത്പ്രതീച്യസ്താം സമുദ്രാത്സമുദ്രമേവാപിയന്തി സ സമുദ്ര
ഏവ ഭവന്തി താ യഥാ തത്ര ന വിദുരിയമഹമസ്മീയമഹമസ്മീതി
|| 6. 10. 1||

ഏവമേവ ഖലു സോമ്യേമാഃ സർവാഃ പ്രജാഃ സത ആഗമ്യ ന വിദുഃ
സത ആഗച്ഛാമഹ ഇതി ത ഇഹ വ്യഘ്രോ വാ സിം || ഹോ വാ
വൃകോ വാ വരാഹോ വാ കീടോ വാ പതംഗോ വാ ദം || ശോ വാ മശകോ വാ
യദ്യദ്ഭവന്തി തദാഭവന്തി || 6. 10. 2||

സ യ ഏഷോദ്ഗണിമൈതദാത്മ്യമിദം || സർവം തത്സത്യം || സ ആത്മാ
തത്ത്വമസി ശ്വേതകേതോ ഇതി ഭൂയ ഏവ മാ ഭഗവാന്വിജ്ഞാപയത്പിതി
തഥാ സോമ്യേതി ഹോവാച || 6. 10. 3||

|| ഇതി ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഏകാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

അസ്യ സോമ്യ മഹതോ വൃക്ഷസ്യ യോ മൂല്യേദ്യാഹന്യാജജീവൻസ്രവേ
ദ്യോ

മധ്യേദ്യാഹന്യാജജീവൻസ്രവേദ്യോദ്ഗ്രേദ്യാഹന്യാജജീവൻസ്രവേസ
ഏഷ ജീവേനാത്മനാപ്രഭൃതഃ പേഹീയമാനോ മോദമാനസ്തിഷ്ഠതി

|| 6. 11. 1||

അസ്യ യദേകാം ഘാഖാം ജീവോ ജഹാത്യഥ സാ ശുഷ്യതി
ദ്വിതീയാം ജഹാത്യഥ സാ ശുഷ്യതി തൃതീയാം ജഹാത്യഥ സാ
ശുഷ്യതി സർവം ജഹാതി സർവഃ ശുഷ്യതി || 6. 11. 2||

ഏവമേവ ചലു സോമ്യ വിധീതി ഹോവാച ജീവാപേതം വാവ കിലേദം
മൃിയതേ ന ജീവോ മൃിയതേ ഇതി സ യ ഏഷോണ്ണിമൈതദാത്മ്യമിദം
സർവം തത്സത്യം സ ആത്മാ തത്ത്വമസി ശ്വേതകേതോ ഇതി ഭൂയ ഏവ
മാ ഭഗവാന്വിജ്ഞാപയത്പിതി തഥാ സോമ്യേതി ഹോവാച || 6. 11. 3||

|| ഇതി ഏകാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ന്യഗ്രോധഫലമത ആഹരേതീദം ഭഗവ ഇതി ഭിന്ധീതി ഭിന്നം
ഭഗവ ഇതി കിമത്ര പശ്യസീത്യണ്യ ഇവേമാ ധാനാ ഭഗവ
ഇത്യസാമംഗൈകാം ഭിന്ധീതി ഭിന്നാ ഭഗവ ഇതി കിമത്ര
പശ്യസീതി ന കിഞ്ചന ഭഗവ ഇതി || 6. 12. 1||

തം ഹോവാച യം വൈ സോമ്യൈതമണിമാനം ന നിഭാലയസ
ഏതസ്യ വൈ സോമ്യേഷോണ്ണിമൈ ഏവം മഹാന്യഗ്രോധസ്തിഷ്ഠതി
ശ്രദ്ധത്വ സോമ്യേതി || 6. 12. 2||

സ യ ഏഷോണ്ണിമൈതദാത്മ്യമിദം സർവം തത്സത്യം സ ആത്മാ
തത്ത്വമസി ശ്വേതകേതോ ഇതി ഭൂയ ഏവ മാ ഭഗവാന്വിജ്ഞാപയത്പിതി
തഥാ സോമ്യേതി ഹോവാച || 6. 12. 3||

|| ഇതി ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ത്രയോദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ലവണമേതദുദകേവധായാഥ മാ പ്രാതരപസീദഥാ ഇതി

സ ഹ തഥാ ചകാര തം ഘോവാച യദോഷാ ലവണമുദക്വേവാധാ
 അഗ തദാഹരേതി തദ്ധാവമൃശ്യ ന വിവേദ || 6. 13. 1||
 യഥാ വിലീനമേവാംഗാസ്യാന്താദാചാമേതി കഥമിതി ലവണമിതി
 മധ്യാദാചാമേതി കഥമിതി ലവണമിത്യന്താദാചാമേതി
 കഥമിതി ലവണമിത്യഭിപ്രായസ്യേതദഥ മോപസീദഥാ ഇതി
 തദ്ധ തഥാ ചകാര തച്ഛൃഗ്വസംവർതതേ തം ഘോവാചാത്ര
 വാവ കില തസോമ്യ ന നിഭാലയസ്യേത്രൈവ കിലേതി || 6. 13. 2||
 സ യ ഏഷോർണിമൈതദാത്മ്യമിദം സർവം തത്സത്യം സ ആത്മാ
 തത്ത്വമസി ശ്വേതകേതോ ഇതി ഭൂയ ഏവ മാ ഭഗവാനിജ്ഞാപയത്പിതി
 തഥാ സോമ്യേതി ഹോവാച || 6. 13. 3||

|| ഇതി ത്രയോദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

യഥാ സോമ്യ പുരുഷം ഗന്ധാരഭ്യോഭിനദ്ധാക്ഷമാനീയ തം
 തതോതിജനേ വിസൃജേത്സ യഥാ തത്ര പ്രാബ്യാദബ്യാധരാബ്യാ
 പ്രത്യബ്യാ പ്രധ്യായിതാഭിനദ്ധാക്ഷ ആനീതോഭിനദ്ധാക്ഷോ
 വിസൃഷ്ടഃ || 6. 14. 1||
 തസ്യ യഥാഭിനഹനം പ്രമുച്യ പ്രബ്രൂയാദേതാം ദിശം ഗന്ധാരാ
 ഏതാം ദിശം വ്രജേതി സ ഗ്രാമാദ്ഗ്രാമം പൂച്ഛൻപണ്ഡിതോ മേധാവി
 ഗന്ധാരാനേവോപസമ്പദ്യേതൈവമേവേഹാചാര്യവാൻപുരുഷോ വേദ
 തസ്യ താവദേവ ചിരം യാവന്ന വിമോക്ഷേച്ഛിഥ സമ്പത്യ ഇതി
 || 6. 14. 2||
 സ യ ഏഷോർണിമൈതദാത്മ്യമിദം സർവം തത്സത്യം സ ആത്മാ
 തത്ത്വമസി ശ്വേതകേതോ ഇതി ഭൂയ ഏവ മാ ഭഗവാനിജ്ഞാപയത്പിതി
 തഥാ സോമ്യേതി ഹോവാച || 6. 14. 3||

|| ഇതി ചതുർദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

പുരുഷം ഘോമ്യോതോപതാപിനം ജ്ഞാതയഃ പര്യുപാസതേ ജാനാസി

മാം ജാനാസി മാമിതി തസ്യ യാവന്ന വാങ്മനസി സമ്പദ്യതേ
മനഃ പ്രാണേ പ്രാണസ്തേജസി തേജഃ പരസ്യാം ദേവതായാം
താവജ്ജാനാതി || 6. 15. 1||

അഥ യദാസ്യ വാങ്മനസി സമ്പദ്യതേ മനഃ പ്രാണേ പ്രാണസ്തേജസി
തേജഃ പരസ്യാം ദേവതായാമഥ ന ജാനാതി || 6. 15. 2||

സ യ ഏഷോഽണിമൈതദാത്മ്യമിദം സർവം തത് സത്യം സ ആത്മാ
തത്ത്വമസി ശ്വേതകേതോ ഇതി ഭൂയ ഏവ മാ ഭഗവാനിജ്ഞാപയതിതി
തഥാ സോമ്യേതി ഹോവാച || 6. 15. 3||

|| ഇതി പഞ്ചദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഷോഡശഃ ഖണ്ഡഃ ||

പുരുഷം സോമ്യേത
ഹസ്തുഗൃഹീതമാനയന്ത്യപഹാർഷീത്ത്വേയമകാർഷീത്പരശുമണ്ണൈ
തപതേതി സ യദി തസ്യ കർതാ ഭവതി തത ഏവാന്തമാത്മാനം
കുരുതേ സോഽന്തതാദിസന്ധോഽന്തേനാത്മാനമന്തർധായ
പരശും തപ്തം പ്രതിഗൃഹ്ണാതി സ ദഹ്യതേഽഥ ഹന്യതേ || 6. 16. 1||
അഥ യദി തസ്യകർതാ ഭവതി തതേവ സത്യമാത്മാനം കുരുതേ
സ സത്യാദിസന്ധഃ സത്യേനാത്മാനമന്തർധായ പരശും തപ്തം
പ്രതിഗൃഹ്ണാതി സന ദഹ്യതേഽഥ മുച്യതേ || 6. 16. 2||
സ യഥാ തത്ര നാദാഹ്യൈതൈദാത്മ്യമിദം സർവം തത്സത്യം സ
ആത്മാ തത്ത്വമസി ശ്വേതകേതോ ഇതി തദ്ധാസ്യ വിജ്ജ്ഞാവിതി
വിജ്ജ്ഞാവിതി || 6. 16. 3||

|| ഇതി ഷോഡശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഇതി ഷഷ്ഠോഽധ്യായഃ ||

|| സപ്തമോഽധ്യായഃ ||

|| പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അധീഹി ഭഗവ ഇതി ഹോപസസാദ സനത്കമാരം നാരദസ്സം □
ഹോവാച യദ്ദേവത തേന മോപസീദ തതസ്തു ഊർധ്വം വക്ഷ്യാമിതി
സ ഹോവാച || 7. 1. 1||

ഋഗ്വേദം ഭഗവോദ്യേമി യജുർവേദം □ സാമവേദമാഥർവണം
ചതുർഥമിതിഹാസപുരാണം പഞ്ചമം വേദാനാം വേദം പിത്ര്യം □ രാശിം
ദൈവം നിധിം വാകോവാക്യമേകായനം ദേവവിദ്യാം ബ്രഹ്മവിദ്യാം
ഭൂതവിദ്യാം ക്ഷത്രവിദ്യാം നക്ഷത്രവിദ്യാം □
സർപദേവജനവിദ്യാമേതദ്ഭഗവോദ്യേമി || 7. 1. 2||
സോഹം ഭഗവോ മന്ത്രവിദേവാസ്തി നാത്മവിച്ഛതം □ ഹ്യേവ മേ
ഭഗവദൃശേദ്യസ്തരതി ശോകമാത്മവിദിതി സോഹം ഭഗവഃ
ശോചാമി തം മാ ഭഗവാഞ്ജോകസ്യ പാരം താരയതിതി
തം □ ഹോവാച യദ്ദൈ കിഞ്ചൈതദധ്യഗീഷ്യാ നാമൈവൈതത് || 7. 1. 3||

നാമ വാ ഋഗ്വേദോ യജുർവേദഃ സാമവേദ ആഥർവണശ്ചതുർഥ
ഇതിഹാസപുരാണഃ പഞ്ചമോ വേദാനാം വേദഃ പിത്ര്യോ രാശീർദൈവോ
നിധിർവാകോവാക്യമേകായനം ദേവവിദ്യാ ബ്രഹ്മവിദ്യാ ഭൂതവിദ്യാ
ക്ഷത്രവിദ്യാ നക്ഷത്രവിദ്യാ സർപദേവജനവിദ്യാ
നാമൈവൈതന്നാമോപാസ്സേതി || 7. 1. 4 ||

സ യോ നാമ ബ്രഹ്മേത്യപാസ്തേ യാവന്നാജ്ഞോ ഗതം തത്രാസ്യ
യഥാകാമചാരോ ഭവതി യോ നാമ ബ്രഹ്മേത്യപാസ്തേസ്തി
ഭഗവോ നാജ്ഞോ ഭൂയ ഇതി നാജ്ഞോ വാവ ഭൂയോസ്തിതി തന്മേ
ഭഗവാൻബ്രവീതിതി || 7. 1. 5||

|| ഇതി പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

വാഗ്യാവ നാജ്ഞോ ഭൂയസീ വാഗ്യാ ഋഗ്വേദം വിജ്ഞാപയതി യജുർവേദം
□
സാമവേദമാഥർവണം ചതുർഥമിതിഹാസപുരാണം പഞ്ചമം വേദാനാം വേദം
പിത്ര്യം □രാശിം ദൈവം നിധിം വാകോവാക്യമേകായനം ദേവവിദ്യാം
ബ്രഹ്മവിദ്യാം ഭൂതവിദ്യാം ക്ഷത്രവിദ്യാം □ സർപദേവജനവിദ്യാം
ദിവം ച പൃഥിവീം ച വായും ചാകാശം ചാപശ്ച തേജശ്ച

ദേവാം ശ്ച മനുഷ്യാം ശ്ച പശൂം ശ്ച വയാം സി ച
 ത്രണവനസ്സതീന്ശ്വാപദാന്യാകീടപതംഗപിപിലകം
 ധർമ്മം ചാധർമ്മം ച സത്യം ചാന്തം ച സാധു ചാസാധു ച
 ഹൃദയജ്ഞം ചാഹൃദയജ്ഞം ച യദ്വൈ വാങ്നാഭവിഷ്യന്ന ധർമ്മോ
 നാധർമ്മോ വ്യജ്ഞാപയിഷ്യന്ന സത്യം നാന്തം ന സാധു നാസാധു
 ന ഹൃദയജ്ഞോ നാഹൃദയജ്ഞോ വാഗേവൈതത്സർവം വിജ്ഞാപയതി
 വാചമുപാസ്സേതി || 7. 2. 1||

സ യോ വാചം ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്തേ യാവദ്വാചോ ഗതം തത്രാസ്യ
 യഥാകാമചാരോ ഭവതി യോ വാചം ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്തേസ്തി
 ഭഗവോ വാചോ ഭൂയ ഇതി വാചോ വാവ ഭൂയോസ്തിതി തന്മേ
 ഭഗവാൻബ്രവീതിതി || 7. 2. 2||

|| ഇതി ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

മനോ വാവ വാചോ ഭൂയോ യഥാ വൈ ദ്വേ വാമലകേ ദ്വേ വാ കോലേ
 ദ്വാ വാക്ഷു മുഷ്ഠിരനുഭവത്യേവം വാചം ച നാമ ച
 മനോന്ഭവതി സ യദാ മനസാ മനസ്യതി
 മന്ത്രാനധീയിത്യേത്യഥാധീതേ കർമാണി കർവീത്യേത്യഥ കരുതേ
 പുത്രാം ശ്ച പശൂം ശ്ചേഷ്ടേയേത്യഥേച്ഛത ഇമം ച
 ലോകമമു ചേഷ്ടേയേത്യഥേച്ഛതേ മനോ ഹ്യാത്മാ മനോ ഹി ലോകോ
 മനോ ഹി ബ്രഹ്മ മന ഉപാസ്സേതി || 7. 3. 1 ||

സ യോ മനോ ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്തേ യാവന്മനസോ ഗതം തത്രാസ്യ
 യഥാകാമചാരോ ഭവതി യോ മനോ ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്തേസ്തി
 ഭഗവോ മനസോ ഭൂയ ഇതി മനസോ വാവ ഭൂയോസ്തിതി
 തന്മേ ഭഗവാൻബ്രവീതിതി || 7. 3. 2||

|| ഇതി തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

സങ്കൽപോ വാവ മനസോ ഭൂയാന്യദാ വൈ സങ്കൽപയത്ഫഥ

മനസ്സത്യമ വാചമീരയതി താമു നാമ്നീരയതി നാമ്നീ
 മന്ത്രാ ഏകം ഭവന്തി മന്ത്രേഷു കർമാണി || 7. 4. 1||
 താനി ഹ വാ ഏതാനി സങ്കൽപൈകായനാനി സങ്കൽപാത്മകാനി
 സങ്കൽപേ പ്രതിഷ്ഠിതാനി സമക്ല പതാം ദ്യാവാപൃഥിവീ
 സമകൽപേതാം വായുശ്ചാകാശം ച സമകൽപന്താപശ്ച
 തേജശ്ച തേഷാം || സം ക്ല ഷ്ചൈ വർഷം || സങ്കൽപതേ
 വർഷസ്യ സക്ല ഷ്ചാ അനം || സങ്കൽപതേന്നസ്യ സം ക്ല ഷ്ചൈ
 പ്രാണാഃ സങ്കൽപന്തേ പ്രാണാനാം || സം ക്ല ഷ്ചൈ മന്ത്രാഃ സങ്കൽപന്തേ
 മന്ത്രാണാം || സം ക്ല ഷ്ചൈ കർമാണി സങ്കൽപന്തേ കർമ്മണാം
 സക്ല ഷ്ചൈ ലോകഃ സങ്കൽപതേ ലോകസ്യ സം ക്ല ഷ്ചൈ സർവം ||
 സങ്കൽപതേ സ ഏഷ സങ്കൽപഃ സങ്കൽപമുപാസ്സേതി || 7. 4. 2 ||
 സ യഃ സങ്കൽപം ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്തേ സക്ല ഷ്ചൈ സ ലോകാസ്രുവാസ്രുവഃ
 പ്രതിഷ്ഠിതാൻ പ്രതിഷ്ഠിതോവ്യഥമാനവ്യഥമാനോഭിസിധ്യതി
 യാവസങ്കൽപസ്യ ഗതം തന്ത്രാസ്യ യഥാകാമചാരോ ഭവതി യഃ
 സങ്കൽപം ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്തേസ്മി ഭഗവഃ സങ്കൽപാദ്ഭൂയ ഇതി
 സങ്കൽപാദ്യാവ ഭൂയോസ്മിതി തന്മേ ഭഗവാൻബ്രവീതിതി || 7. 4. 3||

|| ഇതി ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

ചിത്തം വാവ സം കൽപാദ്ഭൂയോ യദാ വൈ ചേതയതേഫഥ
 സങ്കൽപയതേഫഥ മനസ്സത്യമ വാചമീരയതി താമു നാമ്നീരയതി
 നാമ്നീ മന്ത്രാ ഏകം ഭവന്തി മന്ത്രേഷു കർമാണി || 7. 5. 1||
 താനി ഹ വാ ഏതാനി ചിന്തൈകായനാനി ചിന്താത്മാനി ചിന്തേ
 പ്രതിഷ്ഠിതാനി തസ്മാദ്യദ്യപി ബഹുവിദചിന്തോ ഭവതി
 നായമസ്മിത്യേവൈനമാഹുര്യയം വേദ യദാ അയം
 വിദ്യാനേതമചിന്തഃ സ്യാദിത്യഥ യദ്യൽപവിചിന്തവാൻഭവതി
 തസ്മാ ഏവേത ശുശ്രൂഷന്തേ ചിന്തം || ഹേവൈഷാമേകായനം
 ചിന്തമാത്മാ ചിന്തം പ്രതിഷ്ഠാ ചിന്തമുപാസ്സേതി || 7. 5. 2 ||
 സ യശ്ചിന്തം ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്തേ ചിന്താനൈ സ ലോകാസ്രുവാസ്രുവഃ
 പ്രതിഷ്ഠിതാൻപ്രതിഷ്ഠിതോവ്യഥമാനവ്യഥമാനോഭിസിധ്യതി
 യാവചിന്തസ്യ ഗതം തന്ത്രാസ്യ യഥാകാമചാരോ ഭവതി യശ്ചിന്തം

ബ്രഹ്മേത്യപാസ്തേസ്തി ഭഗവശ്ചിത്താദ്ഭൂയ ഇതി ചിത്താദ്യാവ
ഭൂയോസ്തിതി തന്മേ ഭഗവാൻബ്രവീതിതി || 7. 5. 3||

|| ഇതി പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

ധ്യാനം വാവ ചിത്താദ്ഭൂയോ ധ്യായതീവ പൃഥിവീ
ധ്യായതീവാന്തരിക്ഷം ധ്യായതീവ ദ്യൗർധ്യായന്തിവാപോ
ധ്യായതീവ പർവതാ ദേവമനുഷ്യാസ്തസ്മാദ്യ ഇഹ മനുഷ്യാണാം
മഹത്താം പ്രാപ്തവന്തി ധ്യാനാപാദാം ശ്വാ ഇവൈവ തേ ഭവന്ത്യഥ
യേൽപാഃ കലഹിനഃ പിശുനാ ഉപവാദിനസ്തേഥ യേ പ്രഭവോ
ധ്യാനാപാദാം ശ്വാ ഇവൈവ തേ ഭവന്തി ധ്യാനമുപാസ്തേതി || 7. 6. 1||
സ യോ ധ്യാനം ബ്രഹ്മേത്യപാസ്തേ യാവദ്ധ്യാനസ്യ ഗതം തത്രാസ്യ
യഥാകാമചാരോ ഭവതി യോ ധ്യാനം ബ്രഹ്മേത്യപാസ്തേസ്തി
ഭഗവോ ധ്യാനാദ്ഭൂയ ഇതി ധ്യാനാദ്യാവ ഭൂയോസ്തിതി
തന്മേ ഭഗവാൻബ്രവീതിതി || 7. 6. 2||

|| ഇതി ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| സപ്തമഃ ഖണ്ഡഃ ||

വിജ്ഞാനം വാവ ധ്യാനാദ്ഭൂയഃ വിജ്ഞാനേന വാ ഋഗ്ഗ്യാദം വിജാനാതി
യജുർവേദം ശ്വസ്മവേദമാഥർവണം ചതുർഥമിതിഹാസപുരാണം
പഞ്ചമം വേദാനാം വേദം പിത്ര്യം ശ്വശിം ദൈവം നിധിം
വാകോവാക്യമേകായനം ദേവവിദ്യാം ബ്രഹ്മവിദ്യാം ഭൂതവിദ്യാം
ക്ഷത്രവിദ്യാം നക്ഷത്രവിദ്യാം സർപദേവജനവിദ്യാം ദിവം ച
പൃഥിവീം ച വായും ചാകാശം ചാപശ്ച തേജശ്ച ദേവാം ശ്വ
മനുഷ്യാം ശ്വ പശൂം ശ്വ വയാം സി ച
തുണവനസ്പതീഞ്ചാപദാന്യാകീടപതംഗപിപീലകം
ധർമ്മം ചാധർമ്മം ച സത്യം ചാന്ത്യം ച സാധ്യ ചാസാധ്യ ച
ഹൃദയജ്ഞം ചാഹൃദയജ്ഞം ചാനം ച രസം ചേമം ച ലോകമമം
ച വിജ്ഞാനേനൈവ വിജാനാതി വിജ്ഞാനമുപാസ്തേതി || 7. 7. 1 ||

സ യോ വിജ്ഞാനം ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്മേ വിജ്ഞാനവതോ വൈ സ
ലോകാഞ്ജ്ഞാനവതോഭിസിദ്യതി യാവദിജ്ഞാനസ്യ ഗതം തത്രാസ്യ
യഥാകാമചാരോ ഭവതി യോ വിജ്ഞാനം ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്മേസ്തി ഭഗവോ
വിജ്ഞാനാദ്ഭൂയ ഇതി വിജ്ഞാനാദ്ഭാവ ഭൂയോസ്തിതി തന്മേ
ഭഗവാൻബ്രവീതിതി || 7. 7. 2||

|| ഇതി സപ്തമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

ബലം വാവ വിജ്ഞാനാദ്ഭൂയോപി ഹ ശതം വിജ്ഞാനവതാമേകോ
ബലവാനാകന്വയതേ സ യദാ ബലീ ഭവത്യഥോത്ഥാതാ
ഭവത്യന്തിഷ്ഠൻപരിചരിതാ ഭവതി പരിചരണപസന്താ
ഭവത്യുപസീദദ്രഷ്ടാ ഭവതി ശ്രോതാ ഭവതി മന്താ ഭവതി
ബോധാ ഭവതി കർതാ ഭവതി വിജ്ഞാതാ ഭവതി ബലേന വൈ പൃഥിവി
തിഷ്ഠതി ബലേനാന്തരീക്ഷം ബലേന ദ്യൗർബലേന പർവതാ ബലേന
ദേവമനുഷ്യാ ബലേന പശവശ്ച വയാം ഽസി ച തൃണവനസ്പതയഃ
ശ്വാപദാന്യാകീടപതംഗപിപീലകം ബലേന ലോകസ്തിഷ്ഠതി
ബലമുപാസ്മേതി || 7. 8. 1||

സ യോ ബലം ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്മേ യാവദ്ബലസ്യ ഗതം തത്രാസ്യ
യഥാകാമചാരോ ഭവതി യോ ബലം ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്മേസ്തി ഭഗവോ
ബലാദ്ഭൂയ ഇതി ബലാദ്ഭാവ ഭൂയോസ്തിതി തന്മേ
ഭഗവാൻബ്രവീതിതി || 7. 8. 2||

|| ഇതി അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അന്നം വാവ ബലാദ്ഭൂയസ്സാദ്യദ്യപി ദശ
രാത്രീർനാശ്നീയാദ്യദ്യ ഹ
ജീവേദഥവാദ്രഷ്ടാശ്രോതാമന്താബോധാകർതാവിജ്ഞാതാ
ഭവത്യഥാന്നസ്യായൈ ദ്രഷ്ടാ ഭവതി ശ്രോതാ ഭവതി മന്താ
ഭവതി ബോധാ ഭവതി കർതാ ഭവതി വിജ്ഞാതാ

ഭവത്യനമുപാസ്സേതി || 7. 9. 1||

സ യോന്നം ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്സേന്നവതോ വൈ സ
ലോകാൻപാനവതോഭിസിധ്യതി യാവദന്നസ്യ ഗതം തത്രാസ്യ
യഥാകാമചാരോ ഭവതി യോന്നം ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്സേന്തി
ഭഗവോന്നാദ്ഭൂയ ഇത്യന്നാദ്യാവ ഭൂയോസ്സീതി തന്മേ
ഭഗവാൻബ്രവീതി || 7. 9. 2||

|| ഇതി നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

ആപോ വാവാനാദ്ഭൂയസ്സുസ്മാദ്യാ സുവൃഷ്ടിർന ഭവതി
വ്യാധിയന്തേ പ്രാണാ അന്നം കനിയോ ഭവിഷ്യതിത്യഥ യദാ
സുവൃഷ്ടിർഭവത്യനന്ദിനഃ പ്രാണാ ഭവത്യന്നം ബഹു
ഭവിഷ്യതിത്യാപ ഏവേമാ മുർതാ യേയം പൃഥിവീ യദന്തരീക്ഷം
യദ്യുഗ്മൃതപർവതാ യദേവമനുഷ്യായത്പശവശ്ച വയാം || സി ച
തുണവനസ്സതയഃ ശ്യാപദാന്യാകീടപതംഗപിപീലകമാപ
ഏവേമാ മുർതാ അപ ഉപാസ്സേതി || 7. 10. 1||

സ യോപോ ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്സ ആപ്തോതി സർവാൻകാമാം || സ്തുഷ്ടിമാൻഭവതി
യാവദപാം ഗതം തത്രാസ്യ യഥാകാമചാരോ ഭവതി യോപോ
ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്സേന്തി ഭഗവോദ്ഭൂയോ ഭൂയ ഇത്യദ്ഭൂയോ വാവ
ഭൂയോസ്സീതി തന്മേ ഭഗവാൻബ്രവീതി || 7. 10. 2||

|| ഇതി ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഏകാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

തേജോ വാവാദ്ഭൂയോ ഭൂയസ്സുദ്യാ ഏതദ്യായുമാഗൃഹ്യാകാശമഭിതപതി
തദാഹർന്നിശോചതി നിതപതി വർഷിഷ്യതി വാ ഇതി തേജ ഏവ
തത്പൂർവം ദർശയിത്യാഥാപഃ സൃജതേ തദേതദുർധാഭിശ്ച
തിരശ്ചിഭിശ്ച വിദ്യുദ്ഭിരാഹ്രാദാശ്ചരന്തി തസ്മാദാഹർവിദ്യോതതേ
സ്തനയതി വർഷിഷ്യതി വാ ഇതി തേജ ഏവ തത്പൂർവം ദർശയിത്യാഥാപഃ
സൃജതേ തേജ ഉപാസ്സേതി || 7. 11. 1||

സ യസ്തേജോ ബ്രഹ്മേത്യപാസ്തേ തേജസീ വൈ സ തേജസ്വതോ
ലോകാൻഭാസ്വതോപഹതതമസ്താനഭിസിധ്യതി യാവത്തേജസോ ഗതം
തത്രാസ്യ യഥാകാമചാരോ ഭവതി യസ്തേജോ ബ്രഹ്മേത്യപാസ്തേസ്തി
ഭഗവസ്തേജസോ ഭൂയ ഇതി തേജസോ വാവ ഭൂയോസ്തിതി തന്മേ
ഭഗവാൻബ്രവീതിതി || 7. 11. 2||

|| ഇതി ഏകാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ആകാശോ വാവ തേജസോ ഭൂയാനാകാശേ വൈ സൂര്യചന്ദ്രമസാവുഭൗ
വിദ്യുന്നക്ഷത്രാണ്യഗ്നിരാകാശേനാഹ്യയത്യാകാശേന
ശൃണോത്യാകാശേന പ്രതിശൃണോത്യാകാശേ രമത ആകാശേ ന രമത
ആകാശേ ജായത ആകാശമഭിജായത ആകാശമുപാസ്സേതി
|| 7. 12. 1||

സ യ ആകാശം ബ്രഹ്മേത്യപാസ്തേ ആകാശവതോ വൈ സ
ലോകാൻപ്രകാശവതോസംബാധാനരഗായവതോഭിസിധ്യതി
യാവദാകാശസ്യ ഗതം തത്രാസ്യ യഥാകാമചാരോ ഭവതി
യ ആകാശം ബ്രഹ്മേത്യപാസ്തേസ്തി ഭഗവ ആകാശാദ്ഭൂയ ഇതി
ആകാശാദ്വാവ ഭൂയോസ്തിതി തന്മേ ഭഗവാൻബ്രവീതിതി
|| 7. 12. 2||

|| ഇതി ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ത്രയോദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

സൂരോ വാവകാശാദ്ഭൂയസ്തസ്മാദ്യദ്യപി ബഹവ ആസീരണ
സൂരന്തോ നൈവ തേ കഞ്ചന ശൃണയൂർന മനീരണ വിജാനീരന്യദാ
വാവ തേ സൂരയേരഥ ശൃണയൂരഥ മനീരണഥ വിജാനീരൻസൂരേണ
വൈ പുത്രാനിജാനാതി സൂരേണ പശുൻസൂരമുപാസ്സേതി || 7. 13. 1||
സ യഃ സൂരം ബ്രഹ്മേത്യപാസ്തേ യാവത്സൂരസ്യ ഗതം തത്രാസ്യ
യഥാകാമചാരോ ഭവതി യഃ സൂരം ബ്രഹ്മേത്യപാസ്തേസ്തി ഭഗവഃ
സൂരാദ്ഭൂയ ഇതി സൂരാദ്വാവ ഭൂയോസ്തിതി തന്മേ

ഭഗവാൻബ്രഹ്മീതി || 7. 13. 2||

|| ഇതി രൂപോദേശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ആശാ വാവ സൂരാദ്ഭ്രയസ്യാശേഖോ വൈ സൂരോ മന്ത്രാനധീതേ
 കർമാണി കരുതേ പുത്രാം പശു പശും ശ്ലേഷ്കത ഇമം ച
 ലോകമമം ചേഷ്കത ആശാമുപാസ്സേതി || 7. 14. 1||
 സ യ ആശാം ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്ത ആശയാസ്യ സർവേ കാമാഃ
 സമൃദ്ധ്യന്ത്യമോഽലാ ഹാസ്യാശിഷോ ഭവന്തി യാവദാശായാ
 ഗതം തത്രാസ്യ യഥാകാമചാരോ ഭവതി യ ആശാം
 ബ്രഹ്മേത്യുപാസ്സേന്തി ഭഗവ ആശായാ ഭൂയ ഇത്യാശായാ വാവ
 ഭൂയോസ്സീതി തന്മേ ഭഗവാൻബ്രഹ്മീതി || 7. 14. 2||

|| ഇതി ചതുർദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

പ്രാണോ വാ ആശായാ ഭൂയാന്യഥാ വാ അരാ നാഭു സമർപിതാ
 ഏവമസ്തിൻപ്രാണേ സർവം സമർപിതം പ്രാണഃ പ്രാണേന യാതി
 പ്രാണഃ പ്രാണം ദദാതി പ്രാണായ ദദാതി പ്രാണോ ഹ പിതാ പ്രാണോ
 മാതാ പ്രാണോ ഭ്രാതാ പ്രാണഃ സ്വസാ പ്രാണ ആചാര്യഃ
 പ്രാണോ ബ്രാഹ്മണഃ || 7. 15. 1||
 സ യദി പിതരം വാ മാതരം വാ ഭ്രാതരം വാ സ്വസാരം വാചാര്യം
 വാ ബ്രാഹ്മണം വാ കിഞ്ചിദ്ഭൃശമിവ പ്രത്യാഹ
 ധിക്ത്യാസ്തിത്യേവൈനമാഹുഃ പിതൃഹാ വൈ ത്വമസി മാതൃഹാ വൈ
 ത്വമസി ഭ്രാതൃഹാ വൈ ത്വമസി സ്വസൃഹാ വൈ ത്വമസ്യാചാര്യഹാ
 വൈ ത്വമസി ബ്രാഹ്മണഹാ വൈ ത്വമസീതി || 7. 15. 2||
 അഥ യദ്യുപ്യേനാനത്ക്രാന്തപ്രാണാഞ്ജളേന സമാസം
 വൃതിഷന്ദഹേനൈവൈനം ബ്രൂയഃ പിതൃഹാസീതി ന മാതൃഹാസീതി
 ന ഭ്രാതൃഹാസീതി ന സ്വസൃഹാസീതി നാചാര്യഹാസീതി
 ന ബ്രാഹ്മണഹാസീതി || 7. 15. 3||

പ്രാണോ ഹൃദയവൈതാനി സർവാണി ഭവതി സ വാ ഏഷ ഏവം പശ്യന്നേവം
 മന്യാന ഏവം വിജാനന്നതിവാദി ഭവതി തം
 ചേദ്ബ്രൂയുരതിവാദ്യസീത്യതിവാദ്യസ്മിതി ബ്രൂയാനാപഹരവീത
 || 7. 15. 4||

|| ഇതി പഞ്ചദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഷോഡശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഏഷ തു വാ അതിവദതി യഃ സത്യേനാതിവദതി സോഽഹം ഭഗവഃ
 സത്യേനാതിവദാനിതി സത്യം ത്വേവ വിജിജ്ഞാസിതവ്യമിതി സത്യം
 ഭഗവോ വിജിജ്ഞാസ ഇതി || 7. 16. 1||

|| ഇതി ഷോഡശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| സപ്തദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

യദാ വൈ വിജാനാത്യഥ സത്യം വദതി നാവിജാനൻസത്യം വദതി
 വിജാനന്നേവ സത്യം വദതി വിജ്ഞാനം ത്വേവ വിജിജ്ഞാസിതവ്യമിതി
 വിജ്ഞാനം ഭഗവോ വിജിജ്ഞാസ ഇതി || 7. 17. 1||

|| ഇതി സപ്തദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| അഷ്ടാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

യദാ വൈ മനുരേഫഥ വിജാനാതി നാമത്യാ വിജാനാതി മത്വേവ
 വിജാനാതി മതിസ്ത്വേവ വിജിജ്ഞാസിതവ്യേതി മതിം ഭഗവോ
 വിജിജ്ഞാസ ഇതി || 7. 18. 1||

|| ഇതി അഷ്ടാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഏകോനവിംശതിതമഃ ഖണ്ഡഃ ||

യദാ വൈ ശ്രദ്ധയാത്മ്യമ മനതേ നാശ്രദ്ധയന്മനതേ
ശ്രദ്ധാഭാവേ മനതേ ശ്രദ്ധാ ത്വേവ വിജിജ്ഞാസിതവ്യേതി
ശ്രദ്ധാം ഭഗവോ വിജിജ്ഞാസ ഇതി || 7. 19. 1||

|| ഇതി ഏകോന്നവിംശതിതമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| വിംശതിതമഃ ഖണ്ഡഃ ||

യദാ വൈ നിസ്സിഷ്ടത്വമ ശ്രദ്ധയാതി
നാനിസ്സിഷ്ടശ്ചൈവയാതി നിസ്സിഷ്ടനേവ ശ്രദ്ധയാതി
നിഷ്ഠാ ത്വേവ വിജിജ്ഞാസിതവ്യേതി നിഷ്ഠാം ഭഗവോ
വിജിജ്ഞാസ ഇതി || 7. 20. 1||

|| ഇതി വിംശതിതമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഏകവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

യദാ വൈ കരോത്വമ നിസ്സിഷ്ടതി നാകൃത്യാ നിസ്സിഷ്ടതി
കൃത്യൈവ നിസ്സിഷ്ടതി കൃതിസ്തേവ വിജിജ്ഞാസിതവ്യേതി
കൃതിം ഭഗവോ വിജിജ്ഞാസ ഇതി || 7. 21. 1||

|| ഇതി ഏകവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വാവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

യദാ വൈ സുഖം ലഭതേഹിമ കരോതി നാസുഖം ലബ്ധ്യാ കരോതി
സുഖമേവ ലബ്ധ്യാ കരോതി സുഖം ത്വേവ വിജിജ്ഞാസിതവ്യമിതി
സുഖം ഭഗവോ വിജിജ്ഞാസ ഇതി || 7. 22. 1||

|| ഇതി ദ്വാവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ത്രയോവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

യോ വൈ ഭൂമാ തത്സുഖം നാൽപേ സുഖമസ്തി ഭൂമൈവ സുഖം
ഭൂമാ ത്വേവ വിജിജ്ഞാസിതവ്യ ഇതി ഭൂമാനം ഭഗവോ
വിജിജ്ഞാസ ഇതി || 7. 23. 1||

|| ഇതി ത്രയോവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

യത്ര നാനൃത്പശ്യതി നാനൃച്ഛണോതി നാനൃദ്രിജാനാതി സ
ഭൂമാഥ യത്രാനൃത്പശ്യത്യനൃച്ഛണോത്യനൃദ്രിജാനാതി
തദൽപം യോ വൈ ഭൂമാ തദമൃതമഥ യദൽപം തന്മർത്യം || സ
ഭഗവഃ കസ്തിൻപ്രതിഷ്ഠിത ഇതി സ്വേ മഹിന്തി യദി വാ
ന മഹിന്തിതി || 7. 24. 1||

ഗോഅശ്വമിഹ മഹിമേത്യാചക്ഷതേ ഹസ്തിഹിരണ്യം ദാസഭാര്യം
ക്ഷേത്രാണ്യായതനാനീതി നാഹമേവം ബ്രവീമി ബ്രവീമിതി
ഹോവാചാന്യോഹ്യന്യസ്തിൻപ്രതിഷ്ഠിത ഇതി || 7. 24. 2||

|| ഇതി ചതുർവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

സ ഏവാധസ്താത്സ ഉപരിഷ്ഠാത്സ പശ്ചാത്സ പുരസ്താത്സ
ദക്ഷിണതഃ സ ഉത്തരതഃ സ ഏവേദം || സർവമിത്യഥാത്വോഹങ്കാരാദേശ
ഏവാഹമേവാധസ്താദഹമുപരിഷ്ഠാദഹം പശ്ചാദഹം പുരസ്താദഹം
ദക്ഷിണത്വോഹമുത്തരത്വോഹമേവേദം || സർവമിതി || 7. 25. 1||
അഥാത ആത്മാദേശ ഏവാത്തെവാധസ്താദാത്മാപരിഷ്ഠാദാത്മാ
പശ്ചാദാത്മാ പുരസ്താദാത്മാ ദക്ഷിണത ആത്മാത്തരത
ആത്തെവേദം || സർവമിതി സ വാ ഏഷ ഏവം പശ്യന്നേവം മന്വാന ഏവം
വിജാനന്നാത്മരതിരാത്മക്രിഡ ആത്മമിഥുന ആത്മാനന്ദഃ സ
സ്വരാഡ്ഭവതി തസ്യ സർവേഷു ലോകേഷു കാമചാരോ ഭവതി
അഥ യോനൃഥാതോ വിദൂരന്യരാജാനന്യേ ക്ഷയ്യലോകാ ഭവന്തി
തേഷാം || സർവേഷു ലോകേഷുകാമചാരോ ഭവതി || 7. 25. 2||

|| ഇതി പഞ്ചവിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഷഡ്വിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

തസ്യ ഹ വാ ഏതസ്യൈവം പശ്യത ഏവം മന്യാനസ്യൈവം വിജാനത
ആത്മതഃ പ്രാണ ആത്മത ആശാത്മതഃ സൂര ആത്മത ആകാശ
ആത്മതന്യേജ ആത്മത ആപ ആത്മത
ആവിർഭാവതിരോഭാവവാത്മതോന്നമാത്മതോ ബലമാത്മതോ
വിജ്ഞാനമാത്മതോ ധ്യാനമാത്മതശ്ചിത്തമാത്മതഃ
സങ്കൽപ ആത്മതോ മന ആത്മതോ വാഗാത്മതോ നാമാത്മതോ മന്ത്രോ
ആത്മതഃ കർമ്മാണയാത്മത ഏവേദം || സർവമിതി || 7. 26. 1||

തദേഷ ശ്ലോകോ ന പശ്യോ മൃത്യും പശ്യതി ന രോഗം നോത ദുഃഖതാം ||
സർവം || ഹ പശ്യഃ പശ്യതി സർവമാപ്നോതി സർവശ ഇതി
സ ഏകയാ ഭവതി ത്രിയാ ഭവതി പഞ്ചധാ
സപ്തധാ നവധാ ചൈവ പുനശ്ചൈകാദശഃ സ്മൃതഃ
ശതം ച ദശ ചൈകശ്ച സഹസ്രാണി ച
വിം || ശതിരാഹാരശ്രദ്ധൗ സത്യാശ്രദ്ധൗ ധ്രുവാ സ്മൃതിഃ
സ്മൃതിലംഭേ സർവഗ്രന്ഥീനാം വിപ്രമോക്ഷസ്തസ്മൈ
മൃദിതക്ഷായായ തമസസ്സാരം ദർശയതി
ഭഗവാൻസനതക്കാരസ്തം || സ്തന് ഇത്യാചക്ഷതേ
തം || സ്തന് ഇത്യാചക്ഷതേ || 7. 26. 2||

|| ഇതി ഷഡ്വിംശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഇതി സപ്തമോദ്യോഗഃ ||

|| അഷ്ടമോദ്യോഗഃ ||

|| പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യദിദമസ്മിൻബ്രഹ്മപുരേ ദഹരം പുണ്യരീകം വേശു
ദഹരോദ്യോഗസ്തിനന്തരാകാശസ്തസ്മിന്യദന്തസ്തദന്വേഷ്യവ്യം

തദ്യാവ വിജിജ്ഞാസിതവ്യമിതി || 8. 1. 1||

തം ചേദബ്രൂയൂര്യദിദമസ്തിൻബ്രഹ്മപുരേ ദഹരം പുണ്യരീകം വേശ്ശ
ദഹരോസ്തിന്നന്തരാകാശഃ കിം തദത്ര വിദ്യതേ യദന്വേഷ്യവ്യം
യദ്യാവ വിജിജ്ഞാസിതവ്യമിതി സ ബ്രൂയാത് || 8. 1. 2||

യാവാന്യാ അയമാകാശസ്താവാനേഷോന്തർഹൃദയ അകാശ
ഉഭേ അസ്തിന്ത്യാവാപൃഥിവീ അന്തരേവ സമാഹിതേ
ഉഭാവഗ്നിശ്ച വായുശ്ച സൂര്യാചന്ദ്രമസാവൃഢേ
വിദ്യുന്നക്ഷത്രാണി യച്ചാസ്യേഹാസ്തി യച്ച നാസ്തി സർവം
തദസ്തിൻസമാഹിതമിതി || 8. 1. 3||

തം ചേദബ്രൂയൂരസ്തിം ഘ്രേഷദിദം ബ്രഹ്മപുരേ സർവം സമാഹിതം
സർവാണി ച ഭൂതാനി സർവേ ച കാമാ യദൈതജ്ജരാ വാപ്തോതി
പ്രധം സതേ വാ കിം തതോതിശിഷ്യത ഇതി || 8. 1. 4||

സ ബ്രൂയാത്താസ്യ ജരയൈതജ്ജീര്യതി ന വധേനാസ്യ ഹന്യത
ഏതത്സത്യം ബ്രഹ്മപുരമസ്തികാമാഃ സമാഹിതാഃ ഏഷ
ആത്മാപഹതപാപ്മാ വിജരോ വിമൃത്യൂർവിശോകോ
വിജിഘ്നോഽപിപാസഃ സത്യകാമഃ സത്യസങ്കല്പോ യഥാ ഹ്യേവേഹ
പ്രജാ അന്യാവിശന്തി യഥാനശാസനം യം യമന്തമഭികാമാ
ഭവന്തി യം ജനപദം യം ക്ഷേത്രഭാഗം തം തമേവോപജീവന്തി
|| 8. 1. 5||

തദ്യഥേഹ കർമ്മജിതോ ലോകഃ ക്ഷീയത ഏവമേവാമൃത്ര പുണ്യജിതോ
ലോകഃ ക്ഷീയതേ തദ്യ ഇഹാത്മാനമനുവിദ്യ വ്രജന്ത്യേതാം ശ്ച
സത്യാൻകാമാം സ്നേഷാം സർവേഷു ലോകേഷുകാമചാരോ
ഭവത്യഥ യ ഇഹാത്മാനമനിവൃദ്യ വ്രജന്ത്യേതാം ശ്ച
സത്യാൻകാമാം സ്നേഷാം സർവേഷു ലോകേഷു കാമചാരോ ഭവതി
|| 8. 1. 6||

|| ഇതി പ്രഥമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

സ യദി പിതൃലോകകാമോ ഭവതി സങ്കല്പാദേവാസ്യ പിതരഃ
സമൃത്തിഷ്ണന്തി തേന പിതൃലോകേന സമ്പന്നോ മഹീയതേ || 8. 2. 1||
അഥ യദി മാതൃലോകകാമോ ഭവതി സങ്കല്പാദേവാസ്യ മാതരഃ

സമുത്തിഷ്ഠന്തി തേന മാത്രലോകേന സമ്പന്നോ മഹീയതേ || 8. 2. 2||
 അഥ യദി ദ്രാത്രലോകകാമോ ഭവതി സങ്കൽപാദേവാസ്യ ദ്രാതരഃ
 സമുത്തിഷ്ഠന്തി തേന ദ്രാത്രലോകേന സമ്പന്നോ മഹീയതേ || 8. 2. 3||
 അഥ യദി സ്വസൃലോകകാമോ ഭവതി സങ്കൽപാദേവാസ്യ സ്വസാരഃ
 സമുത്തിഷ്ഠന്തി തേന സ്വസൃലോകേന സമ്പന്നോ മഹീയതേ || 8. 2. 4||
 അഥ യദി സഖിലോകകാമോ ഭവതി സങ്കൽപാദേവാസ്യ സഖായഃ
 സമുത്തിഷ്ഠന്തി തേന സഖിലോകേന സമ്പന്നോ മഹീയതേ || 8. 2. 5||
 അഥ യദി ഗന്ധമാല്യലോകകാമോ ഭവതി സങ്കൽപാദേവാസ്യ
 ഗന്ധമാല്യേ സമുത്തിഷ്ഠന്തേന ഗന്ധമാല്യലോകേന സമ്പന്നോ
 മഹീയതേ || 8. 2. 6||
 അഥ യദ്യന്നപാനലോകകാമോ ഭവതി സങ്കൽപാദേവാസ്യന്നപാനേ
 സമുത്തിഷ്ഠന്തേനന്നപാനലോകേന സമ്പന്നോ മഹീയതേ || 8. 2. 7||
 അഥ യദി ഗീതവാദിത്രലോകകാമോ ഭവതി സങ്കൽപാദേവാസ്യ
 ഗീതവാദിത്രേ സമുത്തിഷ്ഠന്തേന ഗീതവാദിത്രലോകേന സമ്പന്നോ
 മഹീയതേ || 8. 2. 8||
 അഥ യദി സ്ത്രീലോകകാമോ ഭവതി സങ്കൽപാദേവാസ്യ സ്ത്രീയഃ
 സമുത്തിഷ്ഠന്തി തേന സ്ത്രീലോകേന സമ്പന്നോ മഹീയതേ || 8. 2. 9||
 യം യമന്തമദികാമോ ഭവതി യം കാമം കാമയതേ സോഽസ്യ
 സങ്കൽപാദേവ സമുത്തിഷ്ഠന്തി തേന സമ്പന്നോ മഹീയതേ || 8. 2. 10||

|| ഇതി ദ്വിതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

ത ഇമേ സത്യഃ കാമാ അന്തതാപിധാനാസ്സേഷാം || സത്യാനാം ||
 സതാമന്തതമപിധാനം യോ യോ ഹ്യസ്യേതഃ പ്രൈതി ന തമിഹ
 ദർശനായ ലഭതേ || 8. 3. 1||
 അഥ യേ ചാസ്യേഹ ജീവാ യേ ച പ്രേതാ യച്ചാനൃദിച്ഛന്ത
 ലഭതേ സർവം തദത്ര ഗത്യാ വിന്ദന്തേത്ര ഹ്യസ്യേതേ സത്യഃ
 കാമാ അന്തതാപിധാനാസ്സദ്യഥാപി ഹിരണ്യനിധിം നിഹിതമക്ഷത്രജ്ഞാ
 ഉപരൂപരി സഞ്ചരന്തോ ന വിന്ദന്തേവേമേവേമാഃ സർവാഃ പ്രജാ
 അഹരഹർഗച്ഛന്ത്യ ഏതം ബ്രഹ്മലോകം ന വിന്ദന്ത്യതേന ഹി
 പ്രത്യുഡഃ || 8. 3. 2||

സ വാ ഏഷ ആത്മാ ഹൃദി തസ്യൈതദേവ നിരക്തം ഘൃദ്യമിതി
 തസ്മാദ്യദയമഹരഹർവാ ഏവംവിത്വർഗം ലോകമേതി || 8. 3. 3||
 അഥ യ ഏഷ സമ്പ്രസാദോഽസ്താച്ഛരീരാത്സമൃതമായ പരം
 ജ്യോതിരപസമ്പദ്യ സേന രൂപേണാഭിനിഷ്ഠദ്യത ഏഷ ആത്മേതി
 ഹോവാചൈതദമൃതമയേമേതദ്ബ്രഹ്മേതി തസ്യ ഹ വാ ഏതസ്യ
 ബ്രഹ്മണോ നാമ സത്യമിതി || 8. 3. 4||
 താനി ഹ വാ ഏതാനി ത്രിണ്യക്ഷരാണി സതീയമിതി
 തദ്യത്സത്തദമൃതമഥ യത്തി തന്മർത്യഥ യദ്യം തേനോഭേ
 യച്ഛതി യദനേനോഭേ യച്ഛതി തസ്മാദ്യമഹരഹർവാ
 ഏവംവിത്വർഗം ലോകമേതി || 8. 3. 5||

|| ഇതി തൃതീയഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യ ആത്മാ സ സേതുർധൃതിരേഷാം ലോകാനാമസംഭോധയ
 നൈതം സേതുമഹോരാത്രേ തരതോ ന ജരാ ന മൃത്യൂർന ശോകോ ന
 സുകൃതം ന ദുഷ്ടതം സർവേ പാപമാനോഽതോ
 നിവർത്തന്തേഽപഹതപാപ്താ ഹ്യേഷ ബ്രഹ്മലോകഃ || 8. 4. 1||
 തസ്മാദ്വാ ഏതം സേതും തീർത്യാസഃ സന്നനസോ ഭവതി
 വിധഃ സന്നവിധോ ഭവത്യപതാപി സന്നനപതാപി ഭവതി
 തസ്മാദ്വാ ഏതം സേതും തീർത്യാപി നക്തമഹരേവാഭിനിഷ്ഠദ്യതേ
 സുകൃദിദാതോ ഹ്യേവൈഷ ബ്രഹ്മലോകഃ || 8. 4. 2||
 തദ്യ ഏവൈതം ബ്രഹ്മലോകം ബ്രഹ്മചര്യേണാനവിദന്തി
 തേഷാമേവൈഷ ബ്രഹ്മലോകസ്തേഷാം സർവേഷു ലോകേഷു കാമചാരോ
 ഭവതി || 8. 4. 3||

|| ഇതി ചതുർഥഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യദ്യജ്ഞ ഇത്യാചക്ഷതേ ബ്രഹ്മചര്യമേവ തദ്ബ്രഹ്മചര്യേണ
 ഹ്യേവ യോ ജ്ഞാതാ തം വിദന്തേഽഥ യദിഷ്ടമിത്യാചക്ഷതേ

ബ്രഹ്മചര്യമേവ തദ്ബ്രഹ്മചര്യേണ ഹ്യേവേഷ്യാത്മാനന്തരവിനതേ

|| 8. 5. 1||

അഥ യത്സത്രായണമിത്യാചക്ഷതേ ബ്രഹ്മചര്യമേവ തദ്ബ്രഹ്മചര്യേണ ഹ്യേവ സത ആത്മനസ്താണം വിനതേഫഥ യന്തുനമിത്യാചക്ഷതേ ബ്രഹ്മചര്യമേവ തബ്രഹ്മചര്യേണ ഹ്യേവാത്മാനന്തരവിദ്യ മനതേ f || 8. 5. 2||

അഥ യദനാശകായനമിത്യാചക്ഷതേ ബ്രഹ്മചര്യമേവ തദേഷ്യ ഹ്യാത്മാ ന നശ്യതി യം ബ്രഹ്മചര്യേണാനവിനതേഫഥ യദരണ്യായനമിത്യാചക്ഷതേ ബ്രഹ്മചര്യമേവ തദരശ്യ ഹ വൈ ബൃശ്യാർണവൗ ബ്രഹ്മലോകേ തൃതീയസ്യാമിതോ ദിവീ തദൈരം മദീയം □ സരസ്വദശ്വതഃ സോമസവനസ്തദപരാജിതാ

പൂർബ്രഹ്മണം പ്രഭുവിമിതം □ ഹിരണ്യം || 8. 5. 3||

തദ്യ ഏവൈതവരം ച ബൃശ്യാ ചാർണവൗ ബ്രഹ്മലോകേ ബ്രഹ്മചര്യേണാനവിനതി തേഷാമേവൈഷ്യ ബ്രഹ്മലോകസ്തേഷാം □ സർവേഷ്യ ലോകേഷ്യ കാമചാരോ ഭവതി || 8. 5. 4||

|| ഇതി പഞ്ചമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ യാ ഏതാ ഹൃദയസ്യ നാഡ്യസ്താഃ പിംഗലസ്യാണിമുസ്തിഷ്ഠന്തി ശുക്ലസ്യ നീലസ്യ പീതസ്യ ലോഹിതസ്യേത്യസൗ വാ ആദിത്യഃ പിംഗല ഏഷ്യ ശുക്ല ഏഷ്യ നീല ഏഷ്യ പീത ഏഷ്യ ലോഹിതഃ || 8. 6. 1||

തദ്യഥാ മഹാപഥ ആതത ഉഭൗ ഗ്രാമൗ ഗച്ഛതീമം ചാമും ചൈവമേവൈതാ ആദിത്യസ്യ രശ്മയ ഉഭൗ ലോകൗ ഗച്ഛന്തീമം ചാമും ചാമുഷ്ണാദാദിത്യോപ്രതായന്തേ താ ആസു നാഡീഷ്യ സൃഷ്ടാ ആഭ്യോ നാഡീഭ്യഃ പ്രതായന്തേ തേഫമുഷ്ണിനാദിത്യേ സൃഷ്ടാഃ || 8. 6. 2||

തദ്യത്രൈതന്യുഷ്ഠഃ സമസ്തഃ സബ്രസനഃ സ്വപ്നം ന വിജാനാത്യാസു തദാ നാഡീഷ്യ സൃഷ്ടോ ഭവതി തം ന കശ്ചന പാപ്മാ സൃശതി തേഷസാ ഹി തദാ സമ്പന്നോ ഭവതി || 8. 6. 3||

അഥ യത്രൈതദബലിമാനം നീതോ ഭവതി തമദിത ആസീനാ ആഹുർജാനാസി മാം ജാനാസി മാമിതി സ

യാവദസ്മാച്ഛരീരാദനത്ക്രാന്തോ ഭവതി താവജ്ജാനാതി

|| 8. 6. 4||

അഥ യത്രൈതദസ്മാച്ഛരീരാദനത്ക്രാമത്യുമൈതൈരേവ
രശ്മിഭിരൂർധ്വമാക്രമതേ സ ഓമിതി വാ ഹോദ്യാ മീയതേ
സ യാവത്ക്ഷിപ്യേന്മനസ്സാവദാദിത്യം ഗച്ഛത്യേതദ്വൈ ഖലു
ലോകദ്വാരം വിദുഷാം പ്രപദനം നിരോധോഽവിദുഷാം || 8. 6. 5||
തദേഷ ശ്ലോകഃ | ശതം ചൈകാ ച ഹൃദയസ്യ നാഡ്യസ്താസാം
മൂർധാനമഭിനിഃസൃതൈകാ | തയോർധ്വമായന്നമൃതത്വമേതി
വിഷ്വണ്വന്യാ ഉത്ക്രമണേ ഭവന്ത്യുത്ക്രമണേ ഭവന്തി || 8. 6. 6||

|| ഇതി ഷഷ്ഠഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| സപ്തമഃ ഖണ്ഡഃ ||

യ ആത്മാപഹതപാപ്മാ വിജരോ വിമൃത്യൂർവിശോകോ
വിജീഘത്സോഽപിപാസഃ സത്യകാമഃ സത്യസങ്കൽപഃ സോഽന്വേഷ്യവ്യഃ
സ വിജീജ്ഞാസിതവ്യഃ സ സർവ്വം ഘ്ര ലോകാനാപ്നോതി
സർവ്വം ഘ്ര കാമാന്യസ്തമാത്മാനമനുവിദ്യ വിജാനാതീതി ഹ
പ്രജാപതിരുവാച || 8. 7. 1||

തദ്ധോഭയേ ദേവാസുരാ അനുബുബുധിരേ തേ ഹോച്ഛർഹന്ത
തമാത്മാനമന്വേഷ്യാമോ യമാത്മാനമനിഷ്യ സർവ്വം ഘ്ര
ലോകാനാപ്നോതി സർവ്വം ഘ്ര കാമാനിതീന്ദ്രോ ഹൈവ
ദേവാനാമഭിപ്രവപ്രാജ വിരോചനോഽസുരാണാം തു
ഹാസംവിദാനാവേവ സമിത്പാണീ പ്രജാപതിസകാശമാജഗതഃ

|| 8. 7. 2||

തൗ ഹ ദ്യാത്രീം ശതം വർഷാണി ബ്രഹ്മചര്യമുഷ്ണന്തൗ ഹ
പ്രജാപതിരുവാച കിമിച്ഛന്താവസ്തമിതി തൗ ഹോചമൃത്യ
ആത്മാപഹതപാപ്മാ വിജരോ വിമൃത്യൂർവിശോകോ
വിജീഘത്സോഽപിപാസഃ സത്യകാമഃ സത്യസങ്കൽപഃ സോഽന്വേഷ്യവ്യഃ
സ വിജീജ്ഞാസിതവ്യഃ സ സർവ്വം ഘ്ര ലോകാനാപ്നോതി സർവ്വം ഘ്ര
കാമാന്യസ്തമാത്മാനമനുവിദ്യ വിജാനാതീതി ഭഗവതോ വചോ
വേദയന്തേ തമിച്ഛന്താവസ്തമിതി || 8. 7. 3||

തൗ ഹ പ്രജാപതിരുവാച യ ഏഷോഽക്ഷിണി പുരുഷോ ദൃശ്യത

ഏഷ ആത്മേതി ഹോവാചൈതദമ്യമേതദ്ബ്രഹ്മേത്യഥ യോഽയം
ഭഗവേര്ഷു പരിഖ്യായതേ യശ്ചായമാദർശേ കതമ ഏഷ
ഇത്യേഷ ഉ ഏവൈഷ്യ സർവേഷ്യന്തേഷ്യ പരിഖ്യായത ഇതി ഹോവാച
|| 8. 7. 4||

|| ഇതി സപ്തമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

ഉദശരാവ ആത്മാനമവേക്ഷ്യ യദാത്മനോ ന വിജാനീമസ്മന്തേ
പ്രബ്രൂതമിതി തൗ ഹോദശരാവേര്വേക്ഷാഞ്ചക്രാതേ തൗ ഹ
പ്രജാപതിരുവാച കിം പശ്യഥ ഇതി തൗ ഹോചതുഃ
സർവമേവേദമാവാം ഭഗവ ആത്മാനം പശ്യാവ ആ ലോമഭ്യഃ ആ
നഖേഭ്യഃ പ്രതിരൂപമിതി || 8. 8. 1||

തൗ ഹ പ്രജാപതിരുവാച സാധ്യലക്രതൗ സുവസനു പരിഷ്കൃതൗ
ഭൂത്യാദശരാവേര്വേക്ഷേമാമിതി തൗ ഹ സാധ്യലക്രതൗ
സുവസനു പരിഷ്കൃതൗ ഭൂത്യാദശരാവേര്വേക്ഷാഞ്ചക്രാതേ
തൗ ഹ പ്രജാപതിരുവാച കിം പശ്യഥ ഇതി || 8. 8. 2||

തൗ ഹോചതുര്യമൈവേദമാവാം ഭഗവഃ സാധ്യലക്രതൗ സുവസനു
പരിഷ്കൃതൗ സ്വ ഏവമേവേമൗ ഭഗവഃ സാധ്യലക്രതൗ സുവസനു
പരിഷ്കൃതാവിത്യേഷ ആത്മേതി ഹോവാചൈതദമ്യമേതദ്ബ്രഹ്മേതി
തൗ ഹ ശാന്തഹൃദയൗ പ്രവവ്രുജതുഃ || 8. 8. 3||

തൗ ഹാനീകഷ്യ പ്രജാപതിരുവാചാനപലഭ്യാത്മാനമനനുവിദ്യ
വ്രുജതോ യതര ഏതദുപനിഷദോ ഭവിഷ്യന്തി ദേവാ വാസുരാ വാ തേ
പരാഭവിഷ്യന്തിതി സ ഹ ശാന്തഹൃദയ ഏവ
വിരോചനോഽസുരാഞ്ജഗാമ തേഭ്യോ ഹൈതാമുപനിഷദഃ
പ്രോവാചാത്മൈവേഹ മഹയു ആത്മാ പരിചര്യ ആത്മാനമേവേഹ
മഹയനാത്മാനം പരിചരന്മാഭൗ ലോകാവവാപ്ലോതിമം ചാമും ചേതി
|| 8. 8. 4||

തസ്മാദപ്യദ്യേഹാദദാനമശ്രുദയാനമയജമാനമാഹുരാസുരോ
ബതേത്യസുരാണാം ഘ്രേയേഷോപനിഷത്പ്രേതസ്യ ശരീരം ഭിക്ഷയാ
വസനേനാലങ്കാരേണേതി സംസ്കർവന്ത്യേതേന ഹൃമും ലോകം
ജേഷ്യന്തോ മന്യന്തേ || 8. 8. 5||

|| ഇതി അഷ്ടമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

അഥ ഹേരോദ്യാപ്രാപ്യൈവ ദേവാനേതദ്യേം ദദർശ യഥൈവ
ഖലയമസ്തിഞ്ചരീരേ സാധ്യലക്രതേ സാധ്യലക്രതോ ഭവതി
സുവസനേ സുവസനഃ പരിഷ്കൃതേ പരിഷ്കൃത
ഏവമേവായമസ്തിന്നന്യോസോ ഭവതി സ്രാമേ സ്രാമഃ പരിവൃക്ലേ
പരിവൃക്ലോഽസ്യൈവ ശരീരസ്യ നാശമന്വേഷ നശ്യതി
നാഹമത്ര ഭോഗ്യം പശ്യാമീതി || 8. 9. 1||

സ സമിത്പാണിഃ പുനരേയായ തം ഹ പ്രജാപതിരുവാച
മഘവന്യച്ഛാന്തഹൃദയഃ പ്രാവ്രാജീഃ സാർധം വിരോചനേന
കിമിച്ഛൻപുനരാഗമ ഇതി സ ഹോവാച യഥൈവ ഖലയം
ഭഗവോഽസ്തിഞ്ചരീരേ സാധ്യലക്രതേ സാധ്യലക്രതോ ഭവതി
സുവസനേ സുവസനഃ പരിഷ്കൃതേ പരിഷ്കൃത
ഏവമേവായമസ്തിന്നന്യോസോ ഭവതി സ്രാമേ സ്രാമഃ
പരിവൃക്ലേ പരിവൃക്ലോഽസ്യൈവ ശരീരസ്യ നാശമന്വേഷ
നശ്യതി നാഹമത്ര ഭോഗ്യം പശ്യാമീതി || 8. 9. 2||
ഏവമേവൈഷ മഘവന്നിതി ഹോവാചൈതം ത്വേവ തേ
ഭൂയോഽനുവ്യാഖ്യാസ്യാമി വസാപരാണി ദ്വാത്രീം ഘൃതം വർഷാണീതി
സ ഹാപരാണി ദ്വാത്രീം ഘൃതം വർഷാണുവാസ തസ്മൈ ഹോവാച
|| 8. 9. 3||

|| ഇതി നവമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

യ ഏഷ സ്വപ്നേ മഹീയമാനശ്ചരത്യേഷ ആത്മേതി
ഹോവാചൈതദമൃതമഭയമേതദ്ബ്രഹ്മേതി സ ഹ ശാന്തഹൃദയഃ
പ്രവവ്രാജ സ ഹാപ്രാപ്യൈവ ദേവാനേതദ്യേം ദദർശ
തദ്യദ്യപീദം ശരീരമന്ധം ഭവത്യനന്ധഃ സ ഭവതി യദി
സ്രാമസ്രാമോ നൈവൈഷോഽസ്യ ദോഷേണ ദൃഷ്യതി || 8. 10. 1||

ന വധേനാസ്യ ഹന്യതേ നാസ്യ സ്രാമ്യേണ സ്രാമോ ഘൃന്തി ത്വേവൈനം
വിച്ഛാദയന്തീവാപ്രിയവേത്തേവ ഭവത്യപി രോദിതീവ നാഹമത്ര
ഭോഗ്യം പശ്യാമീതി || 8. 10. 2||

സ സമിത്പാണിഃ പുനരേയായ തം ഹ പ്രജാപതിരുവാച
മഘവന്യച്ഛാന്തഹൃദയഃ പ്രാവ്രാജീഃ കിമിച്ഛന്പുനരാഗമ
ഇതി സ ഹോവാച തദ്യദ്യുപീദം ഭഗവഃ ശരീരമന്ധം ഭവത്യനന്ധഃ
സ ഭവതി യദി സ്രാമസ്രാമോ നൈവൈഷോഽസ്യ ദോഷേണ ദൃഷ്യതി
|| 8. 10. 3||

ന വധേനാസ്യ ഹന്യതേ നാസ്യ സ്രാമ്യേണ സ്രാമോ ഘൃന്തി ത്വേവൈനം
വിച്ഛാദയന്തീവാപ്രിയവേത്തേവ ഭവത്യപി രോദിതീവ നാഹമത്ര
ഭോഗ്യം പശ്യാമീത്യേവമേവൈഷ മഘവന്നിതി ഹോവാചൈതം ത്വേവ തേ
ഭൂയോഽന്വയാഖ്യാസ്യാമി വസാപരാണി ദ്വാത്രീം ശതം വർഷാണീതി
സ ഹാപരാണി ദ്വാത്രീം ശതം വർഷാണ്യുവാസ തസ്മൈ ഹോവാച
|| 8. 10. 4||

|| ഇതി ദശമഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഏകാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

തദ്യത്രൈതത്സുപ്തഃ സമന്യഃ സന്ദ്രസനഃ സ്വപ്നം ന വിജാനാത്യേഷ
ആത്മേതി ഹോവാചൈതദ്ദൃതമഭയമേതദ്ബ്രഹ്മേതി സ ഹ ശാന്തഹൃദയഃ
പ്രവവ്രാജ സ ഹാപ്രാപ്യൈവ ദേവാനേതദ്ഭയം ദദർശ നാഹ
ഖലയമേവം സന്ദ്രത്യാന്മാനം ജാനാത്യയമഹമസ്മിതി
നോ ഏവേമാനി ഭൂതാനി വിനാശമേവാപീതോ ഭവതി നാഹമത്ര
ഭോഗ്യം പശ്യാമീതി || 8. 11. 1||

സ സമിത്പാണിഃ പുനരേയായ തം ഹ പ്രജാപതിരുവാച
മഘവന്യച്ഛാന്തഹൃദയഃ പ്രാവ്രാജീഃ കിമിച്ഛന്പുനരാഗമ ഇതി
സ ഹോവാച നാഹ ഖലയം ഭഗവ ഏവം സന്ദ്രത്യാന്മാനം
ജാനാത്യയമഹമസ്മിതി നോ ഏവേമാനി ഭൂതാനി
വിനാശമേവാപീതോ ഭവതി നാഹമത്ര ഭോഗ്യം പശ്യാമീതി
|| 8. 11. 2||

ഏവമേവൈഷ മഘവന്നിതി ഹോവാചൈതം ത്വേവ തേ
ഭൂയോഽന്വയാഖ്യാസ്യാമി നോ ഏവാന്യത്രൈതസ്മാദ്വസാപരാണി

പഞ്ച വർഷാണിതി സ ഹാപരാണി പഞ്ച വർഷാണ്യവാസ
താന്യേകശതം □ സമ്പേദുരേതത്തദ്യദാഹരേകശതം □ ഹ വൈ വർഷാണി
മഘവാൻപ്രജാപതൗ ബ്രഹ്മചര്യമുവാസ തസ്മൈ ഹോവാച || 8. 11. 3||

|| ഇതി ഏകാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

മഘവന്മർത്യം വാ ഇദം □ ശരീരമാത്തം മൃത്യുനാ
തദസ്മാമൃതസ്മാശരീരസ്മാത്മനോഽധിഷ്ഠാനമാത്തോ വൈ
സശരീരഃ പ്രിയാപ്രിയാഭ്യോം ന വൈ സശരീരസ്യ സതഃ
പ്രിയാപ്രിയയോരഹതിരസ്ത്വശരീരം വാവ സന്തം ന
പ്രിയാപ്രിയേ സ്തൃഗതഃ || 8. 12. 1||

അശരീരോ വായുരദ്രം വിദ്യുത്സ്തനയിതുരശരീരാണ്യേതാനി
തദ്യമൈതാന്യമുഷ്ടാദാകാശാത്സമുത്ഥായ പരം ജ്യോതിരപസമ്പദ്യ
സ്വേന രൂപേണാഭിനിഷ്ഠദ്യന്തേ || 8. 12. 2||

ഏവമേവൈഷ സമ്പ്രസാദോഽസ്താച്ഛരീരാത്സമുത്ഥായ പരം
ജ്യോതിരപസമ്പദ്യ സ്വേന രൂപേണാഭിനിഷ്ഠദ്യന്തേ സ ഉത്തമപുരുഷഃ
സ തത്ര പര്യേതി ജക്ഷത്ക്രീഡത്രമമാണഃ സ്ത്രീഭിർവാ യാനൈർവാ
ജ്ഞാതിഭിർവാ നോപജനം □ സ്മരണിദം □ ശരീരം □ സ യഥാ
പ്രയോഗ്യ ആചരണേ യുക്ത ഏവമേവായമസ്മിഞ്ചരീരേ
പ്രാണോ യുക്തഃ || 8. 12. 3||

അഥ യത്രൈതദാകാശമനുവിഷണ്ണം ചക്ഷുഃ സ ചാക്ഷുഷഃ
പുരുഷോ ദർശനായ ചക്ഷുരഥ യോ വേദേദം ജിഹ്വാനീതി സ ആത്മാ
ഗന്ധായ ഹ്വാനമഥ യോ വേദേദമഭിവാഹരാനീതി സ
ആത്മാഭിവാഹരായ വാഗഥ യോ വേദേദം □ ശ്രണവാനീതി
സ ആത്മാ ശ്രവണായ ശ്രോത്രം || 8. 12. 4||

അഥ യോ വേദേദം മന്വാനീതി സാത്മാ മനോഽസ്യ ദൈവം ചക്ഷുഃ
സ വാ ഏഷ ഏതേന ദൈവേന ചക്ഷുഷാ മനസൈതാൻകാമാൻപശ്യത്രമതേ
യ ഏതേ ബ്രഹ്മലോകേ || 8. 12. 5||

തം വാ ഏതം ദേവാ ആത്മാനമുപാസതേ തസ്മാത്തേഷാം □ സർവേ ച
ലോകാ ആത്താഃ സർവേ ച കാമാഃ സ സർവാം □ ശ്ച ലോകാനാപ്ലോതി
സർവാം □ ശ്ച കാമാന്യസ്തമാത്മാനമനുവിദ്യ വിജാനാതീതി ഹ

പ്രജാപതിരവാച പ്രജാപതിരവാച || 8. 12. 6||

|| ഇതി ദ്വാദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ത്രയോദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ശ്യാമാച്ഛബലം പ്രപദ്യേ ശബലാച്ഛ്യാമം പ്രപദ്യേശ്വ
ഇവ രോമാണി വിധൂയ പാപം ചന്ദ്ര ഇവ രാഹോർമുഖാത്പ്രമുച്യ
ധൃത്യാ ശരീരമക്രതം കൃതാത്മാ
ബ്രഹ്മലോകമഭിസംഭവാമീത്യഭിസംഭവാമീതി || 8. 13. 1||

|| ഇതി ത്രയോദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ചതുർദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

ആകാശോ വൈ നാമ നാമരൂപയോർനിർവഹിതാ തേ യദന്തരാ
തദ്ബ്രഹ്മ തദമൃതം □ സ ആത്മാ പ്രജാപതേഃ സഭാം വേശ്ണു പ്രപദ്യേ
യശോഹം ഭവാമി ബ്രാഹ്മണാനാം യശോ രാജ്ഞാം യശോവിശാം
യശോഹമനുപ്രാപന്തി സ ഹാഹം യശസാം യശഃ
ശ്യാതമദത്കമദത്കം □ ശ്യാതം ലിന്ദു മാഭിഗാം ലിന്ദു
മാഭിഗാം || 8. 14. 1||

|| ഇതി ചതുർദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| പഞ്ചദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

തദൈതദ്ബ്രഹ്മാ പ്രജാപതയൈ ഉവാച പ്രജാപതിർമനവേ മനുഃ
പ്രജാഭ്യഃ ആചാര്യകുലാഭ്യേദമധീത്യ യഥാവിധാനം ഗുരോഃ
കർമാതിശേഷേണാഭിസമാവൃത്യ ക്ഷുഭ്ണേ ശുചൗ ദേശേ
സ്വാധ്യായമധീയാനോ ധർമികാനിദധദാത്മനി സർവൈന്ദ്രിയാണി
സന്ദ്രതിഷ്ഠാപ്യാഹിം □സൻസർവ ഭൂതാനൃത്യത്ര തീർഥേഭ്യഃ
സ ഖലേവം വർതയന്യാവദായുഷം ബ്രഹ്മലോകമഭിസമ്പദ്യതേ
ന ച പുനരാവർതതേ ന ച പുനരാവർതതേ || 8. 15. 1||

|| ഇതി പഞ്ചദശഃ ഖണ്ഡഃ ||

|| ഇതി അഷ്ടമോഽധ്യായഃ ||

ഓം ആപ്യായതു മമാംഗാനി വാക്പ്രാണശ്ചക്ഷുഃ
 ശ്രോത്രമഥോ ബലമിന്ദ്രിയാണി ച സർവാണി |
 സർവം ബ്രഹ്മൗപനിഷദം മാഹം ബ്രഹ്മ നിരാകര്യാം മാ മാ ബ്രഹ്മ
 നിരാകരോദനികാരണമസ്ത്വനികാരണം മേഘ്സു |
 തദാത്മനി നിരതേ യ ഉപനിഷത്സു ധർമാന്യേ
 മയി സതു തേ മയി സതു ||
 || ഓം ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ ||

|| ഇതി ഛാന്ദോഗ്യോപനിഷദ് ||

പ്രസാധകർ

നാളിളക്കം

